

། ཀ།

དབྱི་ས་བྱང་ཆེན་གསུང་འབྲུམ།

མཛེད་བ་པོ། ལ་ཇེ་དབྱི་ས་ཞབས་བྱང་ཆེན་མོ་དཀོན་མཆོག་མོ་ཤོས་ཀྱི་མཆོ།

ཨེ་ཏེ་ཉི་ཤེན་གསུང་ཆེན་མོ་ལྷོ་ཕྱོད་ཀྱི་འབྲུམ།

། ཀ །

༄༅། །དབྱི་ས་ཞབས་བྱུང་ཆེན་མོ་དཀོན་མཆོག་ལྷོ་ཕོ་ས་
ལྷ་མཆོའི་གསུང་འབྲུག་བཞུགས་ལོ། །

མཇུག་ལོ། ༄༅། །དབྱི་ས་ཞབས་བྱུང་ཆེན་མོ་དཀོན་མཆོག་ལྷོ་ཕོ་ས་ལྷ་མཆོ།

༡༩༩༠ - ༡༩༩༩

ཨེར་བྱེན་རྩིག་མཚོན་དེ་བཅིང་ཡོང་།

SJRB-0356

ཚོས་གཤགས་ནས་གནང་བའི་པར་རྩིས་ལྟུང་བཞག་བྱས་ཡོད།
ཨེར་བྱེན་རྩིག་མཚོན་ཆེན་མོའི་ཚོས་རྒྱིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེ་བཅིང་བཞོས།
ཨེར་བྱེན་རྩིག་མཚོན་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༡༩༩༧ ལྷོ་ ༡ རོར་བརྒྱུད་རྒྱིག་བྱས།

ཨེར་བྱེན་རྩིག་མཚོན་དེ་བཅིང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཨིག་འབྲེལ་བྱ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

ཨེར་བྱེན་རྩིག་མཚོན་དེ་བཅིང་།

༡༡། །རྗེ་དབྱི་ས་ཞབས་དྲུང་ཆེན་མོ་དཀོན་མཆོག་

སློབ་སྦྱོར་གྱི་མཆོག་གསུང་འབྲུག་།

མཚན་ས་པོ། །རྗེ་དབྱི་ས་ཞབས་དྲུང་ཆེན་མོ་དཀོན་མཆོག་སློབ་སྦྱོར་གྱི་མཆོག་།

དཀའ་ཆག

མཛད་པ་པོ་རྩོད་མདོར་བསྟུན།	b
༄། །སྐྱབས་མགོན་བདུན་པ་ཆེན་པོས་ཀོལ་མེ་ཀ་རོང་དུ་རུས་ལའོར་དབང་ཆེན་གནང་ སྐབས་སུ་ལྷལ་བའི་མཛུལ་བཤད་པ།	༡
༄། །རྗེ་དཔྱི་ས་ཞབས་དུང་ཆེན་མོ་དཀོན་མཆོག་སློ་གོས་རྒྱ་མཚོས་བསྟན་འགྲུར་གྱི་ལུང་ གནང་རྗེས་དུ་ཆེན་ལེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟོས་བཅམས་མཛུལ་བཤད་པ།	༧
༄། །ཚུལ་གསུམ་རྣམ་གཞག་བྱིས་པའི་ཐེམ་སྐས་སོགས་བསྟུས་སྦྱོར་ལེ་ཚོན་འགའ།	༡༢
༄། །ལམ་རིམ་སྟོང་པོ་བསྟན་འཛིན་བྱེ་བའི་འབྲུང་གནས་གྱི་ས་བཅད།	༡༣
༄། །སྦྱོད་འཇུག་ཤར་ལེའི་འབྲུ་འགྲེལ་སྲིན་རྩེང་འཕོངས་གྱི་འོད་རླང་།	༡༧
༄། །བྱང་རྩེབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ས་བཅད་མདོར་བསྟུན།	༡༠༢
པར་བྱང་སྦོན་ཚོགས་།	༡༣༣

མཚན་པ་པོ་རྒྱུད་མདོར་བཟུངས།

༄༅། །དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་ཏུ། རྒྱ་ལོད་ཤགས་འབྲེད་ལས། ལུང་མཁར་རྫོང་གོས་རྒྱལ་
པོའི་ནམ་སྐུལ་དེ་ཉི་པའི་རྫོང་གོས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་སལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་མཁར་རྫོང་
གོས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་རབས་འཛིན་པ་ཡུལ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པའི་དབང་པོ་དུག་སྡེའི་ནང་ཚན་
བཅུ་ལྔ་གའི་གཉེན་མཚོ་དཔལ་རྗེ་དེ་ཉི་པ་ཞབས་དུང་ཆེན་མོ་དཀོན་མཆོག་རྫོང་གོས་རྒྱལ་མཚོ་
མཆོག་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༤༩༠ལོར་རེབ་གོང་ཤོག་ཁ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསེས་ཅེ་གཞུང་དེ་ཉི་པའི་
གོང་ཤོར་ཚང་གི་རུས་སུ་སྐྱུ་འབྲུངས།

དགུང་ལོ་དུག་གི་རྟེན་ནས་འཕྲལ་རྫོར་གྱི་རྫོག་དང་འདོན་ཚོས་སྦྱོད་བསྐྱབ་པས་ལོ་
གཅིག་ལ་ཆོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུའི་སྟེང་གཟབ་བཤམ་མཛེས་རྒྱལ་གྱི་ཡིས་དང་།
སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་སོགས་མིས་ལག་བྱང་དང་། འདོན་ཁ་བྱང་དུ་གྱུར་ཏེ་ན་མཉམ་གྱི་ཚོད་ན་
འགུན་རྒྱ་བཟུང་བར་གྱུར། ལྟུང་དབང་རི་རྫོང་ཚོས་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་མདུན་ཀུན་བཟང་ཞལ་ལུང་
དང་ལམ་རིམ་རྫོང་རྫོང་སོགས་ལ་གསུན་བསམ་མཛད་དེ། ཁོང་གི་སྐྱགས་བཀོད་ལྟར་སྦོམ་གཉེར་
ལ་རྒྱུ་ཚོ་བཟང་ཤིས་ཚོས་སྤྲོངས་སུ་ལེབས་ནས། དགུང་ལོ་ཉི་ལུ་པ་ཕྱི་ལོ་༡༥༠༤ལོར་ལྷ་དམར་བརྗེ་
ཏེ་དགོ་འདུན་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་མདུན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྦོས་པ་བཞེས་ཤིང་། ལྷ་དམར་རྗེ་རྗེ་
འཚང་། ཉོར་ཆེན་ལེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་བླུན་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་བུ་ལ་
ཚུལ་བཞེན་བསྟེན་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་གཞུང་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྦོམ་པ་བརྟེས་བྱུང་བར་རྗེ་
ལྷ་མའི་སྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་འན་དག་འཛིན་པའི་མཁས་བླུན་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་གྱུར། རིག་
པའི་གནས་སུ་ལ་མཁས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཐབས་བདག་གིར་བཞེས།

རིགས་ལྡན་རྟོགས་བརྗོད་ལས། ཀུན་ལ་མན་བ་ཡིད་བཞིན་དབང་པོ་ཡང་། །ཞི་བའི་རྫོང་
 གྲོས་ལ་ཡི་གོས་བྲམ་ཡང་། །འཆི་མེད་སློབ་གྲི་ཀ་བ་འཇུགས་བ་ལོ། །འཆོ་བྱེད་བཞེད་བ་སྐྱབ་ལ་
 དཔག་བསམ་ཤིང་། །འདི་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ལས་ཀུན་ལ། །སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཅོད་ཅན་ཉེར་
 གླངས་བས། །ཡི་གེ་འདུ་བྱེད་འགོད་པའི་མེས་པོ་སྟེ། །སྐྱབ་པའི་ང་རོ་ལ་སོགས་གཞན་ཡང་
 མང་། །ཞེས་མ་འོངས་པར་ལ་རིགས་ལྡན་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཁོར་དུ་ལྟ་རྗེ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ལུང་
 སྐྱེ་བ་བཞེས་པར་འགྲུར་བ་དང་། ལ་ཆོས་རྗེ་ཨ་བྱུ་ཞབས་ཀྱི་སོད་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་བད་སྟོད་
 འགོས་ཀྱིས་ཡི་གེར་འགོད་པ་སོགས་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ལྟར། རྩི་སུ་རྗེ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་བརྟེ་
 ཉའི་མདོ་སྐྱབས་གཞུང་ཆེན་གྱི་དཀའ་བའི་གནད་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་བར་ནས་བདར་ཤ་གཙོད་
 པའི་མཚན་ཞབས་ཆེན་མོ་དང་། དྲང་པེས་ཆེན་མོ་དང་རྟོག་བདུན་རྒྱུད་འབྲེལ་ཆེན་མོ་སོགས་སོད་
 འགངས་ཆེན་བ་རྣམས་ཚོ་མ་པའི་རོགས་དན་གནད་པའི་ཚོ་མ་ཞབས་བ་ཆེན་མོ་སྟེ། མི་ལོ་ཉེར་
 གསུམ་རིང་ཞབས་དུང་ཆེན་མོའི་སྐྱབས་འགན་གྱིས་ཞབས་ལུ་གང་ལེགས་ལུས་པས། ད་ལྟེ་ས་
 ཞབས་དུང་ཆེན་མོ་འཇུག་དུང་ཆེན་པའི་མཚན་ཐོག་

ལ་ཡོངས་འཇིན་འཇུག་པའི་དབྱངས་ཀྱིས། ལེགས་བྲས་དབང་སྟོབས་གསེར་གྱི་བ་གས་
 མཛོན་མཛོའི་རྩེ་མོར་ཡོངས་འབགས་ནས། །གཙུག་ལག་བྱ་ལམ་ཡངས་པའི་པ་མཐའ་ཅིག་ཅར་
 འཇུག་པའི་རྫོང་གྲོས་ཀྱི། །སྤང་བ་ཆེ་ཆེར་སྐྱབ་འབར་བས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་རིགས་
 ཀུན། །གསལ་བྱེད་བདེ་འབྱུང་རལ་པའི་ཅོད་ཅན་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་སུ་བསྐྱབས་པར་འོས། །ཞེས་
 དང་། ལ་རྗེ་འཇིགས་མེད་བརྟེ་ཉས་ཀྱང་། སྤིང་ཞིར་དགོན་ཞིང་འདོད་པ་འཇོ་བའི་མཚོག་། །རིག་བ་
 རྒྱ་དང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་བྱེ་བར། །རྫོང་གྲོས་སུ་ངན་མེད་པའི་གོ་མ་འགོས་ཅན། །རྒྱ་མཚོ་ས་ལ་འབྲེལ་
 འདྲའི་བཀ་ཆེན་ཡོད། །ཅེས་སྐྱབ་ཆོག་གི་ལམ་ནས་བསྐྱབས་པ་དོན་ལྡན་གྱི་རོ་མོ་མོ་ཅི་དགར་
 དགོལ།

ལ་སྐྱབ་སྐྱ་བ་ལྟ་རྗེ་དགོན་མཚོག་སྐྱབ་ཆོགས་པའི་མདུན་སྐྱབ་གྱི་རྒྱུད་བཞིའི་བཤད་བ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་ཉེ་གསོ་བ་རིག་པར་སྐྱུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བདར་ཀུན་སུན་ཡིད་

བཞིན་དབང་པོ་ཞེས་མཚན་སྟོན་གྱི་ཚོད་པཎ་བསྟུན། གྱི་ལོ་༡༧༢༡ལོར་ཡེ་ཨ་རྒྱའི་ཞབས་གིས་
འདར་ལོའི་འབྲེལ་བའི་སྤོང་ནས་དབྱངས་ཅན་མའི་ས་རིས་འབྲིང་སྐབས་སྤྱིའི་བྱིངས་གྱི་དབྱར་
ཀུན་བཤད་གྱི་མཚན་ལ་རྒྱ་མཛེས་དཔལ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་མཚན་བསྟུན།

ཡགོང་ས་ཕྱག་ན་བསྐྱོད་སྐལ་ལྡན་བདུན་པ་ཆེན་པོས་ཁ་བཏགས་སྲིད་དུ་རིང་བའི་མ་མེད་
བ་ཞེག་སྟུང་ཉེ་ཡམས་བཞེད་ཡེ་ཨེ་འཛིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོས་རིམ་ལྔ་ཚོམ་འཕྲོར་ལུས་བ་
ཁ་འགོངས་པའི་བཀའ་ཅན་མེབས་བ་ལྟར་མཇུག་རྫོགས་པར་མཛད།

གྱི་ལོ་༡༧༤༡ལོར་རེབ་གོང་ཕྱགས་མང་ཁྲི་བུར་རི་སྐོམ་དགོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་
ཚོས་འཕེལ་ཚང་དང་དེ་གྱི་སའི་དཔོན་པོ་དབང་ཆེན་བསམ་འབྲུབ་གཉེས་གྱིས་ཞུས་བ་ལྟར་ས་
སྐང། གྱི་ལོ་༡༧༤༧ལོར་བཀའ་གདམས་དགོ་བྱེད་སྲིད་ཕྱག་བཏབས་ཤིང་། དེ་གྱི་ས་བན་གྱི་ཆེ་
གས་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྟོན་པ་བསྟུན། འབྲུག་གི་ལོ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབང་ལུང་བཀའ་ཚོས་
རྒྱན་མ་ཚད་པར་གསུངས།

ཅམ་ཚོས་ཀྱང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ཚོམ་འཕྲོ་ཅན་ཁ་སྐོང་བ། ལམ་རིམ་སྟེང་བོ་བསྟན་
འཛིན་གྱེ་བ་འབྲུང་གནས་གྱི་ས་བཅད། སྟོན་འཇུག་གི་ས་བཅད། སྟོན་འཇུག་ཤེར་ལེའུའི་འབྲུ་
འབྲེལ་སྲིན་རྒྱང་འཕོངས་གྱི་འོད་སྐང། མི་ཏེ་བརྒྱ་ཅའི་དབང་གི་གསུང་བཤད་ཟེན་གྱིས། རྫོང་
འབྲེང་བའི་དབང་གི་གསུང་བཤད་ཟེན་གྱིས། བཀའ་ལན་རྫོང་འཛིན་གཞེགས་མ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་
བ་གསང་འཛིན་མཚོན་གྱི་འཁོར་ལོ། སྐྱ་རིག་གནས་འཕང་གཙོད་བྱེད་བཅད་ཀྱི་མ་ལེབ་གྱི་
གཤོག་རྒྱབས། ཚུལ་གསུམ་རྣམ་གཞག་གྱིས་པའི་ཐེམ་སྐྱས་སོགས་བསྟུས་སྟོར་ལེ་ཚན་འགའ།
སྟོན་དག་གི་གཤེག་ཆེན་ལུ་འོ་སྟོས་སྟོ་འབྲེད། ཚབ་ཤོག་དང་མཇུག་བཤད་བ་སོགས་ཐོར་
བུ་དུ་མ་ཞེག་དང་། རྣམ་ཐར་ལས་གསལ་བ་ལྟར། རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་གཉེས་པའི་སྟོར་རིག་ལབ་མེ་
སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་བྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐུར་ནས་མཇུག་བཤད་ས། ལུབ་
དབང་རི་སྐོམ་ཚོས་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀུན་བཟང་རྒྱ་མའི་ཞབས་ལུང་གསན་དུས་ཟེན་གྱིས་སུ་
སྟུང་བ། སྲིད་ས་ཡིག་སོགས་པོར་བརྒྱག་ཏུ་སོང་བའི་གསུང་ཚོམ་འགའ་ཡང་ཡོད།

སྤྱིར་གསུང་སྐྱོད་རིམ་སྤྱི་མ་ཚད་པའི་གདུལ་བྱ་མང་དུ་བསྐྱུངས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ།
 ལ་སྐྱབས་མགོན་པའུམ་པོ་ཚེན་པོ་དང་མཉམ་ཚུན་སྤྲོས་པ་སྤྲུགས་ཡིད་གཅིག་འབྲེས་སྤྱི་སྤྱོད། ལྷན་
 ཅེ་མཁའ་རྒྱུ་ལ་རྗེ་བཙུན་དགེ་འདུན་བཟང་པོ། ལ་སྐྱབས་མགོན་ཡོངས་འཛིན་ལ་རྗེ་བཙུན་དགེ་
 འདུན་བཙུན་འཛིན། དར་བྱོང་རྩོམ་པ་སྤྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ། བཞུ་ཚེན་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་ཡལ་
 གུར་མགོན་ཚེ་བརྟན། ཁྱི་ཚན་སྤྱི་སྤྱོད་འཇམ་དབྱེད་ལ་འཛིན་ལས་དབང་པོ་དང་། གདོད་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞབས་འདིགས་མེད་ཤེས་རབ་གྲགས་པ། མཚན་སྤྲོགས་སྤྱི་སྤྱོད། རོང་དཔོན་
 འདིགས་མེད་ལྷན་གྲུབ། བད་པོ་སྤྱི་སྤྱོད། ལ་པོ་མཚོགས་སྤྱི་སྤྱོད། རི་སྤྱོད་པོ་སྤྱི་སྤྱོད། བཟང་པོ་སྤྱི་སྤྱོད།
 སྤྱོ་ཚོང་སྤྱི་སྤྱོད། སྤྱི་སྤྱོད་འཛིན་པ་སྤྲུག་ཡན་ལ་ཨ་ཁུ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། སྤྱིང་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྲུགས་འཚང་
 རྒྱ་མཚོ་རིང་། གཤམ་རིག་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཨ་ལགས་འཇམ་དབྱེད་མཚན། ཅེ་གཞུང་སྤྲུགས་
 འཚང་ལྷ་མོ་སྤྱི་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་དགེ་བཤེས་རིགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཚོགས་དང་
 རོང་པོ་དཔོན་ཚེན་དང་། ར་བ་གི་རྩེ་དཔོན་ཚེན། སེང་གོ་གཤོང་དཔོན། རོ་སྤྱིས་གདོད་སྤྱི་དཔོན།
 མགོན་པའུམ་པོ་དཔོན། རྒྱུ་རྒྱུ་དཔོན། དར་ཞིང་དཔོན། སོ་བལ་དཔོན། དམ་པ་ཁོང་གི་གདན་ས་
 དམི་བཀའ་གདམས་དགེ་བྱེད་སྤྱིང་སོགས་དཔོན་སྤྱི་ཞབས་ཚོགས་མང་དང་བན་སྤྲུགས་དོན་
 གཉེར་ཅན་ལ་གང་འདོད་ཚོས་ཀྱིས་ཚེ་མ་བར་བྱས་པས་གསུང་ལས་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཡུངས་
 ཤིན་ཏུ་མང།

རབ་བྱུང་བཙུན་པའི་ཤིང་ན། ཕྱི་ལོ་༡༤༥༧ལོར་བཀའ་གདམས་དགེ་བྱེད་སྤྱིང་དུ་
 གཞི་གསུམ་གྱི་སྤྲུག་མེན་བཙུན་པས། དབྱུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་བ་ཕྱི་ལོ་༡༤༥༧ལོར་བཙོན་འོག་ཏུ་སྤྱི་
 གཤམ་གསུམ། དམ་པ་གང་གི་ཡང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་ཚེན་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་པོ་ཚེ་སྤྱི་སྤྱོད་ཚེན་དུ་
 མའི་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་ལྷན་ལ་གོང་ས་མཚོགས་གིས་འོས་འཛིན་སྤྲུག་ཏུགས་བསྐྱུལ། ལྷ་བ་
 དུས་མ་བཞིན་ཐོས་བསམ་སྤྱོད་གཉེར་གནང་སྟེ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་ཏུགས་
 བཞེས་ཤིང་། དཔེ་ཁྱིད་དང་། གསུམ་ཚོམ་ཡང་མང་དུ་མཛད། ད་ལྟོ་བདེ་ཚོན་རིག་དང་ལྷ་གྲུབ་
 གུན་བདུས་ཀྱི་ལ་བཀའ་འབྲེལ་ཚོམ་སྤྱི་གཤམ་པའི་སྤྲུག་ལས་གནང་བཞིན་པའོ། །

དཔལ་པོང་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། རྗེ་དཔྱི་ས་ཞབས་ཏུ་རྩེ་མོ་དཀོན་མཚོ་གསོ་
ལོས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་མཚོ་ས་དབུ་གྱི་སྤེ་མ་ཀུན་པན་ཡིད་བཞིན་དབང་པོ། དཔྱི་ས་ཞབས་ཏུ་རྩེ་
མོ་དཀོན་མཚོ་གསོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། དཔྱི་ས་ཏུ་རྩེ་མོ་དཀོན་མཚོ་གསོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། དཔྱི་ས་
དཀོན་མཚོ་གསོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། དཀོན་མཚོ་གསོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། དཔྱི་ས་སོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། ཏུ་
རྩེ་མོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། སྤྲ་བའི་མེད་ཆེན་སོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། ཏུ་རྩེ་ས་འབྲུག་རིགས་སོགས་ཀྱི་
མཚན་ཏུ་བྱུང་ན་གསལ་བ་ལྟར། མཁས་པའི་དབང་པོ་རྒྱ་མཚོ་ས་དབུ་གྱི་སྤེ་མ། མ་ཉི་ས་ད། ཀུན་
པན་ཡིད་བཞིན་དབང་པོ། དཔྱི་སའི་བརྗེ་ཉ་སོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། དཔྱི་སའི་དགེ་བཤེས་སོ་ལོས་རྒྱ་
མཚོ། དཔྱི་སའི་སོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། དཔྱི་ས་སོ་ལོས་མཁས་པའི་དབང་པོ་དཀོན་མཚོ་གསོ་ལོས་རྒྱ་
མཚོ། ལྷུ་མཚན་པ་བརྗེ་མ་ཉི་ས་ད། ཀུན་པཞིགས་མ་ཉི་ས་ད། ཏུ་བཏང་མ་ཉི་ས་ད། བར་ཕྱིན་པ་
རྩེ་མོ་དཀོན་མཚོ་གསོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། རིགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱུག་དཀོན་མཚོ་གསོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ།
ཀུན་སྲངས་མ་ཉི་ས་ད། སྤེ་སྤོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་སོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། སྤྲ་བའི་དབང་ཏུ་བྱུག་དཀོན་
མཚོ་གསོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དཔྱི་ས་སོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཚན་གྱི་རྣམ་
གྲངས་མང་ཏུ་སྣང་ངོ། །

༂། །སྐྱབས་མཛོན་བུན་པ་ཚེན་པོ་ཤེ་ག་ཤོད་ཏུ་
 ཏུ་མ་བཞོད་དཔང་ཚེན་གནང་སྐབས་ལྷ་རྒྱལ་པའི་
 མཚལ་བཟང་པ་བཞུགས་སོ། །

༂། །ཚོ་ལགས་སོ། །དེ་ཡང་ངེ་སྐད་ཏུ། དཔལ་ལྷན་དམ་པ་དང་པོའི་སངས་
 རྒྱལ་གྱི། །སྐྱེན་མས་མཁའ་ལ་སྐྱེན་གྱི་ལུང་པོ་ལྟར། །ཡོངས་སུ་གང་པར་བཞིགས་
 པའི་དགེ་མཚན་གྱིས། །བཟུ་ཤིས་དགེ་ལེགས་མེ་ཉོག་ཆར་ཏུ་སྦྱིལ། །

ཞེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་མེ་ཉོག་གི་སིལ་མས་ཡངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་
 དག་དགེ་ལེགས་སུ་ཡེད་པ་སློབ་ཏུ་བཏང་སྟེ་གང་ཞིག་ལྷོན། དེ་ཡང་བཟུ་ཤིས་དགེ་
 མཚན་གྱི་དཔལ་ལྷན་མེད་པས་སློབ་བཏུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གང་མེད་པར་གཏམས་
 པའི་སློབ་མེའི་བསྐྱལ་བ་འདི་ལ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་པའི་ཉི་མ་སློབ་སྦྱོང་རིམ་བར་
 འདར་བའི་ནང་ན་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལྟར་བསྐྱལ་བ། བདག་ཅག་གི་སློབ་པ་མཉམ་མེད་
 ལྷུ་ཡའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་རྒྱ་འབྲས་མཉམ་དག་བུན་དང་བདག་གཞན་
 མཉམ་བཞེ་རྒྱུ་ཏུ་སྦྱེས་པའི་སློབ་སྦྱོང་སྐབས་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྐྱབས་བསྐྱེད། བར་
 ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཏུག་དང་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་མཚོན་པའི་རྒྱལ་སྐས་གྱི་
 སློབ་པ་སློབ་དཔག་པར་དཀའ་བ་དག་ལ་ལྷམ་པ་མེད་པར་བསྐྱབས། ཐ་མར་རྒྱུན་

མཐའ་སྐྱོ་ལམ་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱིབ་གཉིས་བྱུངས་ནས་ལྷུང་
ཞིང་བདུད་བཞི་ལྷ་རགས་ཐམས་ཅད་བཙོམ་སྟེ་མི་འཛིགས་བཞི་ལྟན་གྱི་དབལ་
མངོན་དུ་མཛད་ནས་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྐྱུ་བས་དང་སྐྱོ་བ་པ་མགོན་དང་
དཔུང་གཉེན་རྟེན་དང་ལལ་བར་གྱུར་པ་ན།

རི་སྐྱོད་དུ། བྱང་ཚུབ་དམ་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང། །སྟེ་དང་བཅས་པའི་བདུད་
བརྒྱལ་ནས། །སྟོན་ཆགས་ཀུན་ལ་སྦྱོན་སྦྱང་དུ། །ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱོད། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྷུང་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བས་གཙོས་འཕྲིན་
ལས་ཉེར་བདུན་སོགས་གྱི་སྟོན་ནས་པན་བདེའི་སྐོ་ལོ་བརྒྱ་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་
བ་ལས་ཉེ་ཆར་མི་མཛད་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འདིར་རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་རི་པོའི་
སྟོ་ལ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་པའི་ཚུལ་མཛད་དེ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་གྱིས་འཛིག་ཉེན་མཐའ་དག་དགེ་ལེགས་སུ་བྱས་
པའི་ནང་ནས་རབ་དང་སྤུལ་དང་གྲུ་ལོ་མ་པར་གྱུར་བ་ནི་དམ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ཚུལ་དེ་ཉིད་བརྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་དང་།
འཛིན་གྱིང་མཛེས་ཤིང་རྒྱུན་བྱུག་མཚོག་གཉིས་སོགས་འབགས་པོད་གྱི་མཁས་
གྲུབ་གནས་གྱི་སྐྱུང་ཚོགས་ལྷ་བུས་མཁའ་ཁྲུབ་ཏུ་སྟེལ་བར་མཛད་ལ།

ཁྱད་པར་དུ་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས། །སྟོན་པས་བྱ་བོད་སྤྱང་བོ་དུ། །ཚོས་
བརྟན་དབལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་སུ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཚུལ་བཞིན། །དེ་བཞིན་
གསང་སྤགས་ཚུལ་རབ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷུང། །སྟོན་པ་བཙོམ་ལྷན་
འདས་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བྱི་ལོ་དེ་ལོ་ནག་པ་རྒྱ་བའི་ཉ་ལ་ལྷན་

མོང་དང་ལྷན་མོང་མེན་པའི་འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོར་དབལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་
 ལྷངས་པའི་མཚོད་རྟེན་དུ་དབལ་གཉིས་མེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་མོའི་རྒྱད་གསུངས་
 ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱད་ལྡེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོང་གཟུགས་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཟ་མ་ཉོག་དེ་
 ཉིད། ལུག་ན་དོ་རྗེ་རྣམས་བ་བཟང་པོ། འཇམ་དབལ་དོ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ།
 ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་བསྐྱེད་དཀར་པོ་སོགས་ཚོས་རྒྱལ་དང་རིགས་ལྡན་དུ་མས་
 བྱང་ཕྱོགས་ཤམ་རྩ་ལའི་ཡུལ་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། འཕགས་ཡུལ་
 ཚོས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཅི་ཡི་བརྗེ་ཉ་དང་དུས་ཞབས་བ་ཆེ་རྒྱང་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ཉན་ས་
 རྩལ་དུ་མཛད་ལ། གངས་ཚན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུའང་དུ་འབྲོ་ཤོང་གསུམ། ལུ་དོལ་རྣམ་
 གཉིས། རྗེ་ཡབ་སྲས་ནས་ཀུན་གཟིགས་ཨ་རྒྱའི་ཞལ་སྲ་ནས་བར་གྱི་མཁས་བ་དང་
 ལུག་བ་ཟམ་མ་ཆད་པས་སྤོན་བྱེད་དབང་གི་རྒྱ་པོ། མོལ་བྱེད་ཁྲིད་ཀྱི་གདམས་པ།
 རྒྱབ་རྟེན་ལུང་གི་ཚོས་སྟོར་བཅས་དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་མོ་ཕྱོགས་མ་ལྷན་དང་
 བཅས་བ་རིས་སྲུ་མ་ཆད་པ་ལ་བཤད་སྐྱབ་མི་རུབ་པའི་རྒྱལ་མཚོན་སྤྱིང་བར་མཛད་
 པས་ད་ལྟའི་བར་མི་ཉམས་ཤོང་འཕེལ་དུ་གནས་པ་འདི་ཀ་ལགས་ལ།

ད་རེས་སྐབས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་
 ཆེན་པོ་ཉིད་ཀི་མདོ་སྐྱེད་སྐྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ལུག་པའི་དབང་ལུག་ཤར་
 སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་འཇོམ་སྤྱིང་ན་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིད་བཟུང་བའི་ཆེ་
 མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་སྐྱུངས་པ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་
 པར་མཛད་ནས། གཤམ་འདི་དང་རྗེ་འདི། གངས་རི་དང་སྐར་རི་སོགས་དབེན་པའི་རི་
 ལུལ་གང་འབོལ་དུ་བྱང་སྟོང་གི་སྤྱོད་རྩལ་གྱིས་གནས་ཉེ་བཤད་སྐྱབ་ལུང་འཕེལ་གྱི་

ཉམས་པ་ཞེས་ཆེ་དང་སྟོམས་པར་མངོན་པས་ནང་ནས་ཉོག་གས་པའི་སྐོར་དོལ་
 ཞིང་། ཕྱི་ནས་དངོས་སྟོབ་དང་ཡང་སྟོབ་ཀྱི་སྟོན་སྟོམ་གངས་ཀྱི་མེང་གེ་འདྲ་བས་
 མདོ་སྨད་ཀྱི་སྟོངས་འདི་ཁྲབ་པར་མངོན་པ་དང་། སྐྱ་སྟེང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ལུགས་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་པོ་ཆེས་རོང་པོ་དཔལ་ཀྱི་
 དགོན་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་གཙོས་དགོན་མ་ལག་སྤུལ་ཅུ་སོ་ལྷ།
 སྐྱབ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད། གཤོག་ཆེན་བཅུ་གཉིས་སོགས་དགོན་ལྷ་འབངས་དང་བཅས་
 བ་སྐྱུན་ཀྱི་འབྲས་བཞིན་བསྐྱངས་པས་ད་ལྟ་མ་ལོ་བྱང་གི་རྒྱུད་ན་དགོན་གྲོང་ཀུན་
 ལས་འབྲུང་དོད་དུ་ཡོད་པ་འདི་བྱུང་ཞིང་།

ཡབ་རྗེ་སྐལ་ལྷན་རས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཅག་གསེར་མོ་སྟོངས་པ་རྣམས་
 ལ་རྗེས་བཅེདེ་གཟིགས་པ་མ་སྟོན་པའི་བཀའ་བྲིན་ཀྱིས། དེད་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཉོག་
 མོག་པའི་ལྷ་སྐལ། །གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་པའུན་པ་ཆེན་པོ་སྐལ་ལྷན་སྟོ་བཟང་
 འཕྲིན་ལས་ལུང་ཉོགས་རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་བྲལ་དབང་སྤུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་སྟེ་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། མདོ་སྨད་བྱང་རྒྱུད་ཚུ་བཟང་དུ་ལོ་བང་ཞེས་བྱ་བ་
 རྒྱ་ཆེན་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་གཟི་བྱིན་ཆེ་བ་ཟམ་མ་ཆད་པར་བྱོན་པའི་སྟེ་དེ་གར་རབ་ཆེས་
 མེ་འབྲུག་ལོར་ཡ་མཚན་པའི་ལྷས་དང་བཅས་སྐྱ་བལྟམས། འཕགས་མ་སེང་སྟེང་
 ཉགས་ཀྱི་སྟོལ་མ་སོགས་ལྷ་དང་རྒྱ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུན་མངའ་བ་དུ་མས་སྐྱབས་
 མགོན་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་དུ་ཐག་བཅད་ཅིང་མ་འབྱུངས་པར་གསེར་སྟོངས་ཞིང་གི་
 དཔལ་ན་ལེ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་སྲིད་གི་མཐིལ་
 ཤར་རྒྱ་བྲང་ཆེན་མོ་ལོར་བྱ་བྱ་འཛིན་དུ་ཞབས་ཀྱི་བརྗོད་ཉི་བར་བཀོད་པ་ནས་

བཟུང་། བྱང་ཅེའི་སྐྱ་བའི་ལྷ་མཚོག་རྗེ་གྱའི་རབ་འབྲམས་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོས་
སྐྱའི་དོ་དམ་དང་། ལྷ་སྐྱར་གྱི་སྐོག་འབྲལ་བའི་དབྱ་བཙུགས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཉེ་
བར་འཁོར་ཆེན་པོ་དང་ཞལ་མི་གཉེས་པ་ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་རྒྱབ་བསྟན་རྒྱ་
མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་རབ་བྱུང་དག་ཚུལ་དམྱུས་གཅིག་ལ་མཐོས་ཏེ་དུར་སྐྱིལ་
གི་རྒྱལ་མཚན་ཐོག་མར་བཞེས།

དེ་ནས་རིམ་བར་ཁྲི་ཆེན་དེ་ཉིད་དང་། མཁུན་པའི་གཏེར་ཆེན་རྗེ་བཙུན་
འཇིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་ཡོངས་འཇིན་སློ་
བཟང་དཔལ་ལྷན། གཞུང་བརྒྱའི་མངའ་བདག་མཁན་ཆེན་སློ་བཟང་ལྷུང་རྟོགས་
ཚོས་གྱི་རྒྱ་མཚོ། སྐྱབ་བསྟན་དབང་ལྷག་ཨ་འོལ་སློ་བཟང་ལྷུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་
རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཉེ་སྒྲ་བཞིན་དུ་སྐག་པ་ལ་འོལ་ཚོག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དུ་མ་ལས། དབྱུས་གཙང་གི་ལམ་རིམ་རྣམ་གཉེས་དང་། བདེ་གསང་རྒྱུད་འགྲེལ་
སོགས་ཁྲིད་དང་ཞལ་ལྷུང་སྐྱ་ཚོགས། བདེ་གསང་འཇིགས་དུས་དང་། ལུ་འོ་རྟོ་
མེད་སོགས་སྤྱི་ལུང་གྱི་དབང་བཀའ་མང་པོ། རིན་འབྲུང་བརྒྱ་རྒྱལ་དང་། ལྷར་ཐང་
བརྒྱ་རྩ་སོགས་སྤོགས་བསྐྱིགས། ཐོར་བྱའི་རྗེས་གནང་མང་རབས། གསུང་འབུམ་
བམ་སྐྱངས་དང་། སིལ་བྱའི་བསྐྲུགས་ལྷུང་པོན་ཆེ་སོགས་ཚོས་རྒྱན་ཟད་མི་ཤེས་པ་
ནམ་མཁའི་མཚོ་དུ་ལྷ་བྱ་སྤྱི་རྒྱུར་གསན་ཞིང་། ལྷུང་བར་དུ་ཡོངས་འཇིན་མ་སྤྱི་བརྗེ་ཏེ་
སློ་བཟང་དཔལ་བ་ལས། དཀྱིས་ལུང་གྱི་མཚན་ཞབས་སྐྱ་བའི་དབང་ལྷག་སེང་ཆེན་
སྐབ་མེད་དུ་འཕྱོ་བ་རྣམས་དང་སྣན་ཅིག་བཀའ་པོད་ལྷ་གཙོས་པའི་གཞུང་འདུལ་བ་
ཀ་རི་ཀ་ནས་བཟུང་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ཡོའི་བར་སོགས་མདོ་སྐགས་རིག་གནས་

ཡོད་དོ་ཚོགས་ལ་སྤྲངས་པ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་གནང་བས། མཁས་པ་ལ་
 འོས་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམ་གསུམ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་འདི་མ་ཚང་བྱ་བ་མེད་
 བར་སྤྱན་གྱིས་བྱུང་སྟེ། གདུལ་བུའི་ཁམས་དང་འཚོམ་པར་མདོ་སྤྲུགས་རིག་གནས་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟབ་རྒྱས་ཚོས་གྱི་བྱ་ཚར་དགུང་ནས་འབེབས་པའི་བྱེད་པོར་
 ལྷགས་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོའི་སློང་ནས་བཞེངས་པས། ལྷོད་དབྱས་གཙང་ཚོས་གྱི་ཞིང་
 ཁམས་ནས་ཤར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷག་གི་བར་མཛད་འཕྲིན་དུ་ཀྱུ་ལའི་གོས་
 དཀར་ལྷག་གཅིག་གིས་ཁྲབ་པར་སློང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཉིད་ན། འདྲན་མཚོག་ཉིད་
 གྱི་གདུལ་ཞིང་ཀོའུ་སྟེ་འབྲོག་ཏུ་འདི་ཀ་ནས་ཀྱང་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསོལ་བ་
 བཏབ་པ་ལྟར། རྣམ་པར་དགེ་བའི་དུས་གྱི་ཆ་འདིར།

རི་སྐྱད་དུ། སྐར་མའི་ཚོགས་གྱིས་མཁལ་ལྷ་བ་བཞིན། །རྒྱལ་སྤྲས་དཔའ་པོ་
 རྣམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱོད། །བ་ལང་ལྷ་ཡི་ཐོག་མར་ལྷ་མཚོག་བཞིན། །དག་
 བཅོམ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་གྱིས་མདུན་དུ་བདར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང། རྗེས་སུ་
 མ་ལྷན་པར་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་གྱི་རྒྱན་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་ལུན་སུན་ཚོགས་པས་
 བསྐྱོར་བ་ཏྟ་ཐབ་གྱི་བསྐྱུ་བ་དང་བཅས་སློངས་འདིར་ལྷག་ཐེབས་པར་མཛད་ལ། དེ་
 རྣམ་མ་འགྲངས་པར་སའི་ཚོ་ག། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ལ། ལྷ་གོན་གྱི་ཚོ་ག་རྣམས་
 བརྒྱད་ལྷན་དམ་པའི་སློབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་དང་བཅས་ལ། ལྷ་མ་གོང་
 མའི་ལྷག་བཞེས། གཞུང་དོན་ལྷག་པའི་གསུང་བཤད། འཕལ་ཁ་སློང་བའི་དབང་
 བད། སེམས་རྒྱུད་འཁུལ་བའི་བསྐྱབ་འདོམས་སོགས་ལྷག་ཆད་རྫོས་གསུམ་གྱི་
 ལྷོན་དང་བྲལ་བ་མི་བར་བྱིས་མ་ཚོད་བ་ལྷ་བར་འདྲེས་མ་ཚོད་ལ། ལྱིན་རྒྱབས་གྱི་

དད་མ་ཡལ་བ། མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་རྒྱུད་ས་མུལ་ལེ་བ། དཔལ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཚོས་རྒྱལ་རྒྱ་བ་བཟང་པོ་དང་། རིག་ལྡན་འཇམ་དབྱེངས་གྲགས་པས་དང་སྲོང་
ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་ལ་བཀའ་ཅི་ལྟར་སྦྲུལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་བཅེ་སྦྱོང་མཛད་པའི་
བཀའ་འདྲིན་ནི། སྦྱོང་གསུམ་གསེར་གྱིས་བཀའ་ད། ལུས་དང་སྲོག་གིས་མཚོན་ཡང་
གཞལ་བར་གལ་ཏུས། འོན་ཡང་དངོས་པོ་དམན་ཡང་བསམ་པ་དྲག་བ་ཡིས། །རྒྱལ་
བ་མཚོན་པའི་ཡོན་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡིད་ཆེས་དགྱིས་
ཏེ། མཚོན་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཚོན་ཅམ་བཅས་འབྲུལ་ལམ་ཞུས་ཏེ་གང་ཞིག་ཞུ་ན།

རི་སྐད་དུ། བན་བདེ་འབྲུང་བའི་གནས་གཅིག་ལུ། །བརྟན་པ་ལུན་རིང་གནས་
པ་དང་། །བརྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས། །སྐྱེ་ཚེ་རྒྱལ་མཚན་བརྟན་གྱུར་
ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་རྒྱུའི་མན་བདེའི་ཅི་སྐྱན་གྱི་ལྡོན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་
བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞིང་རྒྱས་ལ་ལུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བརྟན་འཛིན་གྱི་
སྐྱེ་བུ་དམ་པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་ཚེ་རྒྱལ་མཚན་བརྟན་ཞིང་མཛད་འཕྲིན་ཅོལ་མེད་དུ་
རྒྱས་པ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་མདོ་ལས། ཚོས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་སྤྲུག་
བསྐྱེལ་མཐར་བཤིད་ཅིང་། །བསྐྱེལ་བ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སུ། །ཚོས་སྦྱོན་མཛད་ཅིང་
བཞུགས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་
པ་ཆེན་པོ་ཉིད་བསྐྱེལ་བ་བྱེ་བ་ཞུགས་ཞིག་གི་བར། ཞབས་བད་མི་ཤིགས་པ་དོ་རྗེ། མི་
འབྲུང་བ་གཡུང་དུང་། མི་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་མཚན་བཞིན་དུ་བརྟན་བཟུང་སྦྱོན་ཆགས་
པའི་དོས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ཆེན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བརྟུངས་ཏེ་སྐྱེ་འགྲོ་
ཡོངས་ཀྱི་སྤྲུག་ཀུན་གྱི་ནད་བརྒྱ་དུངས་ནས་སྦྱང་ཞིང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དགའ་

སྟོན་ཟད་མི་ཤེས་པ་ས་འཚོ་བ་དང་། ད་ལྟའི་འགྲེལ་ཐོགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་
 མའི་དུས་སུ་རིགས་ལྡན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་ཤིང་གསུང་གི་བདུན་ཅི། དག་ཤོ་འཁོར་མོ་
 ཅན་གྱི་ཞལ་དངོས་ལས་སྦྱང་དེ་སླིན་ཞིང་ལོ་ལ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། དེད་ཅག་ད་དེད་གྱི་སྦྱིན་བདག་དཔོན་ལྷགས་དར་རྒྱལ་གྱིས་གཙོས་རང་སྤེ་
 སྦྱི་གྲེ་བཤལ་གི་རྒྱན་གཞོན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ཉི་ལྷ་བཞིན་དུ་ཚེ་ཐལ་རིང་བ། ལྷ་
 དབང་བཞིན་དུ་དཔལ་འཕྲོར་རྒྱས་པ། འཁོར་སྐྱུར་བཞིན་དུ་སྟོབས་ཤུགས་
 འཛོམས་པ། ཚངས་དབང་བཞིན་དུ་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ། རྒྱན་གཞོན་གྲོས་ཁ་
 འཚམས་ཉེ་བསམ་བ་གཅིག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ། ཁ་རྗེ་དབང་ཐང་དར་ཉེ་བུ་རྒྱུད་ས་
 ཉེང་ཁྲུབ་པ། ལྷགས་གྱི་དུ་མ་འཕེལ་ཉེ་གཡང་གི་ར་བ་འགོང་བ། ཚེ་བསོད་དཔལ་
 འཕྲོར་རྒྱས་ཉེ་དཀོན་མཚོག་རྣམ་གསུམ་མཚོད་བ་སོགས་བཟུ་ཤིས་དང་དགེ་
 མཚན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་གཞུང་ལྷུང་དང་ཉི་ལྷའི་འགྲོས་བཞིན་བར་ཚད་བ་མེད་
 བར་འབྱུང་བ་དང་། ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཤུན་ཏུ་ནད་སྐྱབ་འཐབ་རྩོད་མེད་པར་
 ཚར་རྒྱུད་དུས་སུ་འབབ་བ་དང་། ལོ་སྐྱབས་རྟོག་ཏུ་ལེགས་བ་ལ་སོགས་བ་བཟུ་ཤིས་
 དང་དགེ་ལེགས་ཟད་མི་ཤེས་བ་རྒྱུན་ཚད་མེད་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབས་འཇུག་
 ལྷམས་བཅེ་སྐྱབས་གྱི་ར་བ་ལས་མི་འདོར་བ་མཁྱེན་མཁྱེན། ཞེས་གསོལ་བ་
 འདེབས་བ་ལགས། །

༡༡། །ལྟེ་དབྱི་ས་ལྟེ་ས་རྒྱ་ཆེན་མོ་དཀོན་མཆོག་གྲོ་བྱོལ་རྒྱ་མཚོ་ས་
 བརྟན་འབྱུང་གི་ཡུང་གནང་རྒྱ་ལྷ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
 བརྟན་བརྟམས་མཛུལ་བཤད་པ།

༡༢། །འོ་ལགས་སོ། །དེ་ཡང་ངེ་སྐད་དུ། སྲིད་ཞིའི་རྣམ་དཀར་ངེ་སྲིད་དགེ་མཚན་
 ཀྱིས། །དེར་འདིར་མི་ཤེས་རྒྱད་པ་ཀུན་སེལ་ཞིང། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དགེ་
 ལེགས་ནམ་མཁའ་མཛོད། །ཤུན་ཚོགས་དབལ་ལ་རོལ་བའི་བཟ་ཤེས་ཤོག །

ཅེས་ཤེས་པ་བརྗོད་པའི་བདེན་ཚིག་གི་མེ་ཉོག་སེལ་མས་ཡངས་པའི་འདིག་
 ཉེན་མཐའ་དག་དགེ་ལེགས་སུ་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་གང་ཞིག་ལྷ་ལ། །དེ་ཡང་
 འཛམ་གྲུའི་འཁྲི་ཤིང་གི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མངོན་པར་མཛེས་པའི་ཞིང་ཁམས་འདི་
 ཉིད་དུ་བདེ་གཤེགས་འཁོར་བ་འདིག་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་
 ལྷོང་ལྷག་རིམ་པར་གར་བའི་ནང་ཚན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ལྷ་ལྷའི་
 རྒྱལ་བོ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་ཉེ་སྤྱེ་རྒྱའི་པན་བདེ་
 མཐའ་དག་གི་གཞི་ཅན་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་གས་འཛུགས་པར་མཛོད་ཅིང། ལུས་དེ་ཉིད་རྒྱ་གར་
 འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བརྟམས་ལྷ་ལྷུག་དང་བརྟམས་པའི་གཏན་
 རབས་བདུན། འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་སོགས་མཁའ་བ་དང་གྲུབ་པའི་
 ལྷེས་བུ་ནམ་མཁའ་སྐར་ཚོགས་ལྷ་བུས་མི་ཉམས་དར་རྒྱས་སུ་མཛོད་མཛོད་པ་

ཡིན་ལ། གངས་ཅན་ཤོད་ཀྱི་ལྷོངས་སྤུངས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྲོལ་གཏེ་ཉིད་ཚོས་རྒྱལ་
མེས་དཔོན་དང་མཁན་སློབ་ཚོས་གསུམ། རོ་འབྲོམ་ཡབ་སྲས་དང་བཀའ་གདམས་
སྐྱུ་མཚེད། ས་ཚེན་གོང་མ་རྣམ་ལུ་སོགས་དམ་པའི་སྐྱེས་ཚེན་ཉི་ཟེར་རུལ་འབྲིགས་
བ་ལྷ་བྱས་དང་བོ་བཙུགས། བར་དུ་སྟེལ། མཐར་དང་ཞིང་རྒྱས་བར་མཛད་ཅིང་།

ལྷན་པར་རི་སྐད་དུ། ལྷ་སྐྱོད་གཅང་མའི་བརྒྱུད་པ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར། ། ལུབ་པའི་
བྱང་དུ་ཤེལ་དཀར་འཕེང་བ་སྤུམ། །ཚོས་དུང་གནང་ཞིང་ལུང་བསྟན་བདེན་པའི་
མ་སྤུམ། །སློབ་ཐང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། ལྷ་སྐྱོམ་སྐྱོད་གསུམ་
གང་ཐང་ནས་རི་བལ་གསེང་སྤུངས་བཙོ་མའི་རང་མདངས་ལྷ་བྱ་སྟེལ་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་པའི་དབྱངས་མིའི་རྣམ་པར་རོལ་བ་འཇམ་མགོན་སྐྱེས་ཚོང་ཁ་བ་ཚེན་པོ་དེ་
ཉིད་ནས་ལྷ་དང་མིའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་གསུན་སྐྱོང་དཔག་པར་
དཀའ་བར་མཛད་དེ་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་ལག་མཐིལ་གྱི་
རྗེས་བཞིན་གཟིགས་པ་ན།

རི་སྐད་དུ། རིགས་པའི་དབང་སྤྲུག་གིས། སྐྱོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུངས་
པ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྷན་གཟིགས་པའི་དོན་མཐའ་དག་
རྗེན་པར་འདོམས་པའི་བཀའ་སྐྱེགས་བཙུགས་གཉེས་ལ་ཉེ་བའི་ཚོམ་བ་མཛད་དེ་
གཞན་གྱི་མཉོགས་ལོག་ཉོག་གི་རི་མའི་རིགས་མཐའ་དག་སྤྲུག་མ་མེད་པར་བསལ་
ནས་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་མོ་བགྱང་གིས་མི་ལང་བ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བདེ་
བར་བགྱི་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གོས་དཀར་ཡུག་གཅིག་གིས་རུབ་སྐྱོགས་རྩ་ཉིའི་
མེ་ཉོག་གི་རྒྱང་འཕྱང་བགྱ་བ་ནས་ཤར་སྐྱོགས་རྒྱ་ཚོ་ཚེན་པོའི་མཐའ་ལ་སྤྲུག་གི་

བར་དུ་ཁྱབ་པར་མཛད་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ཉིད། ཞལ་སློབ་བཟང་གིས་མི་ལང་བ་སྤྱི་
 དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཚོད་པའི་མཚོག་གྲུང་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། འད་ཐུགས་ཀྱི་
 སྤུས་གཅིག་མཁས་གྲུབ་སྤྱི་བའི་ཉི་མ་སྟེ་སྤུས་ཀྱི་རྩ་བོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་འཇམ་
 མཐོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོའི་གསུང་རབ་མདོར་བསྟུས་པ་རྣམས་ལ་ལྷན་བབས་དང་
 ཆེར་རྒྱས་རྣམས་ལ་དོན་བསྟུ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ཞིབ་འགྲེལ་གནང་
 བ་སོགས་ཀྱིས་གངས་རི་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། གསེར་གདུབ་ལ་འཕྲ་བཏབ་བ་ལྟ་བུ་
 མཛད་པས་མཚོན། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་དགེ་ལུན་གྱི་མཁས་གྲུབ་གངས་མེང་
 དཀར་མོ་སྤུ་མེད་དུ་འཕྱོ་བ་ལྟ་བུ་རིམ་བུའི་ཕྱོན་གྱིས་ད་ལྟའི་བར་མི་ཉམས་དར་རྒྱས་
 སུ་མཛད་པ་དེ་ཀ་ལགས་ལ།

ད་ལྟའི་དུས་ཉིད་ནའང་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་གཅིག་
 ལུ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་རབ་ཚོས་ལྷགས་སྟག་ལ་སྤྱི་
 བལྟམས་ཤིང་དགྲུང་ལོ་དུག་ཅམ་ལོན་པ་སྤྱི་བ་ཚོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཁ་མ་སྤེ་བ་ཉིད་ན་
 ཀ་ཁ་གསར་དུ་བསྐྱབས་སྐབས་ཉིན་རེ་གཉིས་ཅམ་གྱིས་ཀ་མད་སུམ་ཅུ་ལེགས་
 པར་མཁུན་ཉེ་དཔེ་གར་བལྟས་སྤྱའང་ཡི་གེ་དེ་རིགས་ཚོལ་མེད་དུ་ངོས་ཟིན་ཅིང་དེ་
 དག་གི་ཡིག་གཟུགས་ཀྱང་སྟོགས་འགྲོ་འགྲོ་ཤེས་པ་བྱུང་བས་ཁུ་ཕོ་མཚོག་ནས་
 དགག་དགོས་མང་བོ་མཐོང་སྟེ་ལོ་གཅིག་ལྷག་གི་རིང་ཡི་གེ་འགྲོ་འདོན་སློབ་པའི་
 འགྲོ་བཤོལ་ནས་འཛོག་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱུང་ལ་ཡགས་དང་མ་བཏབ་
 རྐྱེས་སུ་མ་སོང་བར་ཕྱལ་སྟོག་དང་རྒྱ་རྩོག་སོགས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་

དགུང་ལོ་བཙུ་ལ་ཅམ་ལོན་ཆེ་ཆོ་ག་ཚོས་སྲོད་ཀྱི་འདོན་པ་དང་གཟབ་གཤམ་གྱི་
ཡིག་གཟུགས་འབྲི་བ་བྱང་ཚུད་པས། འཛིག་ཉེན་ན་འདོན་ཁ་ཤེས་དང། བྱིས་ལག་
ཤེས་ཟེར་བའི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཤས་དེ་ལ་ན་མཉམ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིད་ན་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲམ་
བར་གྱུར་ཏོ། །

ཐན་ལྷགས་རྗེ་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱུང་འདི་ཁར་བྱིས་པའི་དཔེ་མང་པོ་
ཡང་ད་ལྟ་འདི་ལྷོགས་ན་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཀ་ལགས་ལ། གསར་
ཉིང་གི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་ལས་ཚོས་བཀའ་དང་མཚུ་བ་ཁྲིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་མཐོག་ཆེ་
བ་གསན་པས་ཚོས་དང་སེམས་འདྲེས་པར་གྱུར་དེ་བྱུང་བསྐྱབས་ཐོབ་གསུམ་གྱི་
ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྐྱེད་དུ་འགོལ་བའི་དམ་བཅའ་བཏན་པོ་གཞན་གྱིས་
གཞིག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པའི་སྐོ་ནས་རྗེ་འུ་ཚའི་རི་ཁྲིད་བཀྱ་ཤིས་ཚོས་སྤངས་སྲུ་
ཐེབས་ཏེ། ལྷགས་དུས་ཀྱི་དཔལ་ཨ་ཏི་ཤ་ཆེན་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་ལྷ་དམར་བརྗེ་ཏུ་དགེ་
འདུན་བསྐྱབ་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་གཙོ་མཛད། ཉོར་ཆེན་རབ་འབྱམས་
སྐྱ་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། མཛོད་དགའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློབ་ཟུང་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་
རིག་ཤེས་ཤེས་བྱའི་མཛོད་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཡོངས་སྤྱོད་གསུ་རྗེ་གསུ་པའི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གནས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་ས་ཡི་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་དུ་མའི་ཞབས་པད་
བསམ་སྲོད་དག་པས་ཚུ་ལ་བཞེན་བསྐྱེན་ཏེ་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ལྗེ་དགོངས་དོན་
ལུང་དང་རིགས་པ་བྲི་མ་མེད་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱ་བ་ཚོས་
ཁ་ཤས་སོང་བ་ནས་བརླུང་ན་མཉམ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིད་ན་ལུང་རིགས་ཀྱི་འབེལ་གཏས་
བཞུད་པ་ལ་འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་སྲོབས་པ་ཡང་དག་པར་བརྟེས་ཤིང། ལྷ་སྐྱབ་སྲུས་

ཉལས་དང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གང་ལའང་ཕྱོགས་བསྟན་བ་ཅམ་གྱིས་ཐུགས་སྲུ་
ཚུད་བ་བྱུང་ལ།

ཁྱད་པར་དུ་དོ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཡོངས་འཇིག་
བརྗེ་ཉ་མོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཡབ་སྲས་ལས་མདོ་སྲགས་རིག་གནས་གྱིས་བསྐྱུས་
བའི་སྐྱུང་བར་བྱ་བའི་གནས་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བསྐྱབས་པས་སྐྱུངས་
བ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ནས་སྟན་བ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་ཤིང་། ཡབ་སྲས་དེ་
དག་གི་ཞབས་འདེགས་སྲུ་འགོ་ངེས་བའི་ལེགས་བཤད་གྱི་ཚོམ་བ་པས་ཚོལ་གྱི་
གནད་ལ་གཟེར་བའང་ཅི་རིགས་བ་མཛད་ལ། ཞུ་དམར་བརྗེ་ཉ་དགོ་འདུན་བསྟན་
འཇིག་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དམ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དེ་དང་དེ་ལས་སློབ་བྱེད་གྱི་དབང་
དང་། མོལ་བྱེད་གྱི་ཁྱིད་རྒྱ་བ་ཉེན་གྱི་ལུང་སོགས་ཚད་མར་གྱུར་བའི་ཚོས་རྒྱན་
ཡང་འདི་མ་གསན་བྱ་བ་མེད་བ་ལྟ་བུར་མཛད་པས་ན།

མོ་ལོས་མཁའི་ཁྱོན་དང་མཉམ་བཟུང་བའི། །དམ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་བཅུ་སྟག་
གཉིས་ལྟག་ལས། །ཟབ་རྒྱས་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད་སྐྱུངས་ལ། །ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་ཡང་སྐོ་སྐྱུང་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཁོ་ནར་གྲུབ་ལ།
རང་ཉིད་ཐོས་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་བ་ན། ཕྱོགས་སོ་སོའི་གྲ་ས་སྐྱུབ་སྟེ་
དང་། དགོན་མ་ལག་གི་དམ་བའི་སྐྱེས་སྐྱུལ། བཀའ་རབ་འབྲམས་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་སོགས་མོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་གང་འདོད་གྱི་ཚོས་ཆར་རྒྱན་
ཆད་མེད་པར་བབ་ཅིང་། ཡོ་སྲ་མར། གང་ན་ལས་གྱང་ཡོད་ལ། ཉན་ཉན་བྱེད་བའང་
ཡོད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་བ་གནས་བ་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་

དགོངས་པ་མ་ཐུན་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་བཙུགས་
 ལྟར། འཇམ་མགོན་ཚེས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་གྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་གྱི་ལེགས་བཤའ་རྟེན་
 ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབས་ལུང་རྒྱན་གཙུག་གི་བཀའ་འདུན་ལྟུང་ལྟུང་སྐྱབས་པ་དང་། ཉེ་
 ཚར་ཡང་། གསེར་ནག་ཁྲིམ་པོར་ལྷུང་། ཉེ་མིག་ལྷགས་གྱིས་བཏུགས་ཏེ་འདྲིལ་ཉེན་
 གུན་ཏུ་བཙུག་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ལེགས་བཤའ་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ། རྗེ་བཙུན་
 མི་བམ་མགོན་པོ་དང་འཇམ་གླིང་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་ལྷག་མཚོག་གཉིས་གྱི་ལེགས་
 པར་བཤའ་པས་གཙོས། རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་དུ་
 མའི་ལེགས་བཤའ་རྟེན་ཏུ་བྱུང་ལུང་རྒྱན་གངས་ཚན་པོད་གྱི་ཡུལ་དུ་རི་སྐྱད་ཅིག་
 ཐེབས་པའི་རྒྱན་གཙུག་གི་བསྐྱབས་ལུང་རྗེ་གསུམ་པར་གནང་བ་སོགས་གྱི་བཀའ་
 འདུན་ལྟུང་ལྟུང་སྐྱབས་དང་སྲོག་གིས་བསྐྱབས་པར་མཚོན་ཀྱང་བསམ་བཤམ་མི་ལུས་ན། གསེར་
 བཀའ་བྲེ་ལ་འཇམ་ལ། དུལ་དཀའ་སྐྱ་རེ་གསེས། ལོས་སྐྱབས་པོ་ལ་བཅིགས་ཏེ་སྐྱུལ་ཀྱང་
 བསམ་བཤམ་གལ་ལུས།

འོན་ཀྱང་། དངོས་པོ་དམན་ཡང་བསམ་པ་དག་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་མཚོན་པའི་
 ཡོན་ཏེ་དབག་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེ་ཉོག་རྒྱུང་རྒྱུང་མཚོན་རྗེས་
 དང་། ལྷུང་གུམ་ཉུང་རྒྱུང་ལུས་རྗེས་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་རིན་ཆེན་མཚུལ་བཟང་བའི་
 བཀོད་པས་ཐོག་བྱངས་ ལྷུང་ལྷུང་ བཙུག་འབྲུལ་ལམ་ལུས་ཏེ་གང་ཞིག་ལུ་ན། རི་སྐྱད་
 དུ། ཚོས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ཡིས་ནི། །སེམས་ཚན་སྐྱབས་བསྐྱེད་མཐར་བུ་གྱིད་
 ཅིང་། །བསྐྱེད་བྱེད་བཟུང་ཡས་སུ། །ཚོས་སྐྱོན་མཚོན་ཀྱང་བཞུགས་སྐྱུར་
 ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་དུ་མེད་པའི་བཀའ་འདུན་གྱི་སྐུང་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་

ལྷན་སྐྱེས་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་པད་མི་ཤིགས་པ་དོན་རྗེ། མི་འགྲུང་བ་གཡང་
བྱང་། མི་བྱུང་བ་རྒྱལ་མཚན་བཞིན་དུ་བརྟན་པའི་ངོས་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་རྩ་
ཚེན་རྒྱན་མར་བརྟུངས་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱུའི་སྤྱད་ཀྱིན་ཀྱི་ནད་བརྒྱ་བྱངས་ནས་འབྲིན་པར་
མཛད་པ་དང་།

རྒྱལ་ཕྱེ་དགོ་བྱེད་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཡུང་རི་རྒྱད་དུ། གནས་འདིར་བྲིན་
རྒྱལ་ས་དཔལ་འཕྲོར་མི་ཉམས་ཤིང་། །བསམ་སྦྱོར་ངན་པའི་གདུག་རྩུབ་ཞི་བ་
དང་། །སྤྱད་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁུང་འཛིན་པའི། །དགོ་འདུན་ཚོགས་ཀྱིས་
གང་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་པར་སྤྱད་པས་མ་སྟུན་ཞིང་གིས་ས་
གཙང་པའི་ངོས་ནས་སློབ་པ་ཐོས་བསམ། སྦོང་བ་བསམ་གཏན། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་སོགས་རྣམ་དཀར་ཀྱི་བྱི་བ་རྒྱལ་གང་ཆེ་ལ་འབད་བ་ཆིག་བསྐྱེད་
རྒྱས་པའི་སྐོ་ནས་སྐལ་ལྷན་དང་བ་འདེན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་འཕྲོར་ལྷན་བསོད་
ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་སར་འགྲོ་བ་རེ་འོང་བ་དང་། རང་རེའི་འདེན་པ་སྐྱེ་མ་རི་
སྐོ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་ཆེ་བརྟན་ཞིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་། རང་སྤྱིའི་གོས་དཀར་
ལྷང་ལོ་ཅན་ཀྱི་རིག་འཛིན་སྤར་ཐོགས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱད་པས་མ་སྟུན་གྲོས་འཆམས་ཀྱི་
ངོས་ནས་མཚམས་བསྟེན་སྐྱབ་ལོ་རྒྱ་ཞག་མ་སྟུན་ཀྱིས་མ་སྟུན་གནས་ལྷགས་
ལས་ཆེ་ཞིང་མནན་སྲེག་འབང་གསུམ་སོགས་གཞན་པན་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེའི་
སྐོ་ནས་རང་གཞན་སྤར་བ་དོན་རྗེའི་གྲུང་ཁང་དུ་འབྱུང་བ་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་
པ་དང་། དཔོན་པོ་དབང་ཆེན་བསམ་འགྲུབ་ཀྱིས་གཙོས་རང་སྤྱེ་དཀར་དཀར་ཀྱི་མི་

ལ་ན་ཚོ་དང་སྤྱད་ས་ལ་ཤོད་ཁ་མེད་པར་གྲོ་མི་ཚོ་ཐག་རིང་ཞིང་གཞོན་གྱི་འདུ་
ལག་རྒྱ་ས་བ་སོགས་མདོར་ན་སྐར་ལྷོང་ཐམས་ཅད་ལ་བཟུ་ཤིས་དང་དགེ་ལེགས་
གྱི་མཚན་ལ་རྒྱ་ཚེན་སོ་རྒྱན་མི་ཚད་དུ་འབྱུང་བའི་སྐབས་འདྲུག་སྤྱད་ས་དམ་དོ་རྗེ་
སྤང་བའི་ར་གྲུང་ལས་དུས་ནམ་ཡང་འདོར་མེད་བཅེ་གཟིགས་གནང་བ་མཐེན་
མཐེན། ཅེས་གསལ་བ་འདེབས་བ་ལགས། །

༭། ཚུལ་གསུམ་རྣམ་པའག་ཀྱིས་པའི་ཚེས་རྣམས་མོགས་
བརྒྱུས་རྒྱུར་ལེ་ཚན་འགའ་བརྒྱགས་མོ།

རིགས་ཚུལ་སྟོ་སྟོགས་དཔལ་གྱི་དུམ་བུར་སྟོ་སྟོས་འགམ་བ་བརྟམ་བ་ལས། །
ལེགས་བཤད་ག་བུར་བསུང་ཞིམ་འཕུལ་བ་སྐལ་བཟང་བུང་བ་འཕྱོ་འདུའི་གཞི། །
རྒྱ་ཚེན་ཚོས་ཚུལ་བད་མཚོར་མངོན་དགེས་ཐེག་བ་ཕུལ་བུང་སྟོས་གྱི་སྐང། །
དོན་གནས་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་སྲིད་ན་གཡོ་བ་དེས་སྐྱོངས་ཤིག། །

འདིར་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་ལ་སྟོའི་ཤེད་མ་སྟེ་བ་
དག་གིས་དཔྱོད་ཚུལ་སྟོགས་ཅམ་བཤད་བ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་བ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན།
བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
སྐྱབ་གྱི་སྟོགས་ཚོས་གང་ཞིག །རྗེས་ཁྲུབ་ཀྱང་ཡིན། སྟོག་ཁྲུབ་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྟེར་
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་
སྟོན་མེད་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚང་མས་དེས་བ་ཡིན་པའི་
སྟེར་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཤེས་
འདོད་ཚོས་ཅན་སྟོན་མེད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཚིག་བུར་གྱི་འགོད་ཚུལ་དང་
མ་ཐུན་པ། ཡོད་པ། ཉིད། ཚང་མས་དེས་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རེ་རེ་ནས་ཁྱོད་ལ་ཚང་

བའི་སྲིད།

དང་པོ་སྐྱབ་སྟེ། སྐྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་སྐྱབ་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ཁྱོད་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་
ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པའི་གང་ཟག་སྲིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་སྐྱབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཚིག་ལྟར་
ཀྱི་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། སྐྱ་ཁྱོད་ཡིན། སྐྱ་ཚོས་
ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྟར་སྟེ། འདིའི་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པའི་དོན་
ནི། ཡིན་འགོད་ལ་ཚོས་ཅན་དུ་འགོ་རྒྱ་དེ་རྟགས་དེ་ཡིན་པ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་
དེ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད། ཡོད་འགོད་ལ་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་རྟགས་དེ་ཡོད་པ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་
རྟགས་དེ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་སྲིད།

གོང་གི་རྟགས་གསུམ་པ་མ་སྐྱབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཚིག་ལྟར་
ཀྱི་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་ལ་སྟོས་ཉེ་མ་སྐྱབ་པ་
དང་པོ་གསུམ་དང་། ཐ་དད་མེད་ནས་མ་སྐྱབ་པ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་སྲིད།

དང་པོ་མ་སྐྱབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རོ་མོ་
མེད་ནས་མ་སྐྱབ་པ་དང་། ཚོས་ཅན་ཀྱི་རོ་མོ་མེད་ནས་མ་སྐྱབ་པ་དང་། གཞི་རྟགས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ནས་མ་སྐྱབ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་
སྟེ། བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་དང་། སྐྱ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དང་། ཚོས་ཅན་སྐྱ་དེ་

ཉགས་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་དད་མེད་
ནས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ཐལ། གཞི་ཉགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་
གྲུབ་པ་དང། གཞི་ཚོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང། ཉགས་ཚོས་ཐ་དད་མེད་
ནས་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རིམ་བཞིན་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་དང་བྱས་
གཉིས་ཐ་དད། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པ་གཉིས་ཐ་དད། བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་གཉིས་ཐ་དད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་ཉགས་བཞི་བ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཚིག་རླུང་གི་
ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོས་ཅན་
ལ་མི་སྲིད་པ་དང། ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཉགས་ལ་མི་སྲིད་པ་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། ཉགས་
དེའི་ཡ་གྲུལ་ལ་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་སྲིད་མི་སྲིད་གཉིས་ཡོད་པ་དང། ཚོས་ཅན་དེའི་ཡ་
གྲུལ་ལ་ཉགས་དེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཚན་ཚོས་ཅན་དེ་ཉགས་དེ་ཡིན་པར་
ཁས་སྐྱོང་མི་རུང་བ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་རང་ལྟོག་ནས་བྱས་པར་ཁས་ལེན་
རིགས་པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་ཉགས་ལྔ་བ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཚིག་རླུང་གི་
ཚད་མས་རེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐ་ནས་མ་
གྲུབ་པ་དང། ཚོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཉེ་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་
ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། ཚོས་ཅན་དང། ཉགས་དང། གཞི་ཉགས་ཀྱི་

འབྲེལ་བ་གང་ལ་འདྲ་མེད་ཚོམ་ཐ་ནས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷན་སྐྱབས་པ་བུ་གི་
ཚོམ་པས། ལྷན་དང། འབྲེལ་བ་དང། ལྷན་འབྲེལ་པ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཚང་མས་ལྷན་སྐྱབས་པའི་
ཕྱིར། ཉམས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་ཚོམ་ལ། ཕྱི་ཚོམ་ལ། དེ་གཉིས་པ་ལ་ལྷོས་ཉེ་མ་གྲུབ་པ་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷན་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་ལྷན་ཚོམ་གྱིས་ཀྱང་རེས། ཕྱི་ཚོམ་
གྱིས་ཀྱང་རེས། དེ་གཉིས་ཀས་མ་ཐུན་སྐྱང་དུ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་ཅུ་ཉམས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། ལྷོད་དེ་སྐྱབས་ཀྱི་རྗེས་
ལྷན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབས་འབྲེལ་ཚོས་ཀྱི་དོན་ལྡོག་དང་འབྲེལ་སྟོབས་
གྱིས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚང་མས་
རེས་པའི་དེ་སྐྱབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན།
དར་ཐལ། ལྷོད་དེ་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབས་ཚོས་མི་ཉམས་པ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག །དེ་ཁོ་ན་ལ་
འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པ་དང། ཡོད་པ་དང། ཉིད་དང། ཚང་མས་རེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དོན་ལྡོག་ལ་ཚང་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་སྟེ།

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། ལྷོད་ལ་དེ་སྐྱབས་ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་
ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། དེ་སྐྱབས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་
འགོད་དང་སྐྱབས་ཚུལ་ཡིན་སྐྱབས་གང་ཞིག །ལྷོད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་ཅིང་ལྷོད་ཡིན་ན་དེ་
སྐྱབས་ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་ཉམས་པ་ལས་ལྷན་ལ་ལྷོད་དང་མི་ཉམས་པ་མ་ཡིན་
པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་ཉམས་གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། ལྷོད་ལ་དེའི་ཚིག་རྒྱར་
ཀྱི་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། ལྷོད་དེ་སྐྱབས་ཀྱི་འགལ་ཉམས་དང། ཐུན་

མོང་མིན་པའི་མ་དེས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་བབ་ཀྱི་གོལ་བས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་ཁྲབ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་དེས་ཤིང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་ཉགས་བཞི་བ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་
ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲབ་བྱེད། དེ་གཉི་ག་ལ་རྣམ་གཉིས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་
གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པ་བཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་ཉགས་ལྔ་བ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་
ཚང་མས་དེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་
དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་བབ་ཀྱི་གོལ་བས་ཉགས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་དེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐོར་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་ཅ་ཉགས་གསུམ་བ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོག་
ཁྲབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཕྱོག་དང་། འབྲེལ་སྟོབས་

ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་སྐྱུན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་
མས་ངེས་པའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་
ཅན། དེར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུབ་ཚོས་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ། རྟགས་དེའི་ཟུར་
ཀྱི་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་སྐྱུན་པར་མེད་པ་དང་། མེད་པ་ཉིད་
དང་། མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། མེད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་བཞིའི་དོན་
རེ་རེ་ནས་བྱོད་ལ་ཚང་བའི་ཕྱིར།

དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཕྱི་མ་བཞི་རིམ་བཞིན་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་རྟགས་དང་སྐྱུན་
མོང་མིན་པའི་མ་ངེས་པ་གསུམ་དང་། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་བཞི་དང་། འགལ་བ་སྟག་
སྟན་དང་། ཡང་དག་སྟག་སྟན་ཉེ་དེ་བཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་གཏན་
ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་ལ་སློབ་ཤིང་མ་སྐྱེ་བ་དག་གིས་དཔྱོད་ཚུལ་ཕྱོགས་ཚམ་
བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟུར་ལ་རིམ་བཞིན་
དབྱུང་ན། ལེའུ་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ལ་སྐྱོར་བ་
ཡང་དག་གི་དེ་དགོས་པར་གསུངས་པ་སྟར་ན། དེ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་མིན་བཅི་བའི་
སྐྱོན་ལ་གང་འདོག་ །སྟེ་རྒྱན་དང་། རང་ལྷགས་སུ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་
ཀྱི་ངེས་རིམ་གསུངས་པ་དེ་མཉམ་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པ་ལ་སྐྱོར་
ཚུལ་གང་ཡིན། ཡོད་ཚིག་གི་སེལ་བྱ། ཚོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་
པ་དེ་སྐབས་རྟགས་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཁོ་ཡིན་ན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་

ཉགས་ཚོས་རྣམ་བཅད་ཅམ་ལ་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་མེད་ཀྱང་། རང་རྟེན་ཚོས་
 ཅན་ཚོད་གཞི་དེར་སྒྲུབ་གི་སྐྱོད་ལོད་པས་ཚོས་ཅན་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཏུ་
 མི་འགྲུང་ཞེས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་གྱིས། ཚད་མའི་ལམ་བསྐྱིགས། ཐར་ལམ་གསལ་
 གྲེད། ཚད་མའི་ལམ་ཁྲིད་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་སྐྱུས་ཟིན་ལྟར་ཨེ་འཐད། འཐད་ན་ཕྱེ་
 རྒྱན་ཏུ་དེ་ལྟ་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་ཚོས་ཅན་དེའི་སྐྱོད་མེད་པར་ཁས་སྐྱེངས་སོང་
 གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དེས་ཨེ་གཞོད། གལ་ཏེ་ལྷང་གྲུབ་ཏུ་སྐྱོད་དེ་
 ཚོས་ཅན་བཏགས་པ་བར་ཡབ་སྐྱས་གསུམ་གྱིས་བཞེད་གསུངས་པ་ལྟར། ཉགས་
 སྐྱོད་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་མི་དགོས་པས་རིགས་པ་དེ་གཞོད་ཀྱི་ཏུ་
 མི་ཆེ་སྤྲུམ་ན། འོ་ན་གོང་སྟོས་ཀྱི་གཞུང་དེ་པལ་ཆེར་ཏུ་སྐྱེད་སྐྱོད་ཀྱིས་པར་མི་
 ཏུང་སྐབས་བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མི་མཚུངས་གསུངས་པའི་དོན་རི་
 ལྟར་འཆད།

ཡང་སྟེ་རྒྱན་མདོ་དབུས་ཀྱི་བར་ཏུ་མར། ཚོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་
 ཀྱི་ཉགས་མི་སྲིད་པར་གོང་ཏུ་བསྐྱབས་ཟིན་ཞེས་འགལ་ཉགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 གསུངས་པ་དེ་ཡི་གེ་ཨེ་དག། ཡང་རིགས་གཉེར་དར་རྒྱུ་དང་། ཡིག་ཆ་གཉིས་
 ཀར་ཡོད་ཚིག་གི་སེལ་བྱུང་ཐ་དད་མེད་པ་དང་མཐའ་གཉིས་ལས་བར་བ་མ་
 བཟངས་ཤིང་དེ་ལྷར་གང་གི་སེལ་བྱ་ཡིན་མི་གསལ་ལ། རང་ལུགས་སུ་དེའི་དང་མོ་
 གཉིས་ཡོད་ཚིག་གི་དང་། ཐ་མ་ཚད་དེས་ཀྱི་སེལ་བྱུང་གསུངས་འདུག་ན། དེ་
 གསུམ་ལ་ལྷར་དེ་གཉིས་ཀྱི་སེལ་བྱུང་འོང་མི་འོང་གི་བྱུང་གང་གིས་སྟེ། ཡང་ལེ་ཏུ་
 དང་མོའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་། ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀར་གཞི་ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་

རོད་ཏུ་རྟགས་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བགས་པ་ལྟར་ན། འགལ་
 རྟགས་དང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་མ་དེས་པ་གཉིས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་
 དང་། བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་སྟོགས་ཚོས་གྱི་སྟོས་གཞིར་མི་འགྲུར་ཚུལ་རྣམས་གང་ཡིན།
 ཡང་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་སྟེང་ནས་སྦྱོན་ཡོད་པ་
 དང་། རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་དོན་སྟེང་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་མིན་པས། རིམ་
 བཞིན་དེ་གསུམ་དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་བཞག་པ་དང་། མ་བཞུག་པ་རིགས་
 རྒྱན་དང་། སྤེ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པར་རྟགས་མཚན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱ་ཨེ་རིགས།
 རིགས་ན་ལེ་ཏུ་དང་བོའི་མཐའ་དཔྱོད་ཏུ་དེ་གསུམ་ལ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་སྟོས་
 ཏེ་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། ཡང་སྦྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 དེ། རྒྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྦྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་
 པར་བྱེད་པའི་ཚོད་གཞི་དང་སྟོགས་ཚོས་གཉིས་ཀར་ཁས་ལེན་ཨེ་རུང་། མི་རུང་ན་
 དེ་གཉིས་གྱི་གང་མིན། ཡང་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་བྲངས་དེས་
 ཅི་འདྲ་ཡིན།

ཉིད་ཚིག་སྐྱབས། རིགས་རྒྱན་ཏུ་ཤིང་ཅམ་མཚན་མོ་ལོ་མ་ཁུམས་ནས་ཉལ་བ་
 མིན་གསུངས་པས། ཡིག་ཆའི་མཚན་མོ་ལོ་མ་ཁུམས་ནས་ཉལ་བ་སྟོན་ཤིང་ལ་
 འགོད་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་གསུངས་པའི་སྦྱས་ཟེན་མི་འཐད་ཟེར་ཨེ་དགོས། དགོས་ན།
 མདོ་དང་། རྣམ་དེས་གྱི་དར་རྒྱུ་གསོགས་གཞུང་ཏུ་མར་ཉིད་ཚིག་གི་སེལ་བྱར་
 བཤད་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱབ་བྱེད་ཏུ་མེད་པའི་དོན་སྦྱོན་ཅན་དེ་ལ་ག་འདྲ་
 འཛོག་མི་དགོས་ན་ཉིད་སྐྱའི་དོན་ཚང་བ་ལ་ཚོས་ཅན་དེ་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་མ་ཟད་

ཚོས་ཅན་དེ་ལ་རྟགས་དེས་ཁྱབ་པ་ཞིག་དགོས་ཟེར་དགོས་འདུག་ལ། དེ་རྟོན་
བཏགས་ཡོད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ་སྐྱ་མཚོན་ཡུར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་
བར་ཨེ་འགྲུབ།

ཚང་དེས་སྐབས། མེ་ལུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་རྟགས་༼བཞི་རྟགས་ཞེས་ཀྱང་བགྲང་
༽ཚོས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལ་མེ་ཚོས་ཟུན་ས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བཤད་བ་སྟར་ན། ལྷན་མིན་
ཀྱི་མ་དེས་བ་གསུམ་དང་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་ཐབས་ཅད་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་
འགྲུར་ཚུལ་གང་ཡིན། ཡང་རང་ལུགས་སུ་གངས་ཅན་གྱིས་སྐོ་བདེ་སེམས་བཅས་
སུ་སྐྱབ་པར་བཤད་བ་ཡི་གེ་ཨེ་དག །ཡང་ཕྱུན་བ་བ་ཕྱུས་ན་འཆི་བའི་རྟགས་ཀྱིས་
སྐོན་ཤིང་སེམས་ལྷན་དུ་སྐྱབ་པ་དེ་སྐྱོན་ལ་སྐོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་མིན་བར་སྐྱེ་རྒྱུན་
དུ་གསུངས་པའི་སྐྱས་ཟེན་ཨེ་འཐད། མི་འཐད་ན་དེ་ལ་གནོད་ལྗེད་ཅི་འདྲ་ཡོད།
འཐད་ན་རིགས་རྒྱན་དུ་མི་འཐད་ཅིའི་སྲིར་གསུངས། སྐྱོན་ལ་སྐོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་
ཚང་དེས་ཀྱི་སེམ་ཡུར་འོང་ཚུལ་གང་ཡིན།

གཉེས་པ་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱར་ལ་རིམ་བཞིན་དབྱེད་ན། རྗེས་ཁྱབ་ལ་
རྟགས་བསྐྱབ་ཚོས་དང་འགྲེལ་བས་ཨེ་ཁྱབ། ཁྱབ་ན་སྐྱེ་རྒྱུན་དང་རིགས་རྒྱན་
སོགས་ལས་སུ་ཡུར་བོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་དེ་རང་རྒྱ་
བའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་འདུག་
པས། དེའི་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གྲུབ་ལུགས་གང་ཡིན། གས་ཏེ་མ་ཁྱབ་ན། མདོ་
རང་འགྲེལ་དུ། འགྲེལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྐྱོག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་ལྷོ་ག་
ཚེན་དུ། མ་དམིགས་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་

ཡིན་ན་ཁྱབ་འབྲེལ་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སྲིད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་དང་། རྗེ་
 རྒྱན་དུ། རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་གུ་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་
 རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་བསྐྱབས་པ་དང་། མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། རིགས་རྒྱན་དང་མེའུ་
 དང་བོའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་
 དང་། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་། རང་ལུགས་གཉིས་ཀར་སྤང་བོ་དང་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རྒྱང་བའི་བདག་མེད་དེས་སྐྱ་
 རྐྱབ་པ་སྐྱོར་བ་ལྟར་སྤང་དུ་གསུངས་པ་དང་། སྐྱོར་བ་ཡང་དག་ཡིན་ཕྱིན་རྟགས་ཀྱི་
 མཚན་གཞི་དེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་སོགས་དང་མི་འགལ་
 ཚུལ་གང་ཡིན།

ཡོད་ཚིག་སྐྱབས། རིགས་རྒྱན་ལས། འདུས་བསམགས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་གདགས་
 གཞི་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་གསུངས་པའི་གདགས་གཞི་ལ་གང་འཛོག། ཡང་
 འགལ་རྟགས་ཕྱི་མ་གསུམ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྒྱལ་བ་ལ་སྐྱ་འཛོག། ཡང་
 རང་ལུགས་སོགས་ལས་ལྟ་ནས་ཆེ་འཕོས་པ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་
 ལྟ་ནས་ཆེ་འཕོས་པ་མ་ཡིན་པའང་མ་རྟོགས་ལ། ཀུན་མཁྱེན་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་གིས་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དེའི་ཁྱད་གང་ལ་ལྷུག།

ཉིད་ཚིག་སྐྱབས། རང་ལུགས་སྐྱ་དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་
 ལ་ཡི་གེ་ཆད་སྐྱོན་ཞེ་ཡོད། མེད་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་དེར་ཞེ་འགྱུར། ཡང་
 ཡིག་ཆར། མེད་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མ་སྐྱན་ཕྱོགས་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་

གཞུང་དུ་མར་གཞལ་བྱ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་སྐྱབ་ཆེ་རྟག་པ་ཚོད་གཞིར་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཚོ་དང་ཨེ་
འགལ། ཡང་སྡེ་རྒྱན་དུ། གྲེ་བལ་པའི་འོར་སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་ལ་རེག་བྱ་ཅན་མིན་པ་བཀོད་
ཆེ་རྟགས་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་མཐོང་གསུངས་པ་དང་། འདི་སྐབས་ཀྱི་
མཐོང་རྒྱལ་རྒྱལ་བས་ཚད་མས་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི་རང་གི་འདོད་པས་མཐོང་བར་
བཞག་ཅན་གྱིས་མི་ཚོག་གསུངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་རྒྱལ་གང་ཡིན། འདིའི་
རྟགས་སུ་དར་ལྗེ་ཀ་དུ་མར་ལུས་ཅན་མིན་པ་བཀོད་པའི་ཁྲུངས་གང་ཡིན།

ཚད་རེས་སྐབས། ཡང་སྡེ་རྒྱན་དུ་སྟག་སྟན་དང་མ་རེས་པའི་རྟགས་དོན་གཅིག་
ཅིང་། དེ་ལ་ཁྲབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྟག་མ་དང་བཅས་པས་ཁྲབ་གསུངས་པ་
དང་། དེགས་རྒྱན་དང་རྣམ་རེས་དར་ལྗེ་ཀ་སོགས་སུ་དེ་ལ་ཁྲབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་ཀྱང་། མི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་སམ་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་མི་ཕྱོག་གི་
ཐེ་ཚོམ་གང་རུང་ཡོད་པས་ཁྲབ་གསུངས་མོད། མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་མི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་
གཉིས་ཀར་མཐོང་བའི་མ་རེས་པ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་དུ། དེས་ན་རྒྱ་དང་ནས། སྟག་
སྟན་འདོད། ཅེས་པ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྦྱོར་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་
ཐེ་ཚོམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཡོད།

གསུམ་པ་ཕྱོག་ཁྲབ་ལ། མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་མ་རེས་པ་དེ་མེད་པ་
ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་རི་ལྟར་སེལ། རྣམ་འབྲེལ་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་རེས་པས་ནི་འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མ་སྐྱབ་པ་རྣམས་བསལ་ཉོ། །ཕྱོག་
པས་ནི་མ་རེས་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མ་སྐྱབ་པ་སྟག་མ་དང་སྟན་པ་ལ་སོགས་

བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་ལྷོ་ག་གིས་དེ་གཉིས་གཙོ་བོར་སེས་མི་སེལ་གྱི་ཁྱབ་
བར་དང་། ལྷ་མའི་ལྷོ་གས་མ་སྐྱོ་ལ་གང་འདོག་ །བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཞེས་སྐྱར་ཏེ་
སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོ་ག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། རོན་གྲེད་བྱས་པས་མ་དེས་པ་
བརྗོད་པ་ལ་ལན་ཅི་གདབ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོ་ག་ཁྱབ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་དགག་རྟོག་
ཞེ་ཡིན། ཡིན་ན་དེས་རྗེས་ཁྱབ་ཅི་ལྟར་འགྲུབ། མིན་ན་དེའི་རྗེད་དོན་ལ་གང་
འདོག་ །ཅེས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

སྐྱས་པ།

རྟགས་རྩལ་རི་མོ་གསུམ་གྱིས་མགུལ་བ་ལ། །དཔལ་འདོན་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་ཡོངས་
བལ་གཉིས་སྐྱེས་ཤིག་ །འདྲ་མིན་ཟེར་སྐྱོས་ཚིག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། །ཚོས་བརྒྱད་ད་
བའི་གཟེབ་ན་ཅིར་ཡང་རལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་སྐྱར་འབྲུམས་པ་མ་ཉི་ས་རས་བྱིས་པ་
འགའི་དོན་དུ་བྱིས་པའོ། །

སྐྱོ་ཚེན་ཀུན་བཟང་སྐྱོད་པའི་གྲུ་པོ་ཆེ། །
གཞན་པན་ལྷག་བསམ་བ་དན་སྐྱོར་འཕུར་བས། །
ཚོགས་གཉིས་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་འདིངས་བརྟལ་ཏེ། །
སྐྱ་གསུམ་མོར་བྱའི་མཚོད་བརྟེས་གང་དེས་སྐྱོར་ས། །

༡ ཡོད་གང་དངོས་མིན་གསལ་དང་དངོས་པོ་དང་། །རྟག་ལྷོ་ག་གང་མིན་རྟགས་
བཞོད་ལྷོ་ག་ཁྱབ་ཅམ། །བྱམ་གསལ་དངོས་རྟགས་བྱས་ལ་སྐྱར་ཁྱབ་རྣལ། །གཅིག་
མིན་གསལ་དང་ཡོད་རྟགས་ལྷོ་ག་བྱིན་ལོག། །ཡོད་གང་གཅིག་མིན་གསལ་དང་མ་

དད་དང་། །གཟུགས་གང་རུང་མིན་ཉགས་བཞོད་མུར་སྤྱིན་ལོག །

༡ མཚོན་བྱ་གང་ཞིག་སྤྱི་མིན་ཉགས་བཞོད་ཅིང་། །ཤྲེ་བྲག་གསལ་བྱས་ཇེས་རྣམ་
འགལ་སྤྱིན་ལོག །ཤྲེ་བྲག་མིན་པས་གསལ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །སྤྱི་མིན་ཉགས་
བྱས་འགལ་རྣམ་ཇེས་སྤྱིན་ལོག །དངོས་པོ་གསལ་དང་བདག་མེད་ཉགས་བཞོད་
ལ། །མུར་བྱབ་རྣམ་དང་ལྗོག་བྲུབ་སྤྱིན་ཅི་ལོག །ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཉགས་བཞོད་
དང་། །མེད་པ་ཉགས་བཞོད་ལྗོག་རྣམ་མུར་སྤྱིན་ལོག །ཤེས་བྱ་གང་ཞིག་སྤྱི་མཚོན་
གསལ་བ་དང་། །དོན་བྱེད་རྒྱས་སྣོང་ཉགས་བཞོད་ལྗོག་མུར་བྱུང་། །ཀ་བུམ་གང་
རུང་གང་ཞིག་བུམ་གསལ་དང་། །བུམ་མིན་ཉགས་བཞོད་ལྗོག་མུར་སྤྱིན་ཅི་ལོག །

༢ ཤེས་པ་གསལ་དང་ཚད་མ་ཉགས་བཞོད་ལ། །ཇེས་ལྗོག་རྣམ་དང་འགལ་བྲུབ་
སྤྱིན་ཅི་ལོག །ཡོད་གང་ཐ་དད་མིན་པས་ཉགས་བྱས་ཤིང་། །གཅིག་གིས་གསལ་
བྱས་འགལ་ལོག་ཇེས་མུར་བྱུང་། །ཁ་དོག་གསལ་དང་གཟུགས་མིན་ཉགས་བཞོད་
ལ། །འགལ་རྣམ་ཇེས་མུར་གཉིས་ཀའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག །དངོས་པོའི་མཚོན་ཉིད་མིན་
པས་གསལ་བ་དང་། །ཚོས་གང་དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་ཐ་མི་དད། །ཉགས་བཞོད་ལྗོག་
ལོག་འགལ་བྲུབ་ཇེས་སྤྱིན་ལོག །

༣ བེས་གསལ་རྒྱལ་བྱུང་ཉགས་བྱས་ཇེས་བྲུབ་དང་། །ལྗོག་མུར་གཉིས་དང་འགལ་
བྲུབ་སྤྱིན་ཅི་ལོག །ཁ་བུམ་གང་ཞིག་བུམ་དང་ཐ་མི་དད། །གསལ་དང་ཉགས་བཞོད་ཉགས་

བཀོད་ལགས་ལྷོ་དང་། །རྗེས་སྐྱུར་ལྷོ་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཅས་བཞི། །བདག་
མེད་མིན་གསལ་ཡོད་པ་རྟགས་བཀོད་ལ། །སྐྱུར་ལགས་རྗེས་སྐྱུར་གཉིས་ཀའི་ཕྱིན་
ཅི་ལོག།

༥ །བདག་མེད་གསལ་དང་བདག་མེད་རྟགས་བཀོད་ལ། །རྗེས་སྐྱུར་སྐྱུར་གསུམ་ལྷོ་གསུམ་
ལགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །བྱམ་ལྷོ་གསུམ་དང་བྱམ་དང་གཅིག་གང་ཞིག། །བྱམ་མིན་
རྟགས་བཀོད་རྗེས་སྐྱུར་ལགས་གསུམ་དང་། །རྗེས་ལགས་གཉིས་ཀའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
བཅས་ལ། །རྟག་དངོས་གཉིས་གསལ་བདག་མེད་རྟགས་བཀོད་ལ། །སྐྱུར་ལགས་
གཉིས་དང་ལྷོ་གསུམ་རྗེས་སྐྱུར་ལོག། །གཟུགས་གསལ་བེམ་ལོ་གང་ཞིག་དུལ་
བྱུང་མིན། །རྟགས་བཀོད་རྗེས་ལགས་རྗེས་ལགས་སྐྱུར་གསུམ་ལོག།

༦ །རྟག་དངོས་གཉིས་རྟགས་རྟག་པས་གསལ་བྱས་ལ། །སྐྱུར་རྣམས་ལྷོ་གསུམ་གཉིས་
མིན་དུག་ལོ་ངེས། །བདག་མེད་མིན་གསལ་ཡོད་གང་ཀ་བྱམ་རྟགས། །བྱམ་ལ་ལྷོ་གསུམ་
ལྷོ་གསུམ་ལོག་གཉིས་མིན་དུག། །བདག་མེད་གསལ་དང་ཡོད་གང་མཚན་མཚོན་
གཉིས། །རྟགས་བཀོད་སྐྱུར་རྣམས་སྐྱུར་ལོག་མིན་པ་དུག།

༧ །རྟག་དངོས་གསལ་དང་མཚན་མཚོན་རྟགས་བཀོད་ལ། །ལྷོ་གསུམ་ལོག་ལས་གཞན་
ལྷོ་གསུམ་ལོག་ལ་བདུན། །འདུས་བྱས་མི་རྟག་གསལ་དང་དཀར་དམར་རྟགས། །བྱམ་
ལ་སྐྱུར་ལྷོ་གསུམ་ལ་མིན་བདུན་ངེས། །

༤ ཉག་དངོས་གང་ཞིག་ཀ་བུམ་གསལ་བ་དང་། །རི་རྩ་གང་ཞིག་མཚན་མཚོན་
ཉགས་བུས་ལ། །ཙ་བའི་བྱབ་སྐོ་བརྒྱད་པོ་མ་ལུས་དེས། །རྗེས་བྱབ་ལ་སོགས་སྐོ་
བརྒྱད་སྐོང་བའི་ཚེ། །ཉགས་གསལ་གཉིས་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་གང་བཞོད་
ཡང་། །ཉགས་དེར་གསལ་དེས་བྱབ་པ་རྗེས་བྱབ་ཏུ། །སྐོང་བར་རིགས་ན་ཉགས་དེ་
གསལ་བ་དང་། །གསལ་དེ་ཉགས་སུ་བཞོད་ལ་རྗེ་ལྟར་སྐོང་། །འདི་ཡིས་མཚོན་ཏེ་
ལྷག་མ་བདུན་པོ་ལ། །རིགས་འགྲེས་སྦྱར་ཏེ་ཚོད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཚུལ་འདི་བསྐྱུས་སྐོར་སྤྱོད་ཞིབ་རིགས་པའི་འབྲུལ། །ཐ་སྲུང་སྐམ་པོར་སྐོགས་ལ་མཁོ་
མིན་ཡང་། །བྱབ་དང་མ་བྱབ་རི་ལྟར་བཅི་ཚུལ་སོགས། །ཤེས་འདོད་དང་བའི་ལས་
ཅན་འཇུག་པའི་དོགས། །སྤྱོད་རིགས་སུ་ཉོའི་སྐོང་ཚུང་ལྟ་བུ་འདི། །སྤྱོད་གཏོར་ཚིག་གི་
འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་སྐོང་། །སྤྱོད་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་གཞན་གྲང་པའི་བྱ། །སྤྱོད་གསུམ་
ཀྱི་དོ་མཉམ་དེ་ཡིས་བྲིས། །

སྤྱི་སྤྱི་ སྐལ་ལྡན་གྱི་མཚོའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་དོལ་མཚོ་ལས། །ཉེར་འབྲུངས་
དགེ་འདུན་ངང་མོ་འབྲུམ་སྤྱི་གིས། །ལུང་རིགས་དབྱེངས་སྤྱན་སྤེལ་བའི་ཚོས་གྲ་
ཚེ། །རོང་བོ་དགོན་ཚེན་ཞེས་བྱར་པར་དུ་བསྐྱབས། །མརྒྱལ། །

༡༡། །ལམ་རིམ་སྒྲིང་པོ་བསྟན་འཛིན་གྱི་བའི་འབྲུང་གནས་

གྱི་ས་བཅད་བཟུགས་ལོ། །

༡༢། །ན་མོ་གུ་རུ་སྐྱེ་ཞི་རྒྱ་ཡ། །འདིར་ལམ་རིམ་སྒྲིང་པོ་བསྟན་འཛིན་གྱི་བའི་
འབྲུང་གནས་གྱི་དོན་ལ་གསུམ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཚོམ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་
ལག་། །སྒྲིལ་། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་དངོས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་བཅུམས་
བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །སྒྲིལ་འདི། །། །

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་དངོས་ལ་བཞི། །ཚོས་སྤངས་བཅུན་
བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་བ་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་བ་ །དང་ལོ། །གདམས་དག་ལ་གྲུས་
བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་གྱི་ཆེ་བ་བསྟན་བ། །ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ལ་ཉན་
བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། །གདམས་བ་དངོས་གྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཤི་བའི་རིམ་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། །བསྟན་བ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་ །ཚོས་
གྱི། །གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་དག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ་ །དགེ་བཤེ། །ཀྱུ་ལ་
བའི་དགོངས་བ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ་ །སྒྲིལ་བཤེ། །ཉེས་སློབ་ཆེན་པོ་རང་
འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བའོ། །སྐྱབས་གསུངས། །། །གསུམ་བ་ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་
པའི་ཚོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། །ཉན་པའི་ཚུལ། །བཤད་པའི་ཚུལ།
མཇུག་ཏུ་སྟན་མོང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །སྐྱབས་ཀྱི། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །ཚོས་ཐོས་

བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་བ། །སྐྱེས་རབས། །༽ ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱ་བ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་བ། །ས་
ལི། །༽ ཉན་བའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །གསུམ་བ་ལ་གཉིས། ལྷོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་བ་
། ཚོས་ལྷན། །༽ འདུ་ཤེས་འཇུག་བསྐྱེན་བའོ། །རང་ལ། །༽ །གཉིས་བ་བའད་བའི་ཚུལ་ལ་
བཞི། ཚོས་བའད་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་བ། །ཞིམ་བས། །༽ ལྷོན་བ་དང་ཚོས་ལ་རིམ་གྱོ་
བསྐྱེད་བ། །རཅོམ་ལྷན། །༽ བསམ་བ་དང་སྐྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བའད་བ། །འདུ་ཤེས། །༽
ཡུལ་གང་ལ་བའད་བ་དང་མི་བའད་བའི་ཁྱད་བར་འོ། །ས་གསོལ། །༽

བཞི་བ་གདམས་བ་དངོས་ཀྱིས་སྐོབ་མ་ཇི་ལྟར་བའི་བའི་རིམ་བ་ལ་གཉིས།
ལམ་ཀྱི་རྩ་བ་བའེས་གཉེན་བསྐྱེན་བའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱེན་ནས་སྐོ་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བའི་
རིམ་བའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། དེས་བ་བསྐྱེད་བའི་སྤྱིར་རྩུང་ཟད་སྐོས་ཉེ་བའད་བ་
དང་། ལྷོང་ཚུལ་མདོར་བསྐྱེས་ཉེ་བསྐྱེན་བའོ། །དང་བོ་ལ་འཇུག། །བསྐྱེན་བྱ་དགེ་བའི་
བའེས་གཉེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །བའེས་གཉེན། །༽ ལྷོན་བྱེད་སྐོབ་མའི་མཚན་ཉིད། །འཕགས་
བས། །༽ དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེན་བའི་ཚུལ། བསྐྱེན་བའི་ཕན་ཡོན་བཞི་བ། །༽ མ་བསྐྱེན་
བའི་ཉེས་དམིགས་སྐོབ་དམོན། །༽ དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་བའོ། །འཇུག་བ། །༽ གསུམ་བ་ལ་
གཉིས། བསམ་བས་བསྐྱེན་ཚུལ་དང་། ལྷོར་བས་བསྐྱེན་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་བ། །༽ །དང་
བོ་ལ་གསུམ། བསྐྱེན་བའི་བསམ་བ་སྤྱིར་བསྐྱེན་བའོ། །དང་བོ། །༽ །ཁྱད་བར་དུ་རྩ་བ་དང་
བ་སྤྱང་བའོ། །གཉིས་བ། །༽ བཀའ་བྱིན་རྗེས་སུ་བྱ་ཉེ་གུས་བར་བྱ་བའོ། །གསུམ་བ། །༽ །

གཉིས་བ་སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྐྱེས་ཉེ་བསྐྱེན་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ལ་
ལོག་ཏོག་བསམ་བའོ། །བའེས་གཉེན། །༽ །དང་བོ་ལ་གཉིས། ལུན་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་
བ་དང་། ལུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། ལྷོར་བའོ། །སྐྱོར་བའོ། །༽

དངོས་གཞི། མཚུག་ཏུ་རི་ལྷ་ར་བྱ་བའོ། །གཉེས་པ་ལ་གཉེས། སྤྱི་རི་སྤྱོད་
ཚུལ་དང་། །ཞུས་འདེའི་སྤྱོད་ཚུལ་འོ། །སྐབས་འདིར། །

གཉེས་པ་སྤྱོད་མཚམས་སུ་རི་ལྷ་ར་བྱ་བ་ལ་གཉེས། དངོས་གཞིའི་དམིགས་པ་
སྤྱོད་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་བལྟ་བུ་དམིགས་ཀྱིས་ལ་སྤྱོད་
སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱིས་དག་པར་བྱ་བ་དང་ཚོགས་གསོག་སྤྱི་བ་སྤྱོད་གསུམ་ལ་
སུམ་བཞེས་ཏུ་འབད་པར་བསྐྱེད་ཀྱིས། །དབང་པོའི་སྤོ་སྤོམ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཏུ་སྤྱོད་
པ་དང་ཟས་གྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་མི་ཉལ་བར་ལྷན་འཁྱོམ་པ་བཅོམ་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་
རི་ལྷ་ར་བྱ་བ་སྤོབ་པའོ། །གཉེས་པ་བསྟེན་ནས་སྤོ་རི་ལྷ་ར་བྱ་བའི་རིམ་
པ་ལ་གཉེས། དལ་བའི་ཉེན་ལ་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པོ་རི་
ལྷ་ར་ལེན་པའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དལ་འཁྱོར་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དོན་ཚེ་བ་
བསམ་པར་དལ་འཁྱོར། །ཉེད་དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། དལ་བ་དང་
། དང་པོ། །འཁྱོར་བའོ། །གསུམ་པ་ཉེད་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལ་བཞི། གོགས་
མང་བར་དང་ལོ། །རོ་ལོ། །རྒྱ། །གསུམ་པ། །འབྲས་བུ་དང་དཔེ་སྤོ་ནས་ཉེད་
དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །འབྲས་བུ་ལོ། །

གཉེས་པ་སྤྱོད་པོ་རི་ལྷ་ར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྤྱིས་བྱ་ཚུང་ཏུ་དང་སྤྱོད་
མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྤོ་སྤྱོད་བ། འཕྲིད་དང་སྤྱོད་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་
སྤོ་སྤྱོད་བ། སྤྱིས་བྱ་ཚེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྤོ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས།
ཚུང་ཏུ་རི་བསམ་པ་སྤྱོད་པ་དངོས་དང་། བསམ་པ་དེ་སྤྱིས་པའི་ཚད་དོན་འདི་དང་
། །། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཚི་བ་མི་ཉལ་བ་བསམ་པ། དན་སོང་གི་ཉེས་དམིགས་བསམ་

བ། སྐྱབས་འགོ་སྦྱང་བ། བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཚ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་
 བའོ། །དང་ལོ་ལ་བཞི། འཆི་བ་དྲན་པ་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་འཆི་བ། །
 བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་གཉིས་ལ། ། འཆི་བ་དྲན་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འཆི་བ། །
 འཆི་བ་དྲན་པ་བསྐྱོམས་པའི་ཚུལ་ལོ། །བཞི་བ་ལ་གསུམ། དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ།
 རྣམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་
 བ་བསམ་པའོ། །དང་ལོ་ལ་གཉིས། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཆོས་བྱ་བར་ཐག་བཅད་
 པའོ་ཆེ་ལོ། །དང་ལོ་ལ་གསུམ། འཆི་བདག་མེད་དེས་པར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱེན་
 གྱིས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པར་དང་ལོ། ། ཆེ་ལ་སྦྱོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་ཏུ་
 ཡོད་པར་ཆེ་ལ། །གསོན་པའི་ཆེ་ཆོས་བྱ་བའི་འོང་མེད་པར་དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་
 པའོ་གསོན་པའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ་ལ་གཉིས། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཆོས་
 སྦྱར་བྱ་བྱ་བར་ཐག་བཅད་པའོ་དེས་ལ། །དང་ལོ་ལ་གསུམ། འཇམ་བུ་གྲིང་གི་ཆེ་
 ལ་དེས་པ་མེད་པ་བསམ་པར་འཇམ་བུ། ། འཆི་རྒྱེན་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱེན་ཉུང་བ་
 བསམ་པར་གཉིས་ལ། ། ལྷུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་རྒྱུང་བས་རྣམ་འཆི་དེས་པ་མེད་པ་བསམ་
 པའོ་ལྷུས་ཉམ། ། །གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་
 བར་བསམ་པ་ལ་གཉིས། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་མཚན། ། ཐག་བཅད་པའོ་དེ་
 ལྷུ། ། །གཉིས་ལ་དན་སོང་གི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་
 དང་། དེ་ལྷུ། ། །བསམ་ཚུལ་དངོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཔྱུལ་བ་དང་། དུང་
 འགོ་དང་། གཉིས་ལ། ། །ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྐྱབས་བསྐྱེད་བསམ་པའོ། །དང་ལོ་ལ་བཞི།

སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་དང་གོ། ཉེ་འཁོར་བའི་དམུལ་བ་ཀྱི་གཉིས་ལ། གྲང་
 དམུལ་ཀྱི་གཉིས་ལ། ཉེ་ཆེ་བའི་དམུལ་བའོ་ཉི་ཆེ། །གསུམ་བ་ལི་དུགས་ཀྱི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་འཇུག་དང་ཉེ་འཁོར་གསུམ་ལ། སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 ལོ། །གཉིས་བ་ལ་གསུམ། ཟས་སྐྱོམ་ལ་སྤྱི་འཇུག་བ་ལོད་བ་ལྱི་ལོ། །ཟས་སྐྱོམ་ལ་
 བད་གི་སྤྱི་བ་ལོད་བ་ལྱི་ལོ། །ཟས་སྐྱོམ་ཉིད་ལ་སྤྱི་བ་ལོད་བའོ་ཟས་སྐྱོམ་ལ། །

གསུམ་བ་སྐྱབས་ལྷོ་སྐྱབས་བ་ལ་བཞི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་ལྷོ་བའི་
 རྒྱུ་དང་གོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་ལྷོ་བའི་ལུལ། ཇི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་
 སོང་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །གཉིས་བ་ལ་
 གཉིས། སྐྱབས་ལུལ་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་ཉེ་འཁོར་གོ། །དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་ལོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ལོ་གཉིས་ལ། །གསུམ་བ་ཇི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི།
 ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། བྱུང་བར་ཤེས་པ་དགོན་མཚན། །ལས་བྱུངས་བ་དང་ཉེ་འཁོར་གསུམ་ལ། །
 གཞན་དུ་མི་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ་གཞན་ལ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཚོས་དང་དགོ་ལུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལོ་ཚོས་དང་། །དང་བོ་ལ་བཞི། སྐྱ་
 དང་ཉེ་འཁོར་གོ། གསུང་དང་ཉེ་འཁོར་གོ། སྐྱུགས་དང་ཉེ་འཁོར་གསུམ་ལ། །འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ལོ་བཞི་ལ། །གསུམ་བ་ལ་གཉིས། མཁུན་བ་དང་ཉེ་འཁོར་གསུམ་ལ། །བཅེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་ལོ་གཉིས་ལ། །བཞི་བ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་རིམ་བ་ལ་
 གཉིས། བསྐྱབ་བའི་བྱུང་བ་དང་ཉེ་འཁོར་གོ། མན་དགའ་ལས་བྱུང་བའོ། །གཉིས་བ་ལ་
 གཉིས། སོ་སོའི་དང་། སྐྱུག་མོང་གི་བསྐྱབ་བའོ་གཉིས་ལ། །དང་བོ་ལ་གཉིས།
 དགག་པའི་དང་ཉེ་འཁོར་གོ། བསྐྱབ་བའི་བསྐྱབ་བའོ་བཞི་ལ། །

བཞི་བ་བདེ་ལེགས་ཀྱང་གྱུང་གི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དང་བ་བསྐྱེད་བ་ལ་གསུམ།
 ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསམ་བ། གྲེ་བྲག་ཏུ་བསམ་བ། བསམས་ནས་འཇུག་སྡོག་བྱ་
 ཚུ་ལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། སྦྱིར་བསམ་ཚུ་ལ་དངོས་དང། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསམ་
 བའོ། །དང་བོ་ལ་བཞི། ལས་ངེས་པ་དྲུག་པ། །༽ ལས་འབེལ་ཆེ་བ་ལས་འབྲས། །༽
 ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲད་བ་ལས་མ། །༽ ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བའོ་བྱས་
 པ། །༽ །གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསམ་བ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུ་གཙོ་བོར་བསྟན་
 བ་དང་ཉེ་རྒྱུད་པ། །༽ ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
 རྒྱ་མཚོ་ལས་འབྲས། དཀར་མཚོ་ལས་འབྲས། ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་
 བའོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་མཚོ་ལས་ལམ་དངོས། ལྷི་ཡང་གི་ཁྲུང་བར། དེ་དག་
 གི་འབྲས་བུ་བསྟན་བའོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། ལུས་དང་ཉི་ལ། །༽ དག་དང་ཉེ་རྒྱུད་ཀྱི་།
 ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ་སོར་བསྟན་བའོ། །གཉིས་པ་ལྷི་ཡང་གི་ཁྲུང་བར་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་
 བཅུ་ལྷི་ཡང་དང། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྐོ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་བའོ། །དང་
 བོ་ལ་གཉིས། བསམ་བསམ་ལྷི་བ་སོགས་སྟོག་གཙོ་བོ་སྟུང་ཏེ་སྦྱིར་བསྟན་བ་
 དང་ཉེ་ལས་ལམ། །༽ གཞི་ལས་ལྷི་བ་ལས་ལམ་སོ་སོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བྱ་བྲག་ཏུ་བཞད་
 བའོ་ལྷ་བ། །༽ །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྐོ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་བ་ལ་བཞི། ཞིང་
 དང་ཉེ་ཞིང་གི། རྟེན་དང་ཉེ་ལྗོད་ཅིང། །༽ དངོས་སོ་དང་ཉེ་རྒྱུན་བའོ། །བསམ་བའི་སྐོ་
 རས་སྟོབས་ཆེ་བའོ་བསམ་བ། །༽ །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་བ་ལ་གསུམ།
 རྣམ་སྦྱིན་དང་ཉེ་རྒྱུ་ལམ། །༽ རྒྱ་མཚུང་དང་ཉེ་རྒྱ་མཚུང། །༽ བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ་བདག་

འགྲུག་ཀྱི།

གཉེས་པ་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བུ་ལ་གཉེས། དཀར་པོའི་ལས་དང་
འཕྲོག་གཅོད། འབྲས་བུའོ་དེ་ལོ་ལྟོ། །གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པ་
ལ་གཉེས། འཕྲོག་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ལོ་ལྟོ། །མྱོང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་
ལས་སོ་སོ་བསམ་བཞིན། །གཉེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ལ་གཉེས། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཡོན་
ཏན་དང་འབྲས་བུ་མི་དགོ། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱའོ་དེ་ལྟར། །གསུམ་པ་བསམས་ནས་
འཇུག་ཚོགས་བྱ་ཚུལ་ལ་གཉེས། སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་འཇུག་ཚོགས། །ལྟར་བར་ཏུ་
སྟོབས་བཞེས་སྤང་ཚུལ་ལོ་དེ་ལྟར། །

གཉེས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སྐྱོ་སྤང་བ་ལ་
གསུམ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཐབས། བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་
ཚོད་བསམ་པ། ཐར་པར་བཟོད་པའི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉེས། བསམ་པ་དེ་དོས་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བོ། །དེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དོས་
སོ། །གཉེས་པ་ལ་གཉེས། སྤྱུག་ཀྱན་གཉེས་ཀྱི་སྐོན་སྤྲོད་བསམ་པ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་
བཟུ་གཉེས་ཀྱི་སྐོན་སྤྲོད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། སྤྱུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་བསམ་པ་དང་། ཀྱན་འབྲུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉེས། འཁོར་བ་སྤྱི་ལོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། མོ་མོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། སྤྱུག་བསྐྱེད་བཟུང་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱུག་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་
བསམ་པའོ་སྤྱུག་བསྐྱེད། །དང་པོ་ལ་བཟུང་། སྐྱེ་བའི་དང་བོ། །ཆ་བཤེད་གཉེས་པ། །ན་
བཤེད་གསུམ་པ། །འཆི་བའི་བཞི་བ། །མི་སྤྱུག་པ་དང་སྤང་བའི་ལྟར། །སྤྱུག་པ་དང་བྲལ་

བཀྲ་ལྷན་ལ། འདོད་པ་བཅས་ཉེ་མ་རྙེད་པར་བརྟན་ལ། མདོར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
སྤྲུལ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བསམ་བཤོམ་བརྒྱུད་ལ། །

གཉིས་པ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལྷན་བསམ་བཤོམ་ལྷན་པའི་སྤྲུལ་པའི་མེད་པར་འཇུག་ལ། །
དོམས་མི་ཤེས་པར་དོམས་མི། ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བར་ལུས་ཉིད། ཡང་དང་
ཡང་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བར་ཡང་ཡང། ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་
བར་ཡང་ཡང། མོགས་མེད་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བསམ་བཤོམ་སྐྱོགས་མེད། །གཉིས་པ་
སོ་སོའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བསམ་བཤོམ་བཞི། རན་སོང་གསུམ་ཉེར་ལོ། མི་མི་ཡི། ལྷ་
མ་ཡིན། ཉེ་ལོ། ལྷའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བསམ་བཤོམ། །བཞི་བཤོམ་གཉིས། འདོད་ལྷའི་
སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་ཉེ་ལོ། །ཁམས་གོང་མའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བསམ་བཤོམ་བསམ་
གཞུགས། །།

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་བཤོམ་གཉིས། མཚམས་
སྦྱར་བ་དང་ཉེ་ལོ། དདོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲེ་ཚུལ།
དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་
བཞི། ཉོན་མོངས་དོས་བརྒྱུད་བརྒྱུད་ཉོན་མོངས། །དེ་ལྟར་སྤྲེ་བའི་རིམ་པར་གཉིས་ལ། །
ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས། ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ་ཉོན་
མོངས། །གཉིས་པ་དེས་ལས་གསོག་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་གྱུའི་ལས་དོས་བརྒྱུད་
བ་དང་ཉེ་ལོ། །དེ་དེ་ལྟར་གསོག་ཚུལ་ལོ་ལས་དེ། །གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་
དང་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་གསུམ། འཆི་བ་འབྱུང་ཚུལ་ཆེ་བ། །བར་དོ་
འགྲུབ་ལུགས་ཉེ་ལོ། །སྤྲེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལོ་སྤྲེ་བ། །གཉིས་པ་རྙེད་འབྲེལ་ཡན་

ལག་བཟུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསམ་པ་ལ་བཞི། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ལྷན་ལག། །
ཡན་ལག་གི་བསྐྱུ་བ་ཀྱི་གཉིས་ལ། ། ཚེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ་ཉིན་ལེལ། ། དེ་དག་གི་དོན་
བསྐྱུ་བའོ་ཉ་བཞི་ལ། །

གསུམ་པ་ཐར་བར་བསྐོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
གཉིས། ཉེན་རི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་སྣོག་པ་དང་ཉ་སྒྱུར་ན། ། ལམ་རི་འབྲ་བསྐོམས་པས་
རྫོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱུ་བ་པ་གསུམ་གྱི་གངས་རེས་གོ་རིམ་འོ་མོ་
ནམས་སྒྱུར་བསམ་པ་དང་ཉ་གཉིས་ལ། ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ལྱེ་བལ་ཏུ་བསམ་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུ་བས་པའི་ལན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱུ་བས་
པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་། ཉ་རི་ལྟ། ། ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྐོ་བཞི་བཀག་པའི་
སྐོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ལ་སྐོ་བའི་ཚུལ་ལོ་ཉ་མ་ལེས། ། །

གསུམ་པ་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྐོ་སྐྱུང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་འབྲུག་སྐོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྐྱེད་དེ་ཕན་ཡོན་འབྲུག་པ་དང་ཉ་པོ། །
སེམས་དེ་རི་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་སྐོ་བའི་ཚུལ་
ལོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། གང་ལ་བཞེན་ནས་རི་ལྟར་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉ་པོ། ། སེམས་དེ་
རི་ལྟར་སྐྱུང་བའི་རིམ་ལ། སྐྱེས་པའི་ཚད་ཉ་སེམས་ལོ། ། ཚོ་གས་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་
ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བུའུ་མའི་སྐོ་ནས་སྐྱུང་བ་དང་།
བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྐོ་ནས་སྐྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་
པ་ལ་རེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ཉ་པོ། ། རིམ་ཚན་དུ་སྐྱུང་བ་དངོས་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྐོ་སྐྱུང་བ། འུང་ཚུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐོ་སྐྱུང་

བརྒྱུད་ཀྱི་ས་ལ། ། སྐྱུང་ས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་རོས་བཟུང་བའོ། ། གསུམ་ས་ལ། ། ། དང་བོ་ལ་གཉིས། ལྷོ་དེ་སྐྱེ་བའི་གཞི་སྐྱབ་པ་དང། ལྷོ་དེ་སྐྱེད་པ་དངོས་སོ། ། དང་བོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་སྐྱབ་པ་དང། ། དང་བོ་ལ། ། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མར་ཤེས་ཡིད་འོང། ། རིན་ཅན་དེ་རྣམ། ། རིན་གཞོ་སྟོམ་པའོ། ། རིན་ཅན། ། གཉིས་པ་སྐྱེ་དེ་སྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ། བྱམས་པ་རྒྱུ་ལ། ། སྐྱེད་རྗེ་རྣམས་ལ། ། ལྷག་བསམ་སྟོམ་པའོ། ། རིན་ཅན། ། །

གཉིས་པ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྐྱོན་ས་སྐྱུང་བ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་བྱི་སྐྱོ་སྐྱུང་བ། ལྷན་ཚུབ་དོན་གཉེར་བྱི་སྐྱོ་སྐྱུང་བརྒྱུ་ལ། ། སྐྱུང་ས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་རོས་བཟུང་བའོ། ། སེམས་བསྐྱེད། ། ། དང་བོ་ལ་གཉིས། གཞི་སྐྱབ་པ་དང། ལྷོ་དེ་སྐྱེད་པ་དངོས་སོ། ། དང་བོ་ལ་གཉིས། བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྟོམས་པའི་སྐྱོན་ས་སེམས་སྟོམས་པ་སྐྱབ་པ་དང། ། དང་བོ་ལ། ། བདག་གཞན་མ་བཞེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཞེས་པའི་མན་ཡོན་བསམས་པའི་སྐྱོན་ས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ། ཡིད་འོང། ། བདག་གཞན་བཞེ་བའི་བསམ་པ་གོམས་ན་སྐྱེད་རྣམ་པའི་རྒྱལ་ལོ་དེ་རྣམ། ། གཉིས་པ་སྐྱོ་དེ་སྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གཉིས། བདེ་བ་གཞན་ལ་བཏང་བའི་སྐྱོན་ས་བྱམས་པ་སྟོམ་པ་དང། ། བདེ་བ། ། ལྷག་བསམ་དང་ཏུ་སྐྱུང་ས་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱེད་རྗེ་སྟོམ་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ། ། གཞི་བཙོགས་བཟུང་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ། བཟང་ཟེམ། ། སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྐྱུང་བའི་རྒྱལ་ལོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆེ་འདིར་

སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད། ། རྐྱེ་བ་གཞན་
དུ་ཤང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པའོ་། །

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོ་བ་ལ་སྐྱོབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐབས་
ཤེས་ཚ་ཚང་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། སེམས་མཚོག། ། ། བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོབ་པའི་རིམ་
བ་ཉིད་ལག་པར། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་སྦྱི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། རྒྱ་
པར་དུ་རྩོམ་རྩི་ཐེག་པ་ལ་སྐྱོབ་ཚུལ་ལོ་གཉིས་པ། ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱོབ་པ་དོན་
རྒྱད་པ་རྒྱོབ་པོ། ། རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གསུང་བ་དང་། རྒྱུད་སྐྱེས་པ། ། བསྐྱབ་ནས་
རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་
གོ། ། དེར་བསྐྱབ་པ་རྣམས་འདུས་ཚུལ། དེ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པར། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། གྲངས་འེས་པ་དང་། ། རྒྱ་ལོ་ ། ཐོ་རིམ་འེས་པ་དང་། །གཉིས་པ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོ་བ་ལ་སྐྱོབ་ཚུལ་
དང་། རྒྱ་པར་དུ་པར་བྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྐྱོབ་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། པར་གི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྦྱིན་ཤེད་བྱིན་ཤེད་དང་། གཞན་ཀྱི་རྒྱད་སྦྱིན་ཤེད་བལྟ་བཞི་
ལ་སྐྱོབ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་བྱུག །སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཅོལ་འགྲུ།
བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦྱིན་པའི་འོ་ཤོ་སྦྱིན་
པ། ། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས་དེ་བསྐྱེད། ། སྦྱིན་པའི་རབ་དེ་ལོ། །གསུམ་པ་
ལ་གསུམ། རྟེན་ཐབས་ཅད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱ་བ་རྟེན་སྦྱིན། ། རྟེན་སོ་སོ་ལ་སྐྱོས་པའི་
རབ་དེ་ལོ། ། རོ་འོ་དེ་ལོ། ། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཚོས་དང་། རྒྱ་ལོ། །
མི་འདི་གས་པ་དང་། །གཉིས་པ། ། བཅོལ་གི་སྦྱིན་པའོ། ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བཅོལ་

ཟེང་དངོས་སུ་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། བསམ་པ་ཙམ་གྱི་སྦྱིན་པ་འོ་དཔེན་པམ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟང་ཟེང་གཏོང་བའི་ཚུལ། གཏོང་བར་མ་བྱས་ན་རི་ལྟར་བྱ་
 བའི་གཏོང་མ། ། སྦྱིན་པའི་གོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ་མ་གོམས། ། །དང་པོ་ལ་
 བཞི། གང་ལ་གཏོང་བའི་ཞིང་འདྲ་གཉེན། ། གང་གིས་གཏོང་བའི་བསམ་པ་འོ་བསམ་
 མ། ། རི་ལྟར་གཏོང་བའི་སྦྱོར་བའི་རི་ལྟར། ། གང་ལ་གཏོང་བའི་དངོས་པོའོ་འབྲམ་
 ལུགས། ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་བཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་མོ་རོ་
 མོ། ། དེ་སྐོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་འདི་ལ། ། དེའི་རབ་དབྱེ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཚེ་རི་
 ལྟར་བྱ་བའོ་སྦྱབ་ཚེ། ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཉེན་སྦྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉེན་སྦྱིའི།
 ཉེན་སོ་སའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ་སོ་སོ། ། རོ་མོའི་དབྱེ་བའོ། ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ།
 སྐོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདྲ་མོ། ། དགོ་བའི་ཚོས་སྐྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདྲ་གཉིས་མ། །
 སེམས་ཙན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་གསུམ་མ། ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་བཞི། བཟོད་པའི་ངོ་མོ་བཟོད་པའི། ། དེ་
 སྐོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་འདི་ལ། ། དེའི་རབ་དབྱེ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཚེ་རི་ལྟར་
 བྱའོ་སྦྱབ་ཚུལ། ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཞོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་སྦྱུང་བ་དང་། སྐྱབ་
 བསྐྱལ་དང་ལེན་དང་། ཚོས་ལ་དེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའོ་གསུམ་མ། ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། གཞོད་བྱེད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། གཞོད་
 བྱེད་འབྲོར་བ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་གྲུད་པ་ལ་དགའ་བ་དགག་པའོ་ཡོན་ཏན། ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། སྐྱབ་བསྐྱལ་བར་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀྱར་སོགས་
 ཀྱི་གོགས་བྱས་པ་དང་བརྟམས་སོགས་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དགག་པའོ་བསྐྱོད་དང་

། །། །དང་ལོ་ལ་གཉིས། མོ་མི་དེགས་པ་དང། རྒྱ་གར་ལོ་ལྷོ་། ། བརྟེ་དེགས་པ་ལོ་ལྷོ་
ལྷོ་། ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་ལེན་གྱི་བཞོད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་ལེན་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱུ་བསྐྱེ། ། དེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུ་བསྐྱེ། ། གཞིའི་རྒྱ་
ནས་རྒྱ་ས་པར་བཤད་པའོ་དང་རྒྱ་། ། །བཞི་བ་བརྩོན་ལྷན་ལ་བསྐྱེ་བ་ལ་བཞི།
རོ་ལོ་རོ་ལོ་། ། དེ་ཉམས་སྐྱེ་ལེན་པ་ལ་ལྷན་པའི་ཐབས་རྒྱུ་བསྐྱེ། ། དེའི་རབ་དབྱེ།
སྐྱེ་བ་པའི་ཆེ་རི་ལྷན་བྱ་བའོ་རྒྱ་བ་ལོ་། ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་དངོས་
དང། བརྩོན་ལྷན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། ། དང་ལོ་ལ་གསུམ། ལོ་ཆའི་བརྩོན་
ལྷན་དང་སོ། ། དག་ཆོས་སྐྱེད་པའི་བརྩོན་ལྷན་གཉིས་པ། ། སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་ལྷན་སོ། ། གཉིས་པ་བརྩོན་ལྷན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་
གཉིས། གེགས་ལག་ལྷན་སྐྱེད་པ་དང་རྒྱ་བརྩོན་ལྷན་པ། ། ལྷན་སྐྱེད་དབྱེ་གིས་
ཆོགས་གསོག་པའོ་རོ་ས་ལྷན་། ། །ལྷ་བ་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱེ་བ་ལ་བཞི། ། །
རོ་ལོ་རོ་ལོ་། ། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ལྷན་པའི་ཐབས་རྒྱུ་བསྐྱེ། ། རབ་དབྱེ་དབྱེ་ལ། ། །སྐྱེ་བ་
པའི་ཆེ་རི་ལྷན་བྱ་བའོ་རྒྱ་བ་ལོ་། ། །བྱ་བ་ལེས་རབ་ལ་བསྐྱེ་བ་ལ་བཞི། ། །
རོ་ལོ་རོ་ལོ་། ། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ལྷན་པའི་ཐབས་རྒྱུ་བསྐྱེ། ། རབ་དབྱེ་དབྱེ་ལ། ། །སྐྱེ་བ་
པའི་ཆེ་རི་ལྷན་བྱ་བའོ་རྒྱ་བ་ལོ་། ། །

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུ་སྐྱེ་བྱེད་བསྐྱེ་བཞི་ལ་སྐྱོབ་པ་ལ་ལྷ། བསྐྱེ་བཞིའི་རོ་
ལོ་རོ་ལོ་། ། བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན། ། །བྱེད་ལས་རྒྱུ་བཞིའི། ། །ལོ་རོ་
སྐྱེད་པས་དེ་ལ་བརྩོན་དགོས་པར་སྐྱོབ་ལོ་། ། །ལྷན་བཤད་རྒྱ་ས་པར་བཤད་པའོ་རོ་ལོ་

༡༽ །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་པར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྒོ་བ་ཚུ་ལ་ལ་ལྷག་ །ཞི་ལྷག་
 བསྐྱོམས་པའི་མན་ལོན་ཞི་ལྷག་ །༽ དེ་གཉིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱང་གྱི་ལྷུང་ཕྱེད་དུ་
 བསྐྱེད་པར་གཉིས་པ། ། །ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ་ཉ་གསུམ་པ། ། །གཉིས་ཀ་སྒོ་མ་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གཉིས་ཀ། ། །ལོ་རིམ་རེས་ཚུ་ལ་ལྷག་ ། །སོ་སོའི་བསྐྱབ་ཚུ་ལ་ལོ། །ལྷག་པ་ལ་
 གསུམ། །ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུ་ལ། །ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུ་ལ། །དེ་གཉིས་ལྷུང་དུ་
 འབྲེལ་ཚུ་ལ་ལོ་གསུམ་པ། ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་པར་ཞི་
 གནས། ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྒོ་མ་ཚུ་ལ། །བསྐྱོམས་པས་ཞི་གནས་བྱུང་ཚང་
 འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །སྒྲོང་བ་དང་ཉ་སྒྲོང་པ། །དངོས་གཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། །ལུས་ཀྱི་སྒྲོད་ལམ་དང་ཉ་ལུས་ཀྱི། །བསྐྱོམས་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་བསྐྱེད་པའི་ཚུ་ལ་དང་། །དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །སེམས་དམིགས་པ་
 ལ་གཏོད་པའི་སྐྱོན་དུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་དང་། །ཉ་པོ། །དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་
 ལྷ་རི་ལྷར་བྱ་བ་དང་། །དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་ལོག་ཏུ་རི་ལྷར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས། །དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། །དེ་ལ་སེམས་རི་ལྷར་གཏོད་པའི་ཚུ་ལ་
 ལོ། །ཉ་གཉིས་པ། ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །དམིགས་པ་སྐྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་ཉ་ལྷན་དང་། །
 །སྐབས་སུ་བབ་པའི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བའོ་སྐབས་བབ། །། །

གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་ལོག་ཏུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། །ཕྱིར་ཚོད་
 ལྷུང་བའི་དུས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་དང་། །དེ་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བའོ་གཉིས་
 པ། ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །ཕྱིར་ཚོད་ངོས་མི་ཟེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། །ངོས་

ཟིན་ཀྱང་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྩོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས།
 ཕྱིར་ཚོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཕྱིར་ཚོད་ཀྱི་སློབ་དུས་དེ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སོཾ་གཉེས་པ། །། །གཉེས་པ་དོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྤོང་བའི་
 ཕྱིར་དུ་མི་རྩོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་གཉེས། སེམས་པ་དོས་བརྒྱང་ཞིང་ཕྱིར་
 ཚོད་འཕོག་པའི་ཚུལ་དང་། ཕྱིར་ཚོད་ཀྱི་སྤོང་བའི་སྐྱེད་པའི་བརྒྱུ་དོས་བརྒྱང་བའོཾ་གཉེས་
 པ། །། །གཉེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། དདོས་
 དང་། དང་པོ་། ། དེ་སྟོབས་ཀྱི་གཉེས་ལས་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ལ། ། ། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་
 བཞི་ཡོད་ཚུལ་ལོཾ་གསུམ་པ། །། །

གསུམ་པ་བསྐྱོམས་པས་ཞི་གནས་ལྷན་ཚད་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལྷན་པ་ལྷན་
 ཀྱི་མཚན་ལ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་སྤྱིར་བརྟན་པར་སྤྱི་བར་། །།
 ལྷན་པར་དུ་འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ལོཾ་ལྷན་པར་། ། ། དང་པོ་ལ་གཉེས།
 དདོས་དང་། དདོད་བཞིན། ། ཡིད་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྟགས་སོཾ་གསུམ་ཀྱི་ལ། ། ། གཉེས་
 པ་ལྷན་པའོཾ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་བཞི། ལྷན་པའོཾ་གི་ཚོགས་བསྟེན་པ། ལྷན་པའོཾ་
 གི་རབ་དབྱེད་གཉེས་པ། ། ། ལྷན་པའོཾ་སྐྱོམ་ཚུལ་ལོཾ་གསུམ་པ། ། ། བསྐྱོམས་པས་ལྷན་
 པའོཾ་ལྷན་ཚད་དོཾ་བཞིན། ། ། དང་པོ་ལ་གཉེས། སྤྱིར་བརྟན་པ་དང་། དང་པོ་། ། ལྷན་
 པར་འཇུག་ལྷན་ཀྱི་ལྷན་པ་གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་ལོཾ་ ། ། གཉེས་པ་ལ་གསུམ། དང་དེས་
 ཀྱི་གསུང་རབ་དོས་བརྒྱང་བར་བྱེད་པའོཾ་། ། ། ལྷན་པའོཾ་ཀྱི་དཔོངས་འབྲེལ་རི་ལྷན་བྱེད་
 པར་ལྷན་པ། ། ། སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་པ་གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་ལོཾ་ ། ། གསུམ་པ་ལ་གཉེས། དེ་ཚོ་
 བ་ཉིད་ལ་འཇུག་རིམ་དང་། དང་པོ་། ། དེ་ཚོ་བ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དདོས་

སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་
 རང་གང་གིས་བྱེད་པར་གཉིས་པ། །བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རིགས་
 པལ། །དེ་ངོས་མ་ཟེན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པར་གཉིས་པ། །རང་
 ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་
 སོ། །དེ་དགག་བྱ་གཞན་ལ་སྐྱོར་མི་སྐྱོར་གྱི་རྒྱལ་དགག་བྱ། །དགག་བྱ་ལ་དོན་
 དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱོར་མི་སྐྱོར་བཤད་པའོ་དགག་བྱས། །

གསུམ་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གསུམ། ལྷ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་རྣམས། །དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ། ལྷ་བ་དེ་གོམས་ནས་
 སྐྱིབ་པ་སྐྱོར་ཚུལ་ལོ་གསུམ་པ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས། དེས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་
 པར་འགྲུབ་པར་བསྟན་པར་བདག་གི། །རིགས་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ལའང་སྐྱོར་ཚུལ་
 ལོ་རིགས་པ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་འགོད་པ་དང་། དེ་དོན་ལ་སྐྱོར་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ། ཤིང་རྩ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པར་དང་སོ། །མིང་གི་
 ཁྱད་པར་གྱི་སྐོ་ནས་གྲུབ་ཚུལ་རིང་གི། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་རྒྱུད་དུ་རྐྱེད་པའི་ཕན་
 ཡོན་ལོ་རིགས་པ། །གཉིས་པ་དེ་དོན་ལ་སྐྱོར་ཚུལ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་
 དོན་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐོ་ནས་གྲུབ་ཚུལ་དོན་ལ་སྐྱོར་བའོ་རིང་
 གི། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདག་ལུང་པོ་དང་གཅིག་པའི་ཚོགས་དགག་པར་བདག་བྱང་། །

བདག་ལྷན་པོ་དང་མ་དད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པར་བདག་ལྷན་། དེས་ཕྱོགས་ལྷག་མ་
ནམས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བར་གསུམ་གྱི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུར་འཆར་ཚུལ་ལོར་བཞེས། །གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
གཉིས། རོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཉིས་གྱི། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོར་རིགས་པའི། །

ཞེས་ལམ་རིམ་བསྟན་འཛིན་གྱི་བའི་འགྱུར་གནས་ས་བཅད་འདི། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལྟ་རིག་མཁས་པའི་དབང་པོ་སློབ་ལྟོ་སྐྱོད་ཀྱི་མཚོའི་གསུང་ཚུལ་དེ་མ་
མེད་པ་སྟེ། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་བུ་རིགས་པ་སྐྱུ་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་ནས་
མཐུན་ཚུན་སྦྱར་ཏེ་བར་དུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྦྱར་བུང་འདི་གན་པོ་འཛིགས་མེད་
རིགས་པའི་སློབ་ལྟོ་སྐྱོད་ཀྱིས་བྲིས་པ་དགེ།

༡༡། ལྷོད་འཇུག་ཤེས་ལེན་འབྲུ་འབྲེལ་ཡིན་ཚུང་འཕྲོང་ས་གྱི་

འོད་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་འབྲུག་ས་མོ། །

༡༡། །ན་མོ་གྱུ་རུ་མཚུ་མོ་ཉ་ཤུ་དེ་སྤྲ་ཡ། རྣམ་འབྲེད་སོར་རྟོག་མཚོན་གྱིས་
གུན་ཚོང་ས་གཞུག། མེག་མེད་འཛོལ་ས་མཛད་དཔའ་བོ་ཞི་བ་ལྷུ། །བརྟུང་དེ་གང་
གསུང་ཟབ་དོན་བདུད་ཅིའི་རོ། །རང་རིགས་མོད་མན་ཚོགས་ལ་བཞེ་འདི་
ལོངས། །དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཚེན་བོ་ཞི་བ་ལྷས་རྒྱལ་སྤྲས་ཡོངས་གྱི་བཟོད་བ་གཅིག་
པའི་གཞུང་ལམ་སེམས་རིན་བོ་ཚེ་རྣམ་བ་གཉིས་གྱི་ཡ་གྲུབ་དོན་དམ་བུང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་སྒོམ་ཚུ་ལ་རྗེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་མཐའ་གཞན་སྤངས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་
བ་སྒྲོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེ་འུའི་འབྲུ་གཉེར་ཚུ་ལ་ཅོམ་གཅེས་བསྐྱུས་སུ་འཕོད་བ་ལ་
གསུམ། ལྷོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱི་སྒོ་ནས་
མདོར་བསྟན་པ། དེ་རི་ལྷར་སྐྱེད་ཚུ་ལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་བསྐྱེད་བ་
ལ་འབད་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་བོ་ནི། སྤར་བཤད་སྒྲིན་སོགས་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱ་ཚོགས་འདི་དུག་
ཐུམས་ཅད་ནི་རྩུབ་པས་སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལུས་པ་མཚུ་ཅན་དུ་
བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་སྒྲིར་ནུ་རང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུ་ལ་
མཐའ་དུག་ཞི་བར་བྱ་འདོད་པས་ཚོས་བདག་བཀག་པའི་སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རྩལ་ལེས་ལའ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བ་དེན་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤམ་
བ། ཐར་པ་ཅམ་འདོད་པས་ཀྱང་སྣོད་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྐྱབ་བ། སྣོད་ཉིད་སྐྱབ་
པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤམ་བཤོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། བདེན་གཉེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད། བདེན་གཉེས་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར། བདེན་གཉེས་ཀྱི་འདོག་ཚུལ་ལ་ཚོད་
པ་སྣོད་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། སྣང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མི་མ་སྐྱབ་པའི་ཚོས་སྤང་བོ་ལྷ་བྱ་ཀྱན་རྫོང་
བདེན་པ་དྲུང་ནི། དེ་ལས་ལྷོག་པ་བདེན་མེད་ལྷ་བྱ་དོན་དུམ་བདེན་པ་སྣེ་ཤེས་བྱ་
འདི་ལ་ནི་བདེན་པ་གཉེས་སྤྱད་བྱེད་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དོན་དུམ་བདེན་པ་ནི་
གཉེས་སྣང་ཅན་གྱི་སྣོ་ལི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣོད་ཡུལ་མིན་ཞིང་། སྣོ་གཉེས་སྣང་ཅན་
གྱིས་གཉེས་སྣང་དང་བཅས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི། ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་
ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །

གཉེས་པ་ནི། བདེན་གཉེས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། འདིག་
ཚོགས་ཀྱི་སྤང་བོ་གདགས་གཞིའི་རྟེན་དུ་བརྱུང་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པ་
གཉེས་མཚོང་སྟེ། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྣོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞེ་སྐྱབ་སྤང་འབྲེལ་
སྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དབྱུང་མ་བ་དྲུང་། བདེན་བྱུབ་འདོད་པའི་པལ་བ་དངོས་སྐྱབ་
བཤོ། །དེ་ལ་འདིག་རྟེན་པལ་བ་དངོས་སྐྱབ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་འདིག་རྟེན་གྱིས་ཉེ། གང་
ཟག་དབྱུང་མ་པས་གཞོད་པ་སྟེ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། དབྱུང་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནང་

གསེས་ལ་ཡང་ས་དང་ལམ་སོགས་སློ་མཐོ་དམའི་ཁྱད་ཀྱིས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་
ལ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་དོ། །

གསུམ་བ་ལ་གསུམ། དངོས་སྐྱ་བ་སྐྱིར་དགག་པ། སེམས་ཅམ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
དགག་པ། ལམ་དབུ་མ་ལ་དགོས་ཏུས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་སློང་བའོ། །

དང་བོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མེད་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་གྲུབ་ནའང་མི་འཐད་པར་
འདོད་པ་དགག་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་དགག་པ། རང་
བཞིན་མེད་པ་ལ་ལྷང་གིས་གཞོད་པ་དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། དངོས་སྐྱ་བ་ན་ལེ། །ཁོ་
བོའི་ལྷགས་ལ་དབུ་མ་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་མེད་པར་
སྐྱབ་པའི་མ་སྐྱུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། མོ་ལ་བྱི་མོ་ལ་གཉིས་
ཀ་ཡང་ནི་རྩུན་པར་འདོད་པའི་མི་ལམ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ས་བདེན་མེད་རྟོགས་སུ་
གཞུགས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་ལེ། ཁྱོད་ལྟར་རང་བཞིན་ན་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་ཕྱིར་
སྐྱིན་སོགས་ལ་འབད་བ་དོན་མེད་པར་འགྲུང་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཕྲོ་བ་བྱེ་འབྲས་
བྱེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་དོན་དུ་འཕྲོ་བ་བྱེད་རྒྱུ་སྐྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ན་བཏགས་དོན་
ལ་མ་དབྱུང་བར། བཏགས་ཡོད་རྩུན་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་ལེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སློས་སློས་ཅམ་མིན་པར་མེས་བཙོ་
སྟེག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དོས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཁོ་བོས་བདེན་གྲུབ་
ཟེར་བས་རང་ཅག་མིང་ཅམ་ལ་ཚོད་དོན་མེད་དེ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་སྐྱ་
བའི་འཛིག་རྟེན་བ་ཡིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཏུས་སུ་ཚད་མས་
མཐོང་ཞིང་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཡང་དག་པ་བདེན་གྲུབ་ཉིད་དུ་འང་རྟོག་ཅིང་

ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི་བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་མིན་ལ། དབུ་མ་བས་བྱ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་ཀྱིས་
སྟོང་བ་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་ན། འདིར་རྣམ་འབྱོར་བ་དབུ་མ་བ་དང་
འཛིག་རྟོན་པ་དངོས་སྐྱུ་གཉིས་ཞེ་འདོད་དང་ཁས་ལེན་མ་མ་ཐུན་པའི་དབང་གིས་
ཚོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་སྐྱུ་བ་ན་ལེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་དབང་
མངོན་ལྡེད་ན་ལྡ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི་འཛིག་རྟོན་པ་ལ་གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་
ཀུན་རྫོབ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཅམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་སྐོ་ནས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་
དོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་རང་གཞན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེ་དེ་ལྟར་འཛིག་རྟོན་ན་
གྲགས། གྲགས་ན་དེ་ལྟར་རྒྱན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དབེར་ན་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་
བ་ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་སུ་གྲགས་ཀྱང་། དེ་དང་དེར་གྲགས་པ་ལྟར་མ་
གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་ཀྱང་སྤང་གནས་མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མི་རྟག་སོགས་སྟོན་པའི་ལུང་ངང་དོན་དུ་བསྟན་པ་
དང་། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་ན་མདོ་ལས། དེ་མི་རྟག་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།
དེ་ནི་དངོས་སྐྱུའི་འཛིག་རྟོན་འགའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི་
འཛིག་རྟོན་གྱི་མགོན་པོས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་

བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་སྐད་ཅིག་
མ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མ་བྱུང་བ་སྤང་བ། ཚོགས་གསོག་པ་མི་
འཐད་པ་སྤང་བ། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ། དག་ལྡིག་གི་རྣམ་དབྱེ་
མི་འཐད་པ་སྤང་བ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གཟུགས་སོགས་དེ་ཁོ་ན་སྐད་ཅིག་མར་བྱུང་མིན་ན། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
སྐད་ཅིག་མར་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྤོའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཕྱི་དོའང་ཡོད་
པར་འདོད་ཅིང་དེ་དག་རྟེན་པར་གྲགས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་གཟུགས་
སོགས་རྟེན་པར་གྲགས་ཀྱང་དེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་མི་རྟེན་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་
མས་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། མི་རྟེན་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་
འགྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། འོ་ན་མི་རྟེན་སོགས་
མཚོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོང་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་
ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་རང་
འགལ་བས་རྟེན་སོགས་སུ་ཞེན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། མི་རྟེན་སོགས་སུ་མཚོང་བ་ཐ་སྙད་
ཙམ་ཏུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཚད་ཚད་མར་འདོད་ན་མི་སྤྲུག་པ་
སྐོམ་པའི་རྣམ་འགྲུབ་བས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བར་ངེས་པར་རྟོག་པའམ་
དཔྱོད་པའི་སྐོར་དེ་ལ། བྱུང་མེད་གཙང་ཞེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོར་གཞན་གྱིས་གཞོན་
པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

གཉེས་བཞི། གལ་ཏེ་བདེན་པར་མེད་ན་སངས་རྒྱས་མཚོད་སོགས་ལ་བསོད་
ནམས་འབྲུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་འདྲ་
བའི་རྒྱལ་བ་ལ་མཚོད་པས། སྐྱུ་འདྲའི་བསོད་ནམས་འབྲུང་བའི་དཔེ་དེ་ལྟར་ན།
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་བདེན་དངོས་སུ་ཡོད་པར་མཚོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་བདེན་
དངོས་འབྲུང་བར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་བཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བཞི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམས་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་ན། སྐྱུ་མའི་ཏྲ་
སྐྱང་ཞིག་པ་སྐྱར་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡང་འི་ནས་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱེ་མི་
རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེན་མེད་དེ། དེ་སྲིད་རྒྱུན་རྣམས་ཚོགས་པར་འབྲུང་བ་ན་དུས་དེ་
སྲིད་དུ་སྐྱུ་མའང་འབྲུང་བར་འབྲུང་བ་བཞེན་དུ་མ་རིག་པ་དང་འདྲུ་བྱེད་སོགས་ལས་
ཀྱི་རྒྱུན་རྣམས་ཚོགས་པར་འབྲུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྲིད་པར་ཉིང་
མཚོམས་སྐྱོར་ཏེ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པས་རྒྱུན་རིང་ལ།
སྐྱུ་མ་སྐོ་བྱར་དུ་འབྲུང་བ་རྒྱུན་སྐྱར་བས་ན་དེ་གཉེས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་
བས་དཔེ་དོན་དེ་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་རིང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་
བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འབྲུང་ཏེ། རྒྱུན་རིང་སྐྱར་ཅམ་གྱིས་བདེན་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་
འབྱེད་ན། སྐྱུ་མ་ཉིད་ལའང་རྒྱུན་རིང་སྐྱར་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཡང་བདེན་རྒྱུན་གྱི་
ཁྱད་འདོད་དགོས་པར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བཞི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་
རང་བཞེན་གྱིས་མེད་པ་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་ན། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་པ་ལ་སྤྲིག་པ་མི་
འབྲུང་བ་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་འདྲ་བར་འབྲུང་རོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། སྐྱུ་མའི་མི་སོགས་
ཀྱི་སྐྱེས་བུ་བསད་བརྟུངས་སོགས་བྱས་པ་ལ། གསལ་བྱ་དེ་ལ་སྐོག་དང་སེམས་

མེད་པའི་སྲིད་ཅོད་དངོས་གཞིའི་སྲིད་ཅོད་མེད་དེ། དེས་ན་མི་དངོས་གནས་སོགས་
 སྐྱེ་མའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཕན་གོད་བྱས་པས་བསོད་ནམས་དང་ཉི་
 སྲིད་ཅོད་པའི་ལུང་སྟེ། དེ་སྲོག་དང་སེམས་ལྡན་པ་དེའི་སྲིད་རྟོ། །འོ་ན་དེ་
 གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ན་དེ་དག་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་ཇི་ལྟར་
 འབྱུང་ཞེན། སྐྱེ་མའི་སྲིད་ཅོད་ལྟ་བུ་ལོང་སྐྱེ་མ་མཁན་སོགས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་
 བུ་སེམས་ལྡན་ཉི་ལྟམ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་ལ། མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བུ་བྱེད་སོགས་རྒྱ་
 ལས་ཉོན་ལ་སེམས་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སེམས་
 ཡོད་པའི་བྱང་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་རྗེས་སྲིད་སྐྱོད་པའི་རྒྱུ་
 ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་མ་རྒྱུ་པ་དེ་ཡང་ཁང་བྱིས་དང་། ཉ་སྐྱེད་སོགས་སྐྱོད་པའི་ཉིད་
 འབྱུང་བས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་སྐྱོད་པས་འབྲས་བུ་སྐྱོད་པའི་སྐྱེད་ཀྱི། རྒྱ་རྒྱུ་གཅིག་
 གིས་ནི་འབྲས་བུ་ཀུན་སྐྱེད་རྣམས་པ་ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུ། དབུ་མ་པས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་མ་སོགས་འཁོར་
 བ་དང་། སྐྱེ་མ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་དོན་དམ་པའི་སྲུང་འདས་སུ་ཁས་
 རྒྱུངས་པ་ལ། མདོ་སྲེ་བ་ན་དེ། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་བདེན་མེད་དོན་དམ་པའི་སྲུང་ན་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་འཆིའི་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་
 འཁོར་ན་དོན་དམ་པའི་སྲུང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་མི་སྲོག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
 བ་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཉི་སྐྱེད་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་
 བས། བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་འཆིའི་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་བ་རྒྱུ་འཆད་པའི་སྲིད་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱོད་པ་རྒྱུ་ལ་མོ་ཆེ་ལ་བསྐྱེད་པས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེན། སྐྱོན་

མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྲུང་བ་ལས་འདས་བ་ཡིན་ཡང་། རྒྱུན་ལས་ཉོན་ལྷན་ས་
གཉོན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་རྒྱུན་ལོ་མ་ཚད་ན་དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་
འཁོར་བར་འཁོར་བར་མ་བཟོ། རྣམ་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཚང་ན་སྐྱུ་མའང་སྟོབས་
བར་མི་འགྱུར་གྱི། མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམས་ལས་བསྐྱོམས་སྟོབས་གྱིས་
རྒྱུན་ལོ་ཚད་དེ་སློ་བྱར་བྱི་བྲལ་གྱི་སྲུང་འདས་ཐོབ་པ་ན་འཁོར་བ་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་རབ་རྫོང་
བ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་བོ་ནི། སེམས་ཅན་པ་ན་ལེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཀྱང་བདེན་
མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་གང་གི་ཆེའམ་གལ་ཏེ་ཡུལ་ཅན་སྟོ་འབྲུལ་བའང་བདེན་པར་
ཡོད་པ་མིན་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པ་གཏན་མེད་ཏུ་འགྱུར་བས།
ཡུལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡང་སྟོ་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་ཡུལ་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། མཐོ་མཚུངས་ཀྱི་
རིགས་པས་དགག་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། སེམས་ལས་སྐྱུ་མ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་
བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་དགག་པ། བཏགས་ཡོད་རྣམས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཉེན་ཅན་ཏུ་
འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །

དང་བོ་ནི། གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཁྱོད་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་ཏུ་སྣང་
བ་འདི་རྣམས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། མ་
གྲུབ་ན་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་ལ་
གཟུགས་སོགས་གཏན་མེད་ཏུ་འདོད་དགོས་ལ། གཟུགས་སོགས་གཟུང་བྱ་དོན་ཏུ་

སྤང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་མེད་ནའང་དེ་ཚེ་ལྷུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བས་གཟུང་བུ་ཅི་ཞིག་
དམིགས་ཏེ་དམིགས་བྱ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སོགས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། སྤང་མའི་ལན་དགག་པ། རིས་བའི་ལན་གྱི་རང་རིག་
དགག་པའོ། །

དང་བོ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་རང་གང་དུ་སྤང་བ་
ལྟར་གྱི་སྤྱི་དོན་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་དེ། སྤྱི་དོལ་སྤྱི་དོལ་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ནང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་ལྷུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ལྷུ་
མ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་ལྷུལ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་བ་
གང་ཞིག་ལྟོ་གང་གིས་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། ལྷང་གིས་དགག་པ། རིགས་བས་དགག་པ། རང་རིག་གི་
སྤྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་བོ་ནི། དེ་ཚེ་གང་ཞིག་ལྟོ་གང་གིས་མཐོང་། ཞེས་རིས་བ་ལ། རང་རིག་
འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་སོགས་ན་རེ། ཤེས་བ་ལ་སྤྱི་ལྟ་གཟུང་བའི་རྣམ་ཅན་དང་།
ནང་ལྟ་འདྲིན་པའི་རྣམ་ཅན་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་ནི་རང་རིག་ཡིན་པས་སྤྱོ་འདྲིན་ལྟ་བུ་
རང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་སྤྱོ་ནས་རང་ཉིད་ལྟོ་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཡོད་དོ་
ཟེར། དེ་མི་འཇད་དེ། འདིག་ཉེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་
སྤང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་རང་ཉིད་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་
ཡང་རི་ལྟར་ཏེ་དབེར་ན་རལ་གྱིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་ལ་རང་མི་གཙོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་

ཡིད་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་རང་ཉིད་སྐྱོགས་སྤེལ་ལུགས་སྣང་མི་མཚོང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགག་པ་དང་། རོན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
མར་མེའི་དཔེ་དགག་པ། ཤེལ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩོགས་སྣ་ན་ལེ
རང་རིག་ཡོད་དེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་མར་མེ་ནི་རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་
པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རང་བཞིན་
གཉིས་ཀ་རིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རི་ལྟར་ན། མར་མེ་རང་གིས་
རང་གསལ་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ན་གང་གི་ཕྱི་ན་མར་མེ་ནི་སྤར་བསལ་བུའི་
ལྷན་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་མ་སྟོང་བས་ལྷན་ཁུང་གི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་བསལ་བུའི་
ལྷན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་རང་རིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཤེལ་བཞིན་ཏེ་
ཤེལ་དཀར་སྟོན་པོར་སྤང་བ་ནི་དེ་གཞི་སྟོན་པོ་ཉིད་དང་སྤང་བ་ལ་སྟོས་ཀྱི་ཤེལ་དེ་
ངོ་བོས་སྟོན་པོར་གྲུབ་པ་མིན་ལ། བེ་རྒྱུ་ལེ་སྟོན་པོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོན་པོར་གྲུབ་
ཀྱི་རྒྱུན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་འགའ་
ཞེས་ནི་རིག་བྱེད་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ནི་སྟོས་པ་དང་། ཤེས་པ་ནི་རང་
གིས་རང་རིག་པས་ན་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡང་མཚོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
བེ་རྒྱུ་ལེ་སྟོན་པོ་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལས་
སྟོན་པོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་པོ་ཉིད་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པ་ལ་
སྟོན་པོ་དེ་བདག་རང་གིས་རང་སྟོན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ནི། མར་མེ་ནི་རང་གིས་རང་མི་གསལ་ཡང་དངོས་པོ་
གཞན་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་རྫོང་བར་

བྱེད་ན། མོ་ནི་རང་གི་ས་རང་གསལ་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་མོ་གང་གི་ས་ཤེས་ནས་དེ་
སྐད་ཚོད་པར་བྱེད་དེ་མི་རིགས་སོ། །མོ་རྗེས་གཞན་གྱི་ས་ཤེས་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་
འགྱུར་ཞིང། མོ་རང་གི་ས་རང་ཤེས་པ་བཀག་ཟེན་པས། གང་གི་ཆེ་རང་གཞན་
འགས་ཀྱང་ཤེས་པ་འཕམ་མཐོང་བ་མིན་ན། བྱེད་གཞི་ཤེས་པ་ཚང་མས་མ་གྲུབ་པར་
སོང་བས། དེ་ལྟར་དེའི་བྱེད་ཚོས་གསལ་བ་འཕམ་ནི་མི་གསལ་བ་ཞེས་དེ་འབྲེལ་བྱེད་
པར་ལ་དཔྱོད་པ་ནི། བྱེད་གཞི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོ་མི་སྲིད་ན། བྱེད་ཚོས་མི་གཤམ་
གྱི་བྱ་མོའི་འགྲིང་བག་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྲ་མ་དེ་འབྲེལ་བྱེད་པར་ནི་
བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྱེད་
པ་སྐྱེ་བའི་དཔེ། རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་དགག་པ། རང་རིག་མེད་ན་གཞན་
རིག་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དགག་པའོ། །

དང་བོ་ནི། ལྷོགས་སྲ་ན་ལེ། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་པ་མིན་ན། ལྱིས་གྱི་བྱེད་
ཤེས་གྱིས་སྲར་གྱི་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་བརྗོད་
དོན་སྐོར་དག་ཏུ་དེའི་ན། ལྷོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཚོས་ཅན། བྱེད་ཉམས་སུ་སྐོར་བའི་
རང་རིག་ཡོད་དེ། ལྱིས་གྱི་ཤེས་པས་བྱེད་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ལྱིར་ཞེས་པའོ། །རང་
ལུགས་ལ་དེ་ལ་བྱེད་པ་མེད་དེ། དུལ་ཅན་སྐོ་འཛིན་ལས་དོན་གཞན་དུལ་སྐོན་པོ་
སྐོར་བ་ལས་བྱེད་པ་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཆེ་དུལ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་མིན་གྱི། སྲར་ངས་སྐོན་པོ་
མཐོང་ཞེས་དུལ་དང་དུལ་ཅན་འབྲེལ་བ་འཕམ་སྐྱགས་ནས་བྱེད་པ་ལས་དུལ་ཅན་བྱེད་
པའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་དུལ་ཅན་རང་གི་ས་རང་ཉམས་སུ་སྐོར་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་

བཅོད་པ་མི་འདོད། །དེ་ཡང་དགུན་གྱི་བས་རྒྱལ་པ་ན་རྒྱལ་པ་པའི་རེག་བྱ་སྤོང་ཡང་
དུག་ཞུགས་པ་མ་སྤོང་ལ། ལྷིས་འབྲུག་སྐྱེས་ཀྱི་བའི་དུག་གི་ལྷུ་པ་བསྐྱེད་སྤེ་སྤུག་
བསྐྱེད་པ་ན། ལྷུ་པའི་བས་རྒྱལ་པ་ཆེ་དུག་ཞུགས་འབྲུག་སྐྱེས་དུ་བཅོད་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་གཞན་སྤྱངས་པ་
སོགས་རྒྱུན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་ལེན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་གཞན་སེམས་ཀྱང་མངོན་
ལེས་གྱིས་མཐོང་བའི་ལྷི་ད། ལེན་ཏུ་ཉེ་བའི་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་རང་གིས་གསལ་བ་
སྤེ་མཐོང་དགོས་ཏེ། རིང་བའི་གཟུགས་སྤྲོ་ལོ་མཐོང་ན་ཉེ་བའི་གཟུགས་རགས་པ་
མཐོང་དགོས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། རིག་སྤྲུགས་གྲུབ་པའི་མིག་སྤྲན་གྱི་
རྣམ་མིག་ལ་བྱུགས་པའི་སྤོང་བ་ལས་ས་འོག་གི་གཏེར་ཆེན་པོའི་བྱམ་པ་སོགས་
མཐོང་ཡང་ཉེ་བ་མིག་རང་ལ་བྱུགས་པའི་མིག་སྤྲན་གྱི་རྣམ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་
བ་མིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་རང་རིག་མེད་ན་སྤོང་བཅོད་པས་མཐོང་ཐོས་སོགས་
གྱི་ཐ་སྤྱད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་མིག་ན་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལེས་བས་
མཐོང་ཐོས་ལེས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀུན་རྫོབ་འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ།
དེ་མ་བཞག་གྱང་སྤུག་བསྐྱེད་པ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་མི་སྤྱེད་ལ། བཞག་ན་ཆད་
སྟེ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱི་ད། དེས་ན་འདིར་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སོགས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པའི་སྤོང་སྤྱེས་སྤྱེས་ཉིད་སྤུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལམ་ཅ་
བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་བདེན་པར་ཉོག་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་སེམས་ལས་སྤྱུ་མ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་

བ་དགག་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ནང་
 འཛིན་པའི་སེམས་ལས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སོགས་རྗེས་གཞན་མིན་ཞིང་། དེ་
 གཉིས་རྗེས་གཞན་མིན་པར་ཉེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྗེས་གཅིག་དུ་ཡང་མི་བརྟག་གོ་ཞེ་ན།
 གཟུགས་སོགས་བདེན་དངོས་སུ་གྲུབ་ན་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་
 གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་དུ་སྤང་བ་ལྟར་ཡང་བདེན་དགོས་པས་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་
 ལས་རྗེས་གཞན་མིན་ཉེ། ཕྱི་དོན་དང་སེམས་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སེམས་ལས་རྗེས་གཞན་མིན་གོ་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་
 སོགས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་སྤང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པའི་
 གཟུགས་སོགས་དང་རྗེས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་ཕྱི་དོན་དུ་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་པར་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཕྱིའི་གཟུགས་སོགས་ལུལ་
 རྒྱུ་བདེན་པ་མིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཀྱིས་བལྟ་བུ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་ལྟ་བུའདྲ་ནང་གི་ཡིད་རྒྱལ་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་མིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ལྟ་བུའདྲ་ཡིན་པར་
 འདོད་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། །

བཞི་བ་བརྟགས་ཡོད་རྣམས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་འདོད་པ་
 དགག་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། གལ་ཉེ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་འཁོར་
 བ་སོགས་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་འབྲུལ་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་
 བདེན་གྲུབ་རེའི་གཞི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་ཉེ། མོ་ཡོར་ལ་མི་དང་ཐག་ཁལ་སྐྱུལ་དུ་
 སྤང་བ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པ་རེ་ཡོད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཉེ་འབྲུལ་སྤང་གི་འཁོར་བ་དེ་ནི་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལས་

བོ་གཞན་དུ་སྟེ་མི་བརྟེན་ན་དེ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་
 བར་འགྲུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་ཡང་འཁོར་བར་འཆིང་འགྲོལ་མི་འབྲུག་པར་འགྲུར་ཞེན།
 འཁོར་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་རླུན་པ་ཞིག་འཁྲུལ་གཞི་བདེན་པའི་དངོས་
 པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་སྟེ་བརྟེན་པའི་སློབ་པས་འཆིང་འགྲོལ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་
 བར་ཇི་ལྟར་འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། རྟེན་གཞི་དངོས་པོ་བདེན་བྱུང་ཚད་མས་
 མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྲོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྤྱི་འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་མེད་པར། རང་རིག་རང་གསལ་གཅིག་ཤུ་
 ཉིད་དུ་འགྲུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་རྒྱུར་ཆད་དུ་སྣང་བ་འདི་སྣང་བ་ལྟར་མ་
 གྲུབ་པས་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁྲོད་འདོད་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་རང་འཛིན་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའང་བཀག་ཟུན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཀུན་
 ཀྱི་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་ཉོག་གི་རྗེ་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཐམས་
 ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་ཟེན་པར་འགྲུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་
 འདོད་ན་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྡོང་
 བའི་སེམས་ཅན་དུ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་དགོས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་གཏན་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལམ་དབྱེ་མ་ལ་དགོས་ཀུས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་
 བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་བོ་ནི། སེམས་ཅན་ན་ཟེ། དབྱེ་མ་བ་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་བདེན་
 སྡོང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཡང་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྡོང་བ་
 སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྟོག་པར་

འགྲུར་ཉེ་མི་འགྲུར་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། གང་གི་ཆེ་སྐྱེ་མ་མཁའ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 སྐྱེ་མའི་བྱད་མེད་སྐྱེ་ལ་པའི་ཆེ་གཞི་དེ་བྱད་མེད་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་བར་མངོན་སུམ་ཏུ་
 ཉོགས་ཀྱང། འདི་ཡོངས་སྐྱད་ཏུ་ཏུ་སོང་ན་སྙམ་ཏུ་སྐྱེ་མ་དེ་ལ་དེ་བྱེད་པ་སོ་སྐྱེ་མ་
 མཁའ་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་བ་མཐོང་ན། བྱེད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དང་པོ་
 ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་སྤྱིའི་སྟོན་ས་མཐོང་བ་ཅམ་ལས་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་མ་མཁའ་གྱིས་བདེན་འདྲིན་མ་སྤངས་པས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་
 བསྟན་པ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་གོམས་པས་བདེན་འདྲིན་སྤངས་པ་འཐད་པར་བསྟན་
 པ། སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྐྱེ་མའི་བྱད་མེད་དེ་བྱེད་པ་སོ་ནི་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་མའི་བྱད་མེད་ལ་ཉོན་མོངས་
 པའི་བག་ཆགས་ཉེ་བདེན་འདྲིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་ཤིང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདྲིན་པ་
 དེས་ན་དེ་མཐོང་བ་ན་སྐྱེ་མ་མཁའ་སོ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་བག་ཆགས་ཉམ་ཚུང་
 པ་ཉིད་དེ་བདེན་འདྲིན་དང་འདྲིན་སྤངས་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཅན་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཏུ་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོ་བཀག་པའི་སྟོང་
 ཉིད་ཉོགས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི་ཚོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདྲིན་པའི་
 དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྟོང་བར་འགྲུར་ཞིང་། དེ་ནས་ཚོས་ཉིད་བདེན་མེད་ཀྱང་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་
 བདེན་མེད་ཉིད་བདེན་པར་འདྲིན་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན་ལ་བདེན་འདྲིན་སྤངས་པའི་སྤི་
 བས་སྟོང་བར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བདེན་འདྲིན་སྟོང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། དེ་བྱེད་གྲུ་ཏུ་

བཤད་པ་ལ། གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་
 པས་མེད་དོ་ཞེས། བཏགས་བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དེའི་
 ཆེ་བདེན་དངོས་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་རྟེན་ཚོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་དང་
 བྲལ་བ་ངེས་ཟིན་པའི་སློ་ཚད་མ་དེ་ཡི་མདུན་ནས་ངོས་ན་ཇི་ལྟར་གནས་ཏེ། ཚོས་
 ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་མི་སྲིད་ཅིང་། ཚོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 ཡོད་ན་ཚོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ། ཚོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ལྔ་ནས་
 ཞེགས་ཟིན་པའི་བྱིད། དེས་ན་གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་
 དང་། དངོས་མེད་ཚོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དག་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་སློ་ཡི་མདུན་ན་
 མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་གྱི་
 རྣམས་པ་ཤུང་སྤྲུམ་པ་གཞན་གང་ཡང་སློ་ལ་འཆར་རྒྱ་མེད་པས་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཀུན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན་དམིགས་གཏད་གྱི་སློས་པ་མཐའ་
 དག་རབ་རྩ་ཞི་ཞིང་འབྲས་བུའི་ཆེ་བདེན་འཛིན་གྱིས་མཚོན་རྣམ་རྟོག་ཀུན་དང་
 འབྲལ་བར་འགྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་ཏེ་བ་སྟོང་བ་འཐད་པ་
 དཔེ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་བ་སྟོང་བའོ། །དང་བོ་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གི་
 ཆེ་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཟད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་སྤྲུམ་དང་
 ཚོས་སྟོན་སྤྲུམ་ཡང་མེད་དགོས་པས་དེའི་ཆེ་གཞན་དོན་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྲུང་རོ་
 སྤྲུམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་
 གསོ་ལ་བ་བཏབ་ན་དེ་ལ་ཀུན་སྟོང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་རང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་

འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་སྐྱོན་པའི་
 གདུལ་བྱ་ལ། གཞན་དོན་འབད་མེད་སྐྱོན་གྲུབ་ཏུ་མངོན་པའི་སྐྱོན་ལམ་གྱི་དབང་
 གིས་གདུལ་བྱའི་སྐྱལ་བ་དང་འཚམ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱུར་སྐྱང་བ་དང་ཚོས་སྐྱོན་པ་
 སོགས་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱོན་སྐྱོན་ལམ་བཏབ་ནས་ཡུན་རིང་ཆེས་བསེད་འབྲས་བུ་
 དང་འདེབས་མཁན་གྲང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་འབྲས་དག་ད་ལྟ་སངས་རྒྱལ་ལ་འབྱུང་བ་
 མི་འཐད་སྦྲམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་ཕུར་བུའམ་ཤང་ཀྲུས་དུག་ཞི་བར་
 གྲེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་མཚོད་སྐོང་རིགས་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་བྲམ་ཟེ་
 འདས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་མཚོད་སྐོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ད་ལྟ་དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་གྲེད་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པའི་
 ཉམས་ལེན་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱབས་ནས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་མཚོད་
 སྐོང་བསྐྱབས་པ་ཡང་སྐྱབ་པ་སོ་གྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་
 པའི་སྲ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་འགགས་
 གང་། གདུལ་བྱའི་དོན་རྣམས་དུས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འགྱུར་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་ན་ེ། སངས་རྒྱལ་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་སེམས་
 མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མཚོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདག་གིར་བཞེས་པའི་རྟོག་པ་མེད་པས་
 ཇི་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གང་
 གི་སྤྱིར་ན་སངས་རྒྱལ་སྐྱུ་དངོས་སུ་བཞུགས་དུས་དེ་ལ་མཚོད་པའམ་སྲ་ངན་ལས་
 འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་རྗེས་སེམས་མེད་པའི་སྐྱུ་གདུང་ལ་མཚོད་པ་གཉིས་བསོད་
 བསེད་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བྲམས་པ་སེ་རྗེ་སྐྱའི་མངོན་ལས་བཤད་པའི་སྤྱིར་

དོ། །བསོད་ནམས་འབྲུང་ཚུལ་ཡང་། རེད་འདོད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བཅའི་ཁྱེད་འདོད་
པ་ལྟར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འད་ཅུང་སྟེ་དེར་མཚོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཚེན་འབྲུང་
བར་ལུང་ཚད་མ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་སོ། །རྩུབ་པ་ལས་
འབྲས་བུ་རི་ལྟར་འབྲུང་སྟམ་ན། དཔེར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་
མཚོད་པ་ལས་རི་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ།
རེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྩུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཚོག་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཐར་པ་ཅམ་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
གཉིས། ཚོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི། ལྷོགས་ལྡེ་མ་ན་ལེ།
ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ཁྱད་ཚོས་རགས་པའི་མི་
རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་གོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་
ཀྱི་ཚོས་ཀུན་བདེན་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ལམ་དུ་སྐྱབ་པ། དེས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་གཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་
སྟོམ་རིགས་པར་གངམས་པའོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཐར་ལམ་དུ་ལུང་གི་སྐྱབ་པ། ལུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་ཐར་པ་ཅམ་ཡང་མི་འཐོབ་པར་སྐྱབ་
པའོ། །དང་བོ་ནི། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་ཅམ་བསྟོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚོན་གང་གི་སྤྱིར་ན་ལུང་ཤེར་མདོ་ལས་ཚོས་ཀུན་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་མེད་པར་བྱང་རྩུབ་གསུམ་གང་ཡང་

མོས་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་
 དེད་ལ་བཀར་མ་ཡུབ་ཅིང་ཚད་མར་མི་འདོད་པས་དེ་དེད་ལ་མ་ཡུབ་ན་ཁྱེད་གྱིས་དེ་
 བངས་ཏེ་སྐབས་དོན་བསྐྱབས་པ་ནི་སྐྱབ་ཁྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའོ་ཞེ་ན། འོ་
 བ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁྱེད་གྱི་ལུང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་བཀའ་ཡིན་པར་དེ་ལྟར་
 གྲུག། དེ་བཀའ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིད་ན། ལུ་ཅག་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་བཀར་གྲགས་
 ཤིང་གྲུབ་པའི་སྲིད་འོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དང་པོ་ལུང་དོན་གཏུན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་ཚེ་ཁྱོད་
 ལ་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་འདི་དག་བཀར་མ་ཡུབ་ལ། སྲི་ནས་བསྐྱབ་གསུམ་སྡོན་པའི་
 རིམ་པས་འདུལ་བ་ལ་སྤང། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག། མདོན་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་
 པར་འཇུག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་གང་གིས་ནི་བཀའ་ཚད་མ་དེར་
 ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་གསུམ་སྡོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱེད་པར་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྡེ་སྡོད་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་སྲིད་དེ་ཡང་བཀའ་གྲུབ་པོ། །བཀའ་འདོན་གྱི་
 ཁྱེད་དེ་ལས་གཞན་སྡེ་བའམ་གང་ཐེག་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་མ་ཐུན་པས་བཀའ་ཚད་
 མར་བདེན་པར་འགྱུར་པོ། །ཁོ་ན་པེ། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཐེག་དམན་སྡེ་སྡོད་ནི་
 བཀའ་ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པས་ཚོད་པ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ནི་དེད་གྱིས་མི་
 འདོད་པས་ཚོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལ་ཡང་སྲུ་
 རྟེགས་པ་རྣམས་དང་ཁྱོད་གཉིས་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་མིན་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
 ཐེག་དམན་སྡེ་སྡོད་ནང་ཚོན་གྱི་ལུང་གཞན་བར་སྲིད་ཡོད་པར་སྡོན་པའི་ལུང་ལ་
 ཡང་སྡེ་བ་ལ་ལས་བཀར་འདོད་ཀྱང་པལ་ཆེན་སྡེ་བས་བཀའ་མིན་པར་འདོད་པ་ལྟ་
 བུ་ནང་སྡེ་རང་གཞིན་དག་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་དེ་དག་ཀྱང་བཀའ་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་དོར་གྱུར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ནི་གསུང་རབ་ལ་བསྐྱུ་བ་མངོན་པས་ན་དེ་
དག་ནི་དགོ་སྤོང་དུ་མ་བཤད་པའི་ནང་ནས་བརྟན་པའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་དགོ་སྤོང་
དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་དགོ་སྤོང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་འདོག་
དཀའ་བར་གཞན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་སྤོང་ཉིད་
ངེས་པར་སྤོམ་དགོས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྒྲིམ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤོང་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་སེམས་ནི་བདེན་འདྲིན་གྱི་དམིགས་
བ་སྟེ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྤོང་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག་དམན་པའི་སྤྱི་
ངན་ལས་འདས་པའང་དཀའ་བར་གཞན་ཏེ་འཐོབ་མི་རུས་སོ། །ཡང་ན་རྟེན་པ་སྤྱི་མ་
གཉིས་དམ་བཅའ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་དེའི་རྟོགས་ལ་སྐྱུར་ན་ལེགས་པར་སྤྱང་རོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ། མི་རྟོག་
སོགས་རྟོགས་ཟེན་གོམས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་བ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཐོབ་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་
བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་དེ་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་ཉམས་སྤྱད་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་དུ་དགྲ་
བཅོམ་ཐོབ་པ་དེར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་གང་
ཐག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤོང་ཕྱི་མ་
འཕེན་པའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་མ་ཐུ་ཅན་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྤོབས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ནི་རེ་ཞིག་པ་ཅམ་མིན་པས་དེའི་རྒྱུད་ན་
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་སྤོང་ཉིད་པར་ལེན་པའི་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་

མེད་པ་སྤངས་ཏེ་མེད་པར་བྱས་པའི་སྲིད་ཡང་སྲིད་ཡིན་མི་སྲིད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་དུ་
 འདོད་ཅེ་ན། དེའི་ཚེ་སྲིད་པ་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྲིད་པ་འདི་ལ་མངོན་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་མིན་ཡང་། མངོན་པར་ཀུན་རྫོངས་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་འདོད་པ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱ་བའི་བདག་
 འཛིན་གྱིས་བྱངས་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་དང་། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་
 གྱིས་བྱངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
 པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྲི་མ་མངོན་གྱུར་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་
 རེས་པར་ཡོད་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུན་ནས་སྲིད་པ་ཡོད་དེ། བདེན་
 ཞེན་གྱིས་བསྐྱད་པའི་རྒྱ་ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྲིད་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ལ།
 ཚོར་བ་བདེན་འཛིན་ནི་ཁྱོད་གྱིས་དག་བཅོམ་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་
 སྲིད་དང་། བདེན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སེམས་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་ཚོས་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་བདེན་པར་གནས་ཤིང་ཞེན་པར་འགྱུར་བས་
 དེས་བྱངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཡང་ལྟོག་མི་རུས་པའི་སྲིད་དང་། ལྟོང་ཉིད་
 ཉོགས་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་མི་ཉོག་སོགས་ཉོགས་པའི་ལམ་ཅམ་བསྐྱོམས་པས་
 མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སེམས་རྒྱུད་ལ་རེ་ཞིག་འགགས་
 པ་ཡང་དེའི་ས་ཐོན་མ་སྤངས་པས་སྤང་ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་པ་ལ་སྤང་ཚོར་འདུ་རགས་པ་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐར་
 པ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱ་རིགས་སོ། །

མཚམས་འདིར་གོང་གི་བསྟན་ཅ་དག་སྟོང་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གཞུག་འོས་པའི་

ལོ་ལོ་ཀ་གསུམ་ཡོད་པའི་དོན་ནི། རག་གང་ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་པ་སྟོན་
 པས་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དེ་གལ་ཉེ་བྱེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་གསུང་གི་བཀའ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་པལ་ཆེར་བསྐབ་གསུམ་
 སྟོན་པའི་ཆ་ནས་བྱེད་ཅག་གི་མདོ་དང་མཚུངས་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་
 འོ། །གལ་ཉེ་བཀའི་མཚན་ཉིད་ཚང་ཡང་དེ་ཚང་བར་བྱེད་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་མདོ་
 གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་ཐམས་ཅད་བཀའ་མིན་པའི་སྟོན་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་ན། བྱེད་འདོད་པའི་མདོ་དང་མཚུངས་པའི་མདོ་གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལུང་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཅིས་མི་ཡིན་ཉེ་ཡིན་
 དགོས་སོ། །ལུས་རྒྱས་པ་སོགས་གྱི་དོན་དེད་ཅག་གིས་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པས་བཀའ་
 མིན་འོ་ཞེ་ན། ལུས་རྒྱས་པ་སོགས་གྱི་རག་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འོད་སྤངས་ཆེན་
 པོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཐའ་དག་གཉིད་དཔོག་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་ནི་རྟོག་གོ་བ་བྱེད་
 གྱིས་མ་རྟོགས་པས་ན་བཀའ་མིན་ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་ཐམས་ཅད་གཟུང་བུ་མིན་
 པར་སྟོན་ལྡན་སུ་ཞིག་གིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད།

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་སྐྱབ་
 པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོངས་པས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་
 ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་དུ། བྱང་འཕགས་རྣམས་སྡིང་རྗེས་སྡིད་པར་གནས་པ་ན། སོ་སྟེ་
 པལ་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་སོགས་གྱི་དབང་གིས་མཐའ་མེད་དུ་འཁོར་
 པའི་ཚུ་རོལ་རྟག་པ་འཁོར་བའི་མཐར་མི་ལྷུང་བ་དང་། ཉན་རང་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ལ་འཛིགས་ནས་པ་རོལ་བྱང་འདས་ཅོམ་ལ་གཞོལ་བའི་ཆད་མཐར་ཡང་མི་

སྤྱད་བར་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལས་ལྔའ་བ་དང་འཁོར་བར་གནས་པ་འབྲུག་བར་འབྲུག་
 བ་འདི་ནི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བཅས་ན་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་མཚན་པས་སྤྱོད་པས་ཚད་མཐའ་དེར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
 དེས་ན་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དོན་གཉེར་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་སྐྱོམ་རིགས་པར་
 གདམས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁྲོད་གྱིས་སྤྱར་བ་འདད་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཉིད་གྱི་
 རྩོགས་ལ་སྲུན་འབྱིན་ལྟར་སྤྱང་བྱེད་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལོང་ལོག་གི་རིགས་
 བ་རྣམས་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལའང་
 སྤྱོད་ཉིད་སྐྱོམ་དགོས་སམ་མི་དགོས་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ཡང་མི་ཟ་བར་
 སྤྱོད་བ་ཉིད་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཁོར་ཅའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་སྲུན་
 མ་སྤྱད་བར་འཁོར་བ་ལས་ལྔའ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཡི་སྲུན་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་སྤྱོད་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཡིན་པས། རྒྱུར་དུ་སྐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཐོབ་པར་
 འདོད་པས་སྤྱོད་ཉིད་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱོམ་པར་མི་བྱེད། བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་གང་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱུག་པ་
 ལྡེ་བར་འབྲུག་རིགས་ནའང་དེ་ལ་མི་སྐྱུག་པར། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 བདེན་འཛིན་བྱངས་སྤྱད་སྡེ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བྱུང་
 བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱུག་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་དགའ་ལ་མི་
 འཛིགས་པར་སྐྱེལ་མ་ལ་འཛིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་

གྲིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡོད་ན་ནི་དེར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འཇིགས་གནས་ཅི་ཡང་རྒྱང་
བ་ལས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རིགས་ནའང་བདག་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་ཉིད་
ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་པོའི་གང་ཟག་རང་བཞིན་
གྲིས་གྲུབ་པ་དེ་སྲུ་ཞིག་ཡིན་ཁ་ནང་དུ་སྐྱོགས་ལ་སོམས་ཤིག །

གསུམ་པ་སྣོད་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་འཇིན་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་འཕོག་པའི་རིགས་པ། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་བདག་འཕོག་པའི་རིགས་པ། བདག་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྣོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པ་ནི། སོ་དང་སྐྱ་སེན་ནི་
བདག་མ་ཡིན། བདག་གི་མཚན་གཞི་ནི་རུས་པ་དང་ཁྲག་མ་ཡིན། ལྷབས་མིན་པར་
ཀན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་ཚམ་དུ་ཟད་པས་སོ། །རྒྱ་སེར་དང་ནི་
ནྐ་ཀྱང་བདག་མིན། བདག་ནི་ཞག་དང་རྒྱལ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྣར་བཞིན། ལྷོ་
མཚན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། རྒྱ་མ་སོགས་ནང་ཁྲོལ་གཞན་ཡང་བདག་མིན་ཏེ།
རྒྱ་མཚན་སྣར་བཞིན། བདག་ནི་སྤྱི་ས་དང་གཅིན་མ་ཡིན། འདྲ་བཤགས་པ་བདག་
མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྣར་བཞིན། རྣོད་དང་རྒྱང་ཡང་བདག་མ་ཡིན། ཁ་སྐྱའི་བྱ་ག་
སོགས་ཀྱང་བདག་མིན་ལ། ལྷ་པ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟེ་ཁམས་ལྷག་ཚོགས་པ་དང་། ལྷ་པ་
ཤེས་ཚོགས་ལྷག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྣར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གངས་ཅན་པས་བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་

དང་། རྒྱུ་ཐག་པས་བདག་པམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་མི། གལ་ཏེ་སྐྱ་
 སོགས་དེ་ཅམ་ལྷ་ལ་མོངས་སྟོད་པ་མོ་ཡི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་རྟག་པའི་
 དངོས་པོར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བུ་དེས་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་བ་སྐྱ་འདྲིན་
 དགོས་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱ་འགགས་ཆེ་ཤེས་བུ་སྐྱ་མེད་ན་དེས་ལྷུང་ཅི་ཞིག་རིག་
 བས་ལྷུང་གང་ཞིག་གི་ལྷུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་རྫོད་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་
 ཤེས་བུ་མེད་ཀྱང་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཤིང་དང་པོར་བ་ཡང་ཤེས་པ་
 ཡིན་པར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་བུ་སྐྱ་སོགས་ཉེ་བར་
 གནས་པ་མེད་པར་སྐྱ་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་མེད་ཅེས་ངེས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། སྟོན་
 མེད་དེ། སྐྱ་འདྲིན་གྱི་ཤེས་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྐྱ་མེད་ཆེ་གཞན་གཟུགས་སོགས་
 ཤེས་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་གཟུགས་འདྲིན་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱ་མོས་བཤང་ཅི་སྟེ་མིན་ཏེ་མོས་
 བར་ཐལ། དེ་དེ་ཅམ་ལྷ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་མོངས་སྟོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། གལ་ཏེ་དེས་གཟུགས་འདྲིན་ཆེ་དེ་ལ་སྐྱ་མི་ཉེ་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་འདྲིན་ཞེ་
 བ། དེའི་ཆེ་སྐྱ་ཉེ་བར་མེད་པ་དེས་ན་སྐྱ་དེ་ཡི་ལྷུང་ཅན་སྐྱ་འདྲིན་ཤེས་པའང་མེད་
 བར་འགྱུར་བས། སྐྱ་འདྲིན་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱ་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་འདྲིན་
 གྱི་ཤེས་པར་རི་རྩུང་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དཔེར་
 བ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་རང་གི་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བུ་དང་། བུ་ལ་ལྟོས་ནས་པར་འཛོག་
 པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་འདྲིན་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འདྲིན་པ་
 ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འདྲིན་དང་། སྐྱའི་རང་བཞིན་འདྲིན་པའི་ཆེ་སྐྱའི་རྣམ་འགྱུར་

མེད་ཀྱང་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྐྱའི་རང་བཞིན་ཡོད་པས་
 གཟུགས་ཀྱི་མ་ཟད་སྐྱའི་ལུལ་ཅན་དུ་འང་འཛོག་ལ། སྐྱ་འཛིན་སོགས་ལའང་དེ་
 བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལོ་སྐྱོས་ས་ཐ་དང་ལ་སྐྱོས་
 བས་ས་དང་བུ་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ནི་སྐྱོས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་
 ཉིད་མིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའམ་དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱོང་སྐྱོབས་དང་རྒྱལ་དང་ནི་
 ལུན་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་། གཙོ་བོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པར་
 འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་བྱ་མིན་ཏེ་རང་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ས་ཡང་མིན་ཏེ་རང་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྒྲེ། ས་བུ་སོགས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་འགྲུར་རྣམ་པ་དང་།
 རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བར་འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྐྱ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན་ནི་ཚད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཆ་བྱད་སྐྱ་མ་བཏང་ན་སྐྱི་མ་ལེན་པའི་གར་
 མཁན་ལྟ་བུར་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡང་སྐྱི་ནས་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཚུལ་ཏེ་རྣམ་
 འགྲུར་གཞན་གྱིས་སྐྱར་གྱི་སྐྱ་འཛིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི་ཤེས་
 རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉམ་པ་མིན་པར་འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱར་གྱི་སྐྱ་འཛིན་པས་ཚུལ་
 གཞན་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཚུལ་གཞན་ཡིན་ཡང་སྐྱ་འཛིན་དང་རང་

བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གི་གཟུགས་འཛིན་སྣང་གི་སྣ་
 འཛིན་དེ་ཉིད་ནི་སྒྲོན་སྣ་འཛིན་གི་དུས་ཀ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་ཚུལ་
 ཉེ་རྣམས་འགྲུང་གཞན་དུ་སྣང་བ་རྣམས་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 ཤེས་པ་དེ་ཡི་རང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དེ་གང་ཡིན་སྒྲོས་ཤིག་བྱས་པ་
 ལ། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་
 ལྟ་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྲུང་ཉེ། བྱོད་ཀྱིས་ཤེས་
 རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ལ། མི་འཛིག་པའི་རྟག་པ། སློག་ཆགས་ཀུན་ལ་
 རྒྱབ་པར་ཁས་སྲུངས་པའི་སྤྱིར། དེར་མ་ཟད་སེམས་པ་ཅན་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་
 དང་། སེམས་མེད་པའི་བེམ་པོ་སོགས་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་དག་གྲང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་
 འགྲུང་ཉེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཚུངས་ཤིང་རང་བཞིན་ཆ་
 མེད་རྟག་རྒྱབ་ཏུ་འདོད་པའི་སྤྱིར། གང་གི་ཆེ་རྣམས་འགྲུང་གི་བྱེ་བྲག་རྣམས་སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་རྒྱུན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་རྣམས་མཚུངས་ཤིང་འབྲ་བའི་རྟེན་སྤྱི་དང་གཙོ་
 བོ་འཕ་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་དེ་གང་ཡིན་ཉེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱེ་རིག་དག་གིས་བདག་སེམས་མེད་ཀྱི་བེམ་པོར་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། རི་ལྟར་ན། དེ་འབྲའི་སེམས་མེད་པ་བེམ་པོ་ཡང་བདག་མིན་ཉེ། སེམས་
 མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་བུམ་སོགས་བཞིན་བྱས་པ་ལ། བདག་བེམ་པོ་
 ཡིན་ཡང་འོན་ཏེ་རྐྱེན་སེམས་པ་དང་འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་ལ་སོགས་སུ་ལྟན་
 པའི་སྤྱིར་ཡུལ་ཤེས་ཤེ་ན། འོ་ན། བདག་དེ་སྣང་ཡུལ་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་འཛིག་པར་ཐལ། སྤྱིས་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ལས་ཡུལ་ཤེས་པའི་

ཕྱིར། ཅི་སྟེ་བདག་པར་གི་རོ་ལོ་ལ་འགྲུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་རྒྱུན་སེམས་པས་
བདག་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་ལུལ་ཤེས་པར་བྱེད་བྱས་ཏེ། རྟག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱི་
བྱ་བ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལུལ་ཤེས་པ་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་
བདག་ཏུ་ངེ་ལྟར་འཐད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་ཁྱད་
མེད་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བདག་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་ན་ལས་
འབྲས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ་དང་། བདག་མེད་ན་སྤྱིང་ཇི་སྐོམ་པ་སོགས་མི་
འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བའོ། །

དང་བོ་ནི། གལ་ཏེ་འཚིང་གོལ་གྱི་གཞིར་གྲུར་པའི་བདག་ནི་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་མིན་ན། ལས་དགོ་སྟོན་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་འབྲུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་བྱུང་བ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ལས་བྱས་ནས་ནི་རྟུན་ཅིག་གཉིས་པར་བྱེད་པ་པོའི་
བདག་ཞིག་པས་ན། ཕྱི་ནས་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོ་སྤྱི་ཡིས་ལས་སྤྱི་འགྲུར་ཏེ། འབྲས་བུ་
སྤོང་དུས་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་གསོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
པའི་གཞི་ཚེ་འདིའི་སྤང་བོ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་། འབྲས་བུ་མོངས་སྤྱོད་
པའི་གཞི་ཕྱི་མའི་སྤང་བོ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱི་ཐད་བ་དང་། ཕྱི་
མའི་དུས་དེར་སྤྱི་མའི་དུས་ཀྱི་བདག་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ཡང་ལུ་བུ་ཅག་
གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་པར་བྱུང་བས། འདིར་ཁྱོས་ཀྱིས་བཅད་པ་དེ་དོན་མེད་མ་ཡིན་
ནམ་སྟེ་ཡིན་ལོ། །གཞན་དུ་ན་རྒྱ་དགོ་སྟོན་གསོག་པ་དང་ལྡན་པའི་དུས་ན། འབྲས་
བུ་བདེ་སྤྱད་སྤོང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་འདིའི་ཞེས་ཚད་མས་མཐོང་རིགས་པ་ལ། དེ་

ལྷུང་མཐོང་བ་འདི་ནི་མཐོང་ཚོས་སྤོང་འཇུང་གི་ལས་ལའང་སྲིད་བ་མ་ཡིན་ན་
 གཞན་ལ་ལྷ་ཅི་སྒོམ། རང་ལུགས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཇུག་ཚུལ་ནི། ལས་
 གསོག་བ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤོང་བ་པོའི་གང་ཟག་སུ་ཕྱིའི་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་
 རྒྱན་གཅིག་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱ། ལས་བྱེད་བ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྤོང་བ་པོ་
 ཞེས་ཀྱང་རྩོམ་ཅམ་དུ་དེ་འབྲེལ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་བར་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 འབྲེལ་ཐ་སྙད་བདག་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་དགོས་ན། འདས་བ་དང་མ་
 འོངས་པའི་སེམས་ནི་བདག་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཞིག་བ་དང་མ་སྐྱེས་པས་བདག་ཏུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་སེམས་ད་ལྟ་བ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ་
 དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་བ་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པའི་ཕྱིར། བདག་
 གཏན་མེད་དུ་འཇུང་བས་ན་དེ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །དབེར་ན་ཚུ་ཤིང་གི་སྤོང་བོ་དག་
 ལུག་བ་སོགས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བྱེ་ན་སྤྱིང་བོར་ཇུང་བ་འགའ་ཡང་མེད་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་བཏགས་དོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་བ་ཡིས་བཅའ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བྱབ་
 བ་ནམ་ཡང་རྟེན་བ་མིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་མིན་ན་དེ་གཏན་
 མེད་དུ་འཇུང་བས་སུ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྩོགས་བྱང་གི་འབྲས་བུའི་
 དོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྐྱོམ་བ་སོགས་ཁས་སྐྱེས་པའི་དོན་ལ་བཏགས་དོན་
 བཅའ་ནས་འཇུག་བ་མིན་པར་རྫོངས་བ་བདག་མེད་ལ་སྐྱོ་ཁ་མ་སྤྱོགས་པའི་ཤེས་
 པས་བཏགས་བ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་བ་དེ་ལོ། །ཡང་
 སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། འབྲས་བུ་རྩོགས་བྱང་དེ་གང་ཟག་སུ་ཡི་འཛོམ་

བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་འཛོལ་བྱ་དང་འཛོལ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པ་བདེན་
 དེ། རོན་གྲང་རྫོ་རྫོངས་པ་མ་བཏགས་མ་དཔུད་པར་འཇུག་པས་བཏགས་ཅམ་ལས་
 བྱི་འཛོལ་བྱ་དང་འཛོལ་མཁན་འཛོག་པར་འདོད་དོ། །འོ་ན་རྫོངས་པ་ཡུལ་བཅས་
 བཀག་པ་མིན་ནམ་སྤམ་ན། རང་བཞིན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་དུ་རྫོགས་
 བྱང་གི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་སྤྱིར་རྗེ་རྫོམ་པ་སོགས་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་
 བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་མ་དཔུད་པར་འཇུག་པ་རྫོངས་པའི་རྫོ་
 ཐ་སྤྱད་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཞིང་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཡིན་པས་བརྫོག་པར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་གང་བརྫོག་ཅེ་ན། སྲིད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེ་གྱི་རྒྱ་
 དང་ཅ་བར་གྱུར་པ་ཡི་ང་རྒྱལ་ཉེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་ཚོས་དང་གང་
 ཟག་ལ་བདག་ཏུ་རྫོངས་པས་ན་སྤྱད་བསྐྱེ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དེ་བརྫོག་པར་བྱ་རིགས་སོ། །འོ་ན་དེ། རྫོངས་པ་སྤམ་མ་དེ་ལས་ཀྱང་བདག་གཉིས་
 སུ་རྫོངས་པ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་ཆེས་པས་བརྫོག་ཏུ་མེད་དེ་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན།
 དེ་མི་རིགས་ཉེ། བདག་འཛིན་གཉིས་ནི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལུགས་
 པས་དམན་ལ་བདག་མེད་རྫོམ་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ལུགས་
 པས་ཅིག་ལོས་དུངས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་མཚོག་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྱད་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ། དན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་རྫོ་ནས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བཤད་པ། བདེན་
 གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྐད་ཀ་སྐོང་བ། དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་
 པའོ། །

དང་བོ་ལ་བཞི། ལུས་འབྲེལ་ཉེར་གཞག་སྒོམ་ཚུལ། ཚོར་བ་འབྲེལ་ཉེར་གཞག་
སྒོམ་ཚུལ། སེམས་པ་འབྲེལ་ཉེར་གཞག་སྒོམ་ཚུལ། ཚོས་འབྲེལ་ཉེར་གཞག་སྒོམ་
ཚུལ་ལོ། །

དང་བོ་ལ་གསུམ། ཆ་ཅན་ལུས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཆ་
ཤས་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། ལུས་བདེན་མེད་ལ་
ཆགས་མི་རིགས་པ་དང་ལུས་ཅན་ཡང་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་བོ་ནི། དེ་ལ་
ལུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་ཡོད་ན་ལུས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ལུས་ཀྱི་མཚན་
གཞི་ཞིག་རྙེད་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་རྙེད་པའི་སྲིད། ལུས་རགས་པ་ནི་ཡན་ལག་རེ་རེ་
ནས་མིན་ཚུལ། ཀྱང་པ་དང་གྱིན་པ་སྐྱེས་སུའི་ལུས་མིན་ལ། བརྒྱ་དང་རྟེན་པའང་
ལུས་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྟོ་བ་དང་རྒྱབ་ཀྱང་ལུས་མིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སུ་
བཏགས་ཅོམ་དུ་ཟད་པའི་སྲིད། བྱང་དང་དཔྱད་བའང་ལུས་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་བ་ལོགས་
དང་ལག་པའང་ལུས་མིན་ཏེ་སྤྲ་པའི་སྲིད། མཚན་ཁྲུང་དང་སྤྲག་པའང་ལུས་མ་ཡིན།
ནང་ཁྲོལ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་དེ་མིན་ལ། མགོ་དང་མགྱིན་པའང་ལུས་མིན་ནའང་ཡན་
ལག་འདི་རྣམས་ལ་སྐྱེས་སུའི་ལུས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། ཆ་ཅན་
ལུས་ཆ་ཤས་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སོ་སྟོམ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ལུས་
རགས་པ་འདི་ལག་པ་ལ་ཆ་གཅིག་རྟེན་པ་ལ་ཆ་གཅིག་སོགས་ཡན་ལག་ཐམས་
ཅད་ལ་སྤོགས་རེ་ཡིས་ནི་གནས་པར་འགྱུར་རམ། ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་ལུས་རེ་ལ་མོ་
རེ་གནས། དང་བོ་ལྟར་ན། ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཡན་ལག་གི་ཆ་སོ་སོ་ལ་གནས་པར་
འགྱུར་མོད། ཆ་ཅན་གྱི་ལུས་ཏེ་རང་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས་ཏེ་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་

ལོགས་སུ་གནས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་གཉེས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆ་
 ཅན་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ལུས་དེ་རིལ་ལོ་རེ་ཆ་ཤས་ལག་སོགས་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་
 གནས་ན་ནི་ལག་པ་སོགས་ཡན་ལག་དེ་དག་རི་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་གྱི་ནི་རགས་
 པའི་ལུས་སུ་འབྱུང་བས་ཐུག་མེད་གྱི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་
 པ་ལྟར་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་ལོ་ལ་ཕྱི་ནས་པར་བཏགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། མི་
 རྟེན་གས་པ་ལྟར་ཕྱང་ལོ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ན་སྟེ་གང་ལ་
 ཡང་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་རི་ལྟར་ལག་སོགས་ལ་ལུས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད། ལག་སོགས་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལུས་ཀྱང་
 མེད་ན་ལུས་དེ་ནི་ནི་རི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་ལུས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་གདགས་གཞི་ལག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བོ་བདེན་
 པར་ཚོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་བདེན་པར་གྲུབ་བོ་སྟེ་ལུས་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷོང་འབྱུང་ཏེ།
 དཔེར་ན་དབྱིབས་སུ་བཞུགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་མི་དང་འབྲ་བའི་ཐོ་ཡོང་ལ་ནི་འདི་
 བ་མི་ཞིག་གོ་སྟེ་ལུས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །རི་སྟོན་ས་སྟོས་པ་དང་ཐོ་ཡོང་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཚོགས་པ་དེ་སྟོན་ཏུ་ལུས་ཏེ་ཐོ་ཡོང་གྱི་གཟུགས་ནི་སྐྱེས་བུ་མི་ལྟར་
 ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ། རི་སྟོན་ལག་སོགས་ལ་བདེན་སྟེ་གྱི་སྐྱོན་ཚོགས་པ་དེ་ཡོད་པ་
 དེ་སྟོན་ཏུ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་དེར་ལུས་སྟངས་ཞིང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་ལྷོ་སྐོས་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ནི། །ལུས་ཞེས་པ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན། གདགས་གཞི་སྐྱེ་དང་སོར་མོའི་ཚོགས་ལ་སྟོས་ནས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་

སྲིད་ན་ལུས་མ་ཟད་ལག་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་
འགྱུར། །སོར་མོ་དེ་ཡང་གདགས་གཞི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་
པའི་སྲིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུབ་པ་མེད། ཚོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་སོ་སོར་སྲེ་བ་དང་
ཚོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཡང་རྩལ་ཐུང་དུ་སྲེ་བས་ཉེ་དང་། རྩལ་ཐུང་དེའང་ཤར་སོགས་
སྲོགས་ཀྱི་ཆས་དྲེལ་བ་ཡིས་དབྱུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། སྲོགས་
ཚའི་དྲེལ་བའང་བདེན་པའི་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུབ་པ་མེད་
དེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ཆ་ལ་
བཏགས་པ་དེས་ན་རྩལ་ཐུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུབ་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབྱུང་ན་མི་ལམ་གྱི་ཉ་སྒང་ལྟ་བུ་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཡི་
གཟུགས་ཉེ་ལུས་ལ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སློབ་ལྟ་སྲུ་ཞིག་ཆགས། །གང་གི་ཆེ་
དེ་ལྟར་སྲིད་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱེས་པའི་ལུས་
གང་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚོར་བ་རྒན་པ་ཉེར་གཞག་སྐོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཚོར་བའི་ངོ་བོ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྲུབ་པ་དགག་པ། ཚོར་བའི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུབ་པ་དགག་པ། ཚོར་
བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་བོ་ནི། ལུས་མ་ཟད་ཚོར་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུབ་པ་མེད་དེ། གལ་ཉེ་
ཚོར་བ་སྐྱུག་བཟུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་དེ་ལོ་ན་ཉིད་དུ་སྲུབ་པ་ཡོད་ན། དེ་ལན་གཅིག་སྐྱེས་
སྲིན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འགྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཅི་སྟེ་རབ་དགའ་སྟེ་ཡིད་བདེ་དང་
ལུས་ཚོར་བ་དེ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ཚོར་བ་དེ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་གཏན་འགོག་

བའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ཟད་བདེ་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྤྱང་ན་གྱིས་
 གཏུངས་དྲགས་བ་དང་ནད་གྱིས་མནར་ཆེས་བ་སོགས་ལ་ཟམ་ཞིམ་སོ་སོས་བ་དང་
 གོས་མངེས་བ་སྐྱོན་བ་སོགས་གྱིས་ཅི་སྟེ་དགའ་བ་སྐྱེད་བར་མི་བྱེད། སྤར་རྒྱུན་
 དེས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག་། སྤྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བ་སོགས་
 ལ་མི་སྟོས་བའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དེའི་ཆེ་ཟམ་སོགས་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་
 མོད། སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོབས་དང་ལྡན་བས་བདེ་བ་དེ་ཟིམ་གྱིས་མནར་བའི་སྤྱིར་ན།
 གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་བདེ་བ་དེ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྟེ་བདེ་བ་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་
 སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་མིན་ན་དེ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་ཡིན་
 བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་དགོས་བའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་བདེ་བ་སྟོབས་
 ལྡན་གྱི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོ་མོ་ཉིད་དུ་ཡོད་བས་ཆེར་མ་སྤྱོད་ཡང་གཏན་མ་སྤྱོད་བ་
 མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོ་མོ་ལུས་ཡོད་ན་བདེ་བ་དེས་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ལ་གཞོད་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་བས་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་དུ་བཞག་བྱས་བ་ལ། དེས་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་འདི་ཡི་རགས་བ་བསལ་བའི་ཆ་ནས་གཞོད་བ་བྱས་བ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ལ།
 སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོ་མོ་དེ་ནི་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་དེ་ལས་གཞན་དགའ་བ་སྟོ་མོ་ཅོམ་ཡིན་
 བོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་སྟོ་མོ་ཉིད་དེ་ཡང་བདེ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་བས་སྤྱོད་ཡང་བདེ་
 བ་ཡིན་བས་ན་དེའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོད་བར་མི་འགྲུབ་མོ། །

ཡང་། བདེ་བ་སྤྱང་ན་གཏུང་སོགས་ལ། སོགས་གྱི་སྐྱོན་སྤོང་འདོད་ནས། གལ་
 ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཏུངས་བ་ན་ཟམ་གོས་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་འགལ་བ་བདེ་
 བའི་རྒྱུན་ཉིད་སྤྱིས་བས་ན་དེའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱིས་བ་མིན་བས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་

དོ་ཞེ་ན། བདེ་སྐྱེ་ག་གི་ཚོར་བ་ནི་རྟོག་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཞིང་བཏགས་ཙམ་ཉིད་
 ཡིན་གྱི། རང་ངོས་ནས་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བཟའ་བཏུང་ག་ཅིག་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདེ་སྐྱེ་ག་ཉེས་ཀའི་རྒྱུར་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་
 ཚོར་བ་བདེན་འཛིན་འདི་ཡི་ག་ཉེན་པོར་ཚོར་བ་བདེན་མེད་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱོམ་ཚུལ་ཚོར་བའི་བཏགས་དོན་ལ་རྣམ་
 པར་བཏགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་ཞིང་ས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་རི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེ་ག་
 མཐོང་དང་། དཔྱད་དོན་ལ་འཛིན་པ་སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་པའི་བསམ་གཏན་ཉེ་ཞི་གནས་
 གོམས་པར་བྱས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་རྟོགས་པའི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཟས་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། ཟས་ཀྱིས་ལས་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

ག་ཉེས་པ་ནི། འདིར་ཐོག་མར་ཚོར་བའི་རྒྱ་རེག་པ་བདེན་སྐྱབ་འགོག་པ་ལ།
 རེག་པ་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་སྤང་ནས་ཡུལ་གཙོད་པ་སྟེ། དེའི་བཏགས་
 དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ནི། གལ་ཉེ་དབང་དོན་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། མིག་
 སོགས་དབང་པོ་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་གྱི་རྒྱལ་སྤང་བ་ག་ཉེས་སྤང་ཆེ་དེ་ག་ཉེས་
 ལ་བར་ཡོད་དམ་མེད། བར་དང་བཅས་ན་དེ་དག་གང་དུ་འཕྲད་པར་འགྱུར་ཉེ། བར་
 ཉིན་མོ་སྤང་རྒྱལ་དང་མཚན་མོ་སྤུན་རྒྱལ་གྱིས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། བར་མེད་ན་ཡང་སྤང་
 པ་མི་འཕྲད་དེ། དེ་ལ་སྤང་མ་སྤང་གྱི་ཆ་ག་ཉེས་ཡོད་ན་རྒྱལ་སྤང་ཆ་མེད་ཡོད་པ་
 ཉམས་ཤིང་། ཆ་ག་ཉེས་མེད་ན་གོ་ས་ཀྱན་ནས་འཕྲེས་པས་རྒྱལ་གཅིག་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བས། དེ་ལ་འཕྲད་པ་པོ་གང་ཞིག་འཕྲད་བྱ་གང་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་ཉེ་

འཕྲད་བྱ་འཕྲད་བྱེད་གཉིས་སོ་སོར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་གཞན་ལ་འཇུག་པའམ་ཐིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དག་གི་གཅིག་ལ་གཅིག་འཇུག་རུང་བའི་བར་སྐབས་སྟོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀ་ཚུན་བོངས་ཚོད་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཉེ་རྩལ་ཕྱན་རྩལ་ཕྱན་ལ་ཞུགས་ཤིང་ཐིམ་ན་གོང་བྱའང་རྩལ་ཕྱན་ཅམ་དུ་འགྱུར་ལ། མ་ཞུགས་ཤིང་མ་ཐིམ་པ་ན་གོ་ས་སོ་སོར་གནས་དགོས་པས་དེ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་། མ་འདྲེས་པའི་ཆ་མེད་པ་ལ་སྲད་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆ་ཐ་དད་མེད་པ་ལའང་སྲད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རི་ལྟར་འཐད་བར་འགྱུར་ཉེ། སྲད་པ་དང་ནི་ཆ་མེད་བར་གྲུབ་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཞིག་གཤམ་ཉེ་ཁྲིད་ཀྱིས་མཐོང་ན་ནི་དེད་ལའང་བསྟན་བར་གྱིས་ཤིག །ཡང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྩལ་སྲད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ལུས་སམ་གཟུགས་མེད་པ་ལ་ནི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་དང་སྲད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་རྩལ་ཕྱན་ལ་སྲད་པ་མེད་ཀྱང་རགས་པ་ལ་སྲད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྩལ་ཕྱན་ཚོགས་པའི་རགས་པའང་སྲད་པ་བདེན་བར་མེད་དེ། རགས་པ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྲར་ནི་རི་ལྟར་ལུས་ནི་རྐང་བ་བྱིན་པ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བཏགས་དོན་ལ་རྣམ་བར་དཔྱད་ནས་གང་ལའང་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་རེག་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་མིན་ན་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཉེ། རྒྱ་རྩུབ་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེན་གྲུབ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེན་བར་མེད་ན་གང་ཅིར་འབད་ཚོལ་གྱི་ངལ་བ་ཚེན་པོ་འདི་དགོས་པ་ཅི་ཡི་དོན་

དུ་ཡིན་ཏེ་དོན་མེད་དོ། །སྤྱད་སྤོང་བ་དེ་སྤྱད་ཀྱི་ཆེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་གང་གིས་
གང་ཟེག་གང་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆེ་ཆོར་བ་ལོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་
ཅིང་སྤང་བྱ་ཆོར་བའང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་ཆོར་བྱ་ཆོར་
བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས་སྲོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲོག་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། སྲོད་པ་ནི་ཆོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱིས་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་བུ་ནི། མིག་ཤེས་གྱིས་གཟུངས་མཐོང་བའམ་སྤྱད་ཤེས་ཤེས་ཀྱིས་རེག་
བྱ་རེག་པ་ཡང་ནི་རུང་སྟེ་ཆོར་བ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་རྒྱན་བ་མི་ལམ་དང་སྐྱེ་མ་དང་
འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་གྱིས་བདེན་པར་མེད་ན་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོར་བའང་བདེན་པར་
རི་ལྟར་ཡོད། ཆོར་བ་ནི་ལྷོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྲོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོར་བ་
ཡང་སེམས་དེ་ཡིས་རང་བཞིན་གྱིས་མཐོང་བའམ་ལྷོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོར་བའི་
སྤྱད་ཀྱི་སེམས་དེས་ཆོར་བ་མི་ལྷོད་སྟེ། དེ་དུས་ཆོར་བ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
དང། ཆོར་བའི་ཕྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་ཆོར་བ་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི་ལྷོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
ཆོར་བ་དེ་དུས་འགགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། །དོན་བསྐྱེད། ཆོར་བ་རང་གིས་བདག་ཉིད་
ལྷོད་པ་མིན་པ་ནི་རང་རེག་བཀག་པས་གྲུབ་པ་རང་ལས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ལྷོད་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་ལྷོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་མ་ཟད་ཆོར་བ་ལོ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་ཟེག་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོར་བ་དེ་ལོ་ན་
ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པའི་སྤང་བའི་

ཚོགས་འདི་ལ་ཚོར་བ་སྐྱབ་བསྐྱལ་འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་གཞོན་པར་བྱ་སྟེ་སྤང་བྱ་སྤོང་
བྱེད་སྤོང་བ་པོ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་བ་སེམས་དྲན་བ་ཉེར་གཞག་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་དགག་བ། དབང་ཤེས་ལྡན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་དགག་
བའོ། །

དང་བོ་ནི། ཡིད་ནི་མིག་སོགས་དབང་བོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས།
གཟུགས་སོགས་ལྷུལ་དུག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་བ་མིན་ལ། ལྷུལ་དབང་དེ་
དག་གི་བར་ནའང་སྟེ་དེ་གཉིས་ཚོགས་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་བ་མིན་
འོ། །ནང་ན་སྒོ་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་བ་མིན་ལ། སྤྱི་
ལག་བ་སོགས་ལའང་མིན་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་བ་མ་
ཡིན་འོ། །སེམས་གང་ཞིག་ལྷུས་ཀྱི་གཟུགས་ཉིད་མིན་ཞིང་། གཞན་ཚོར་སོགས་
སྤང་བོ་བཞི་བོ་གང་དུ་ཡང་སེམས་བདེན་གྲུབ་རྟེན་བ་མིན་ལ། སེམས་དེ་ལྷུས་དང་
མེ་ཤིང་ལྟར་འདྲེས་བ་མིན་ཞིང་ལྷུས་ལས་ལོགས་སྤྱུང་ངོ་བོ་གྲུབ་བ་འགའ་ཡང་
མེད་བ་དེས་ན་སེམས་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ངོ་བོས་གྲུབ་བ་མིན་བ་དེའི་སྤྱིར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བདེན་པའི་སྤྱོད་བ་དང་བྲལ་བའི་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་ན་ལས་འདས་པའོ། །

གཉིས་བ་ནི། ཤེས་བྱ་གཟུགས་སོགས་ལྡན་ལས་སྤར་མིག་གི་ཤེས་བ་སོགས་
ལྡན་ཡོད་ན་ཤེས་བ་དེ་ནི་དམིགས་རྒྱུན་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ་དམིགས་རྒྱུན་སྟོན་
དུ་མ་སོང་བས་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གོ་རིམ་འཚོལ་བའི་སྤྱིར། ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་དེ་

དག་ལྟོན་ཅིག་ཡོད་ན། དབང་ཤེས་དེ་རྣམས་ནི་དམིགས་སྐྱེན་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་
 སྐྱེ་སྐྱེ། དབང་ཤེས་མ་སྐྱེས་པར་དུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་
 དབང་ཤེས་ཤེས་བྱའི་ཕྱིས་སུ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དབང་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་
 དམིགས་སྐྱེན་གང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་སྐྱེ། རྣམ་ཅིག་སྲ་མ་ཞིག་པ་ལས་མི་སྐྱེ།
 མ་ཞིག་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ཚོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སློམ་ཚུལ་ནི།
 ལུས་ཚོར་སེམས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་པར་
 བརྒྱབས་ཐེན་པ་དེ་ལྟར། འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་
 རྣམས་ལས། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་
 གནས་པ་དང་འགག་པ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་
 ལའང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ཉ་ཅང་ཐལ་
 བ་སྤང་བ། ལུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ། འོན་ཤེས་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་
 བ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་བརྟན་བའོ། །

དང་བོ་ནི། གལ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁྲོད་གྱིས་ཚོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 བ་སོགས་བཀག་པ་དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཀྱན་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་པས་
 ལུགས་དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སློབ་མེད་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཡང་ཁྲོད་གྱིས་
 ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་རང་ངོས་ནས་མེད་ཀྱང་སློབ་ཀྱན་རྫོབ་པ་གཞན་བདེན་
 འཛིན་གྱིས་ཡོད་པར་སློབ་ཅམ་ལ་འཛིན་པ་ལྟོས་ནས་

ཐག་ཁྲ་སྐྱུལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་ཟད་པས། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འང་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལྷ་འཇག་ལས་ག་ལ་འདའ་ཞེ་ན། དེད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་ཚུལ་བཞག་པ་འདི་ནི་ཁྲིད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ལ་རྫོ་གཞན་ཞེན་ལུལ་ལ་འཇུལ་བའི་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདེན་འདིན་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོད་པར་རྫོམ་པ་ཙམ་ལ་
 བྱེད་པར་བསམ་སྣང་སྟེ། དེ་ནི་དེད་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་གཏུན་
 མིན་གྱི། ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིས་བྱ་བྱེད་སོགས་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་དེ་ཀུན་མ་འཚོལ་བར་ཚད་མས་དེས་པ་ཡོད་པར་འདོག་ཟུབ་ན་དེ་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་ལུགས་ལ་བྱ་བྱེད་ཚད་
 མས་ཟུབ་པར་འདོག་མི་ཤེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཟུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 དོ། །དེས་ན་ལུལ་ཅན་རྟོག་པ་དང་ལུལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དག་གཉིས་པོ་སྐྱེ་ཚུན་
 བརྟེན་པ་སྟེ་ལྷོས་ནས་འདོག་པ་ཡིན་པས་ན་ངོ་ལོས་ཟུབ་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
 བཏགས་དོན་ལ་མ་དབྱེད་པར་ངེ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་མིང་
 ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའམ་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་བརྫོད་པ་སྟེ་ཁས་
 ལེན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དབྱེད་
 པར་བྱེད་པ་ཡི་རྣམ་དབྱེད་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་
 པ་ན། དེ་ཆེ་རྣམ་པར་དབྱེད་མཁན་གྱི་རྫོ་དེ་ཡང་ནི་རྣམ་དབྱེད་གཞན་གྱིས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་དབྱེད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་རྣམ་དབྱེད་ལྡ་མ་དབྱེད་
 པའི་རྣམ་དབྱེད་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་རྣམ་དབྱེད་གཞན་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་དབྱེད་དགོས་

པའི་ཕྱིར་ན་དཔྱོད་བྱེད་སྤྱད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་དགོས་ན་ཚོས་གཞན་ལ་འང་
 དེ་མཚུངས་ཤིང་རྣམ་དཔྱོད་རང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་ཚང་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་དེས་
 པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདེན་མེད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚང་མ་དེ་རང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་དཔྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཚང་མ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ་དབྱུང་བུའི་ཚོས་གཞན་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་རྣམ་
 པར་དབྱུང་པར་བྱས་ནས་ཚང་མས་དེས་པ་ན། དཔྱོད་བྱེད་རྣམ་དཔྱོད་རང་ཉིད་ལ་
 བྱི་སྐར་ཡང་བདེན་མེད་དུ་དཔྱོད་དགོས་པའི་རྟེན་ཚོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་
 གང་ཡང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སློབ་འདྲི་སྟངས་མ་ཉམས་པ་དེ་སྤིང་དུ་དེའི་རོང་
 འཆར་རྒྱ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སློབ་འདྲི་རྟེན་ཚོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་
 པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དང་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སློབ་གཉིས་
 ཀའང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། རྒྱ་མཚན་བཤའ་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་
 བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱ་མན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
 རྟོགས་ཐེན་གོམས་པས་སློབ་བྱུང་བྱི་བྱུང་གི་ལྷན་འདས་ཐོབ་པར་ཡང་བརྗོད་དོ། །ཡང་
 བ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཞེས་པ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་སློབ་རང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་སྤྱུང་པའི་བདེན་
 འདྲི་བ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཤའ་བའང་སྤང་དོ། །

གསུམ་པ་ཞེ། དངོས་སྐྱབ་གང་གི་ལྟར་ན་དོན་ཤེས་འདི་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 འདོད་མོད། བདེན་གྲུབ་དེ་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་འཛོག་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་
 མེད་ཅིང་གཞོན་བྱེད་མང་བའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། མིག་
 ཤེས་སོགས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དབང་ལས་གཟུགས་སོགས་དོན་ཡང་བདེན་པར་
 གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོན་མིག་ཤེས་སོགས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚང་མ་ཅི་

ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཟེན་པ་ལ། འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་བ་དེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ལས་
 མིག་ཤེས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་བ་དེན་གྲུབ་ཡོད་པ་ལ་
 རྒྱབ་རྟེན་ཅི་ཡོད་བྱས་པར། ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་འདིའི་
 དབང་ལས་སོ་ཞེ་ན། དེ་སྟེ་དོན་ཤེས་གཉིས་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་
 པར་འདོགས་པ་དེད་ཀྱི་འདོགས་ཚུལ་ལྟར་སོང་བས། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་བདེན་
 པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིང་གུང་དང་པ་རོལ་ཚུ་རོལ་བ་ཞིན་ནོ། །ལྟོས་ནས་འདོགས་
 ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་བྱ་མེད་ན་པར་འདོགས་བྱེད་མེད་པས་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། པ་
 མེད་ན་བྱ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་བྱ་འདོགས་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་བྱ་མེད་པར་
 བྱི་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་འདོགས་པ་གཅིག་ལ་ལྟོས་
 པས་བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་སྤྱུ་གུ་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱ་ས་
 བོན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། རྒྱ་ས་བོན་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྤྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་
 ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་གཟུགས་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་མིག་ཤེས་
 སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིས་ཤེས་བྱ་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཅིས་མི་
 རྟོགས་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྤྱུ་གུ་རང་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་འབྲས་
 བུ་སྤྱུ་གུ་དེ་མཐོང་བ་ན་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་རྒྱ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བར་རིགས་ན། རྒྱ་མཚོན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་བྱ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱུབ་བྱེད་
 ཀྱི་ཚད་མ་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། རང་རིག་མི་འཐད་ཅིང་རྟོགས་བྱེད་གཞན་ཡང་
 བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་དགག་བྱ་འགོག་ཤེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེས་བ་དགག་པ། རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དོན་བསྐྱུ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པས་འགོག་སྟེ། འདིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་ལོ་ཉོག་སོགས་ཀྱི་རྒྱའི་བྱང་པར་མི་འབྲ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་ནས་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་རྒྱའི་བྱ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཚོམ་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་མེད་ལས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། བསྐྱེའི་སྤོང་བུ་དང་མ་བུའི་མདོངས་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དཔྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་རྒྱ་ཡི་དཔྱེ་བ་མི་འབྲ་བས་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཡི་དཔྱེ་བ་མི་འབྲ་བ་དེ་གང་གིས་བྱས་ཤེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་རང་སྐྱེད་ཤེད་ཀྱི་སྣང་གྱི་རྒྱའི་རྒྱས་པ་མི་འབྲ་བའི་དཔྱེ་བ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་རྒྱ་མི་འབྲ་བ་ཡིས་འབྲས་བུ་མི་འབྲ་བ་སྐྱེད་རྒྱས་ཤེ་ན། རྒྱ་རང་སྐྱེད་ཤེད་ཀྱི་སྣང་གྱི་རྒྱ་ཡི་རྒྱས་པའི་མཐུ་ཉིད་ལས་རྒྱ་མི་འབྲ་བས་འབྲས་བུ་མི་འབྲ་བ་སྐྱེད་བ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་སྤྱུག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རུམ་ཕྱན་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་བཤད་ཐེན་བྱེད་པ་དང་སྤྱད་པ། གཙོ་བོ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་སྤྱུག་གི་དོན་རྗེས་ནས་དགག་པ། རྟག་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་སྤྱུག་གིས་སྐྱེའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྟོན་བཅུད་བྱས་

བས་ན་དེ་ཉིད་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཁྱོད་འདོད་པའི་དབང་
 ལྷག་ཅེས་པ་ཁོ་གང་ཡིན་སློབ་ཤིག་བྱས་པར། ས་སོགས་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 དབང་ལྷག་ཡིན་ཏེ། ས་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་འབྲུང་འབྲུང་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་
 བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཙམ་ཁོ་བོས་ཀྱང་འདོད་མོད། དེ་ལྟ་ན་དོན་
 གྲུང་པར་མེད་པས་ས་སོགས་ལ་དབང་ལྷག་ཟེར་མི་ཟེར་གྱི་མིང་ཙམ་ལ་ཡང་ཅི་
 ཞིག་དགག་སྐྱབ་གྱི་ངལ་བ་བྱེད། འོན་ཀྱང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གྱི་གྲུང་ཆེ་བས་ན་ས་
 སོགས་དབང་ལྷག་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་གྱིས་དབང་ལྷག་ནི། ཆ་མེད་གྱི་
 གཅིག་ལྷ་དང་། རྟག་པ་དང་། སློའི་གཡོ་བ་ཙན་དང་། ལྷ་ཡིན་པ་དང་། བཀུར་བར་བྱ་
 བ་དང་། གཅོད་བར་འདོད་ལ། འབྲུང་བ་རྣམས་ནི་རྣམས་དུ་མ་དང་། མི་རྟག་པ་
 དང་། སློའི་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷ་མིན་ཞིང་། བཤོམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། མི་གཅོད་
 བར་གྲུར་པས་མཚན་ཉིད་རྣམས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྲིར་འབྲུང་བ་དེ་དག་ནི་
 དབང་ལྷག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དབང་ལྷག་གོ་ཞེ་ན། དབང་ལྷག་ནི་ནམ་
 མཁའ་ལ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སློའི་གཡོ་བ་མེད་པའི་
 སྲིར། བདག་རྟག་པའང་དབང་ལྷག་མིན་ཏེ། བདག་བེམ་རིག་གཉིས་ཀ་སྤར་ནས་
 བཀག་ཟེན་པའི་སྲིར། དབང་ལྷག་དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་བྱེད་པོ་ཡིན་པས་
 དངོས་འགལ་གྱི་སློན་དེ་མེད་ཟེར་ན། བསམ་བྱ་མིན་པ་ཡི་བྱེད་པོ་དབང་ལྷག་དེ་
 ཡང་བསམ་བུའི་ཡུལ་མིན་པས་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་ཁྱོད་གྱིས་བསམས་ཏེ་བརྗོད་
 བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དབང་ལྷག་དེ་ཅི་ཙམ་བསམས་ཀྱང་སུ་ཞིག་ཡིན་ཁྱེད་གྱིས་ཀྱང་
 མི་ཤེས་པའི་སྲིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་མོ་དབང་ལྷུག་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུར་འདོད་པའང་
 ཚོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དེས་པར། བདག་གོ་ཞེ་ན། བདག་ཉལ་པ་དེ་དང་། ས་
 སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། དབང་ལྷུག་རང་གི་རོ་མོའང་བྱང་སྟེ། དེ་རྣམས་ཉལ་པ་
 མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཁྱོད་འདོད་པས། ཉལ་བདག་འབྲས་བུ་དང་། དབང་ལྷུག་ཉལ་
 པ་རྒྱུར་མིན་ཅུང་བས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མེད་ནས་སྤོང་བའི་བདེ་ལྷུག་གི་
 ཚོར་བའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དབང་ལྷུག་དེས་འབྲས་
 བུ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་སྟོས་ཤིག །གཞན་ཡང་རྒྱུ་དབང་ལྷུག་ཉལ་དངོས་ཡིན་
 པས་དེར་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེས་བསྐྱེད་པའི་དེ་རིག་གི་སྐྱ་གུ་ལྟ་
 བུའི་འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེའི་དངོས་རྒྱུའི་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་
 དབང་ལྷུག་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་། འབྲས་བུ་དེས་འགའ་བར་རྒྱུ་ཉལ་པ་
 དང་། རྒྱུ་ཉལ་པ་འབྲས་བུ་དེས་འགའ་བ་མི་འཐད་པས། དབང་ལྷུག་དེས་འབྲས་བུ་
 ཐམས་ཅད་ཅད་དུས་ཉལ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་བྱེད་དགོས་སོ། །ལྷན་
 ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཚང་སྐབས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་ལྷུག་དེ་ནི་འབྲས་བུ་
 སྐྱེད་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མི་དགོས་ཏེ། དེས་བྱས་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་
 གཞན་ཡོད་པ་མིན་ན་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་འདི་གང་ལ་ལྟོས་པར་འབྱུང་ཏེ་རྒྱུ་
 གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་འདྲ་དེ་དེ་མ་
 ཐག་དབང་ལྷུག་གིས་བྱས་པས་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
 གཞན་མ་ཚང་ཚེ་དེ་ལ་ལྷུག་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་ན། ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་

ཚོགས་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་མིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་ན་དབང་ལྷན་གྱིས་སྐྱེ་བར་
 མི་འདོད་ཀྱང་རྫོགས་མི་ལུས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་རང་དབང་མེད་ཅིང། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་ཚོགས་
 པ་མེད་པར་ཞི་དབང་ལྷན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་པའི་སྲིད།
 གལ་ཏེ་དབང་ལྷན་གྱིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ན་དེ་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་དུ་
 ཐལ་ཞིང། འདོད་ནས་བྱེད་ནའང་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པས་རང་དབང་ཅན་ཉམས་
 པར་འགྲུང་ལ། བྱ་བ་བྱེད་ནའང་དབང་ལྷན་ཉམས་པའི་དངོས་པོ་གལ་ཡིན་ཏེ་ཉམས་པ་
 ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་སྲིད། གཉེས་པ་རྒྱལ་མཉམས་ལྷན་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་བཤད་
 ཟེན་ཅན་པ་དང་སྐྱར་བ་ནི། རྩེ་བྲག་པ་གང་དག་གིས་འབྲུང་བཞིའི་རྒྱལ་མཉམས་ལྷན་
 པ་དང། ལྗོད་བཅུད་ཀུན་གྱི་ཚོམ་གཞི་ཡིན་ཞིང། དེས་བརྒྱུ་མས་པའི་རགས་པ་
 རྣམས་མི་ཉམས་གོ་ཞེས་སྐྱབ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྤྲ། མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྒྱལ་ཡང་
 མེད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བཞེད་ཟེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་གཙོ་བོ་ཉམས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉེས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་
 དང། དེ་དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། རྩེ་བའི་རང་བཞིན་རྣམས་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ཉམས་པ་
 ཡིན་པ་རྣམས་འགྲུང་སྤྲ་ཚོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་གངས་ཅན་པ་དག་
 གིས་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་སྤོབས་དང་རྒྱལ་དང་སྐྱུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་
 གསུམ་ཆ་མཉམས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱུང་རབ་ཏུ་བརྗོད་དེ། དེ་
 གསུམ་ཆ་མི་ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་འགྲོ་བ་སྤྱི་རྣམས་འགྲུང་ཡིན་པར་བརྗོད་
 དོ། །

གཉེས་པ་ལ་བཞེ། གཙོ་བོ་ཉམས་པ་རྣམས་འགྲུང་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་

དགག་པ། བདེ་སོགས་ཉག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། འབྲས་བུ་རྒྱ་དུས་ན་སྤར་མེད་
གསར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ། དབྱ་མ་པ་ལ་སྐྱོན་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་བོ་ནི། གཙོ་བོ་ཆ་ཤས་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ལ་རྒྱལ་སྤྱན་སྤྱིར་སྟོབས་ཀྱི་
རང་བཞིན་གསུམ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་
སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་དང་། ཆ་ཤས་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་ཆ་གསུམ་དང་
སྤྱན་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འགལ་བའི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་
མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཆ་མེད་གཅིག་ལུ་དེ་འབྲེལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་པ་དང་
འགལ་བའི་སྲིད། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་མི་འཐད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
རྒྱལ་སྤྱན་སྤྱིར་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་སོ་སོ་ནས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ཡང་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་
སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གསུམ་རེ་རེ་ནས་མེད་ན་དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་
མེད་དགོས་ལ། དེ་མེད་ན་སྐྱ་སོགས་རྣམས་འགྱུར་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་
རྒྱུང་རིང་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་རྣམས་གཙོ་བོའི་རྣམས་འགྱུར་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་མེད་
བེམ་བོར་གྱུར་པའི་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེ་སོགས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་
སྲིད་པའང་མིན་ཏེ་དེ་སེམས་མེད་ཡིན་པའི་སྲིད། གོས་སོགས་རྣམས་འགྱུར་ཀྱི་
དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སོགས་དེའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྤར་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་པས་རྣམས་པར་དབྱུད་ཟེན་པ་མིན་ནམ་སྟེ་
ཡིན་པའི་སྲིད་མི་འཐད་དོ། །ཁྲིད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་རྣམས་འགྱུར་སྐྱམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡང་བདེ་སོགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟའི་

གཙོ་བོ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྣམ་སོགས་འབྲུང་བའང་མེད་པའི་སྲིད་ཉེ། དེ་འབྲའི་གཙོ་
བོ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་རྒྱ་སྣམ་སོགས་ལས་ནི་འབྲས་བུ་བདེ་སོགས་འབྲུང་
བ་ཡིན་ན། སྣམ་སོགས་འགགས་ཆེ་སྣམ་སོགས་དེ་མེད་པའི་སྲིད་ན་འབྲས་བུ་བདེ་
སོགས་ཀྱང་མེད་པར་འབྲུང་ཉེ་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེ་སོགས་ནི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཉེ། དེ་
རྟག་དུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། བདེ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བ་
སྟེ་རྣམ་འབྲུང་རྟག་པའི་དངོས་སོར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། སྟུག་བསྐྱལ་སྲོང་བའི་ཆེ་
ཡང་བདེ་བ་སྲོང་བ་ཅིའི་སྲིད་དམིགས་ཤིང་འཛིན་པ་མ་ཡིན། དེའི་ཆེ་བདེ་བ་ཡོད་
ཀྱང་མི་འཛིན་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྟེ་མོར་གྱུར་པས་སོ་ཞེ་ན།
རེས་འགའ་བདེ་བ་དེ་རགས་པ་དང་། རེས་འགའ་སྤྱོད་པའང་རི་ལྟར་ཡིན་པར་འབྲུང་
ཉེ། བདེ་བ་དེ་རྟག་པར་འདོད་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་བདེ་སོགས་དེ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་
དོར་ནས་རགས་པ་དང་རགས་པ་དོར་ནས་སྤྱོད་པར་འབྲུང་བས་ན་བདེ་སོགས་སྤྱོད་
རགས་དེ་དག་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འབྲུང་ལ་བདེ་སོགས་སོ་སོ་ནས་མི་རྟག་ན་དེ་ཆ་
མཉམ་པའང་མི་རྟག་པར་འབྲུང་ལོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྒྱ་མཚོན་ཅིས་མི་འདོད། གལ་ཏེ་རགས་པ་དེ་བདེ་བ་ལས་རྣམས་
གཞན་ཡིན་ན་རགས་པ་ལོག་ཀྱང་བདེ་བ་རྗེས་མ་སོང་དགོས་ལ། རྣམས་གཞན་
མིན་ན་བདེ་བ་གསལ་བ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འབྲུང་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གངས་ཅན་བ་དག་གིས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་དགོས་
གྱི། སྤར་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་འགའ་ཡང་ནི་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་ཉེ། དེ་འབྲའི་རྒྱའི་

རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་གྲེ་མ་ལས་མར་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་
 འདོད་ཅེ་ན། ལྷ་གུ་ལྷ་བྱ་མཛོན་པར་གསལ་བ་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་པར་ཕྱིས་
 སྐྱེ་བར་ཁྱོད་ཀྱང་འདོད་པས་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྙད་
 སྐྱོར་བར་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་། རོན་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་དུ་འདུག་པས་
 མིང་མ་སྦྱར་བར་བད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་མི་གསལ་བར་རང་བཞིན་ཐ་མི་
 དད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ན། ཟན་བ་བའི་ཚེ་མི་གཙང་བ་བ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་
 ཟན་གོང་དང་འབྲས་བུ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་དུ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རས་གོས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཉོས་ལ་བགོ་
 བར་གྱིས་ཤིག་དང་། དེས་གང་ལྷགས་སྐྱོབ་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདིག་
 ཉེན་པ་རྣམས་མོངས་པས་རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བས་ས་བོན་མི་
 བགོའི་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུར་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་རས་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་ས་བོན་བགོ་
 རིགས་པ་ལ་དེ་མི་བགོ་བར་རས་ནན་གྱིས་སྦྱབ་པས་རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པར་
 གསལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འདིག་ཉེན་མོངས་པས་མ་མཐོང་ཞེས་པོའང་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་
 ལྟར་ན་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་སེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་
 འདིག་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ནི་ཡོད་པས་དེས་དེ་ལྟར་ཡོད་པས་ཅི་སྟེ་མཐོང་བ་མ་
 ཡིན། འདིག་ཉེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཉིད་མིན་
 པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མི་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་གསལ་
 བ་མཐོང་བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

བཞི་བཅུ་གྲངས་ཅན་པ་ན་དེ། ཁྱོད་དབྱ་མ་བ་ལྟར་ན་འདུག་ལ་ཉེ་ཚད་མ་
 དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མིན་ན་རྩུབ་པའི་ཚད་མ་དེས་གཞལ་བྱ་འདུལ་བ་འདུག་ལ་བ་
 ལྟར་མི་བདེན་པས་རྩུབ་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་འགྱུར་དགོས་ལ། རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་
 དུ་ན་ཁྱོད་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོམ་པ་འདུག་ལྟར་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་རྩུབ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་རྙེད་དོན་སྟོམ་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོའི་
 ལུགས་ལ་གཞལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་གཉིས་ཀ་རྩུབ་པར་འཐད་དེ། དེ་ཡང་བདེན་འདྲིན་
 གྲིས་སྟོ་བཏགས་པའི་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་ལ་རྟོག་པས་མ་རེག་
 པར་ཉེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་ངེ་བཞིན་མ་ཤར་པར་
 བདེན་གྲུབ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདེན་སྟོང་དེ་ཡང་རྟོག་པས་འདྲིན་ལུས་པ་མ་
 ཡིན་ལ། དེའི་སྲིད་དགག་བྱ་རྩུབ་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་སྲིད་
 པས། དེ་བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་གསལ་བར་
 རྩུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྩུབ་ཡང་
 སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་བྱ་གི་བ་མིས་པ་ལ་དེ་གི་བྱ་
 དེ་མེད་སྟུང་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་མི་མི་ལམ་གྱི་བྱ་དེ་མ་གི་བར་ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི་གོགས་ཡིན་ལ། ཡོད་སྟུང་བ་དང་མེད་སྟུང་པའི་མི་ལམ་གྱི་སྤང་
 གཉེན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྩུབ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་རྩུབ་པས་སྤང་བྱ་རྩུབ་པ་
 འདྲིམས་པ་དང་། ཚད་མ་རྩུབ་པས་གཞལ་བྱ་རྩུབ་པ་འདུལ་བ་མི་འགལ་ལོ།

གསུམ་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལོ། རྒྱ་མཚོ་དེ་བས་
 བ་སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་མ་

ཟད་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་གཉིས་
ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། དེ་ལ་སྐྱ་བུ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ན་ས་པོན་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་སོ་སོ་
བའམ། ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡི་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ལ་ཡང་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་བྲལ་
བརྟེན་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མི་གསལ་བའི་རྩལ་དུ་
གནས་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྩལ་དུ་གཞན་ནས་འོང་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། འདིག་པ་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་སྐོང་ས་
བ་མ་རིག་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་ཤིང་སློབ་ཏུ་གསུངས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
དངོས་པོ་འདི་དག་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྐྱེང་སོགས་ལས་ནི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ལྷང་
གནས་མི་མ་ལུན་པའི་རྒྱན་པར་འདྲ་བའི་སྤྱིར་དོ། །སྐྱེ་མ་མཁའ་གྱིས་རྟ་སྐྱེང་སོགས་
སྐྱེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་སྐྱེལ་བའི་གཟུགས་
སོགས་ནི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་
ཅོ་མ་ལས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་བ་ན་གང་ནས་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་འགྲོ་བ་ན་གང་
དུ་འགྲོ་བའང་བརྟག་པར་གྱིས་དང་། འགྲོ་འོང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་
མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྐྱ་བུ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ས་པོན་ལྟ་བུའི་རྒྱ་གང་དང་ནི་
ཉེ་བ་ཡིས་སྐྱེ་བ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དེ་དག་གཏན་མེད་པ་དང་མ་ཚང་བ་ན་སྐྱེ་
བ་མིན་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བཙོས་བྱ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་
བ་ནི་ནམ་མཁའི་བརྗོད་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ཤིང་བདེན་

བར་མེད་པ་ཞི་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པས། བཅོས་མའི་ཚོས་དེ་
རྣམས་ལ་བདེན་བར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ལོད་དེ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཏན་
ཚིགས་བརྒྱབས་ནས་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། དེས་འགའ་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་པར་བརྟན་པ། དེས་ན་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་
བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་
གི་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱས་སྐྱེད་མི་དགོས།
འོན་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་གཏན་ནས་མེད་ན་ཡང་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་
དེ། གཏན་མེད་རྒྱས་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་བ་བརྒྱ་སྟག་གི་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་
དངོས་པོ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དངོས་པོར་བརྒྱུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་
གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དངོས་པོར་བརྒྱུར་དུ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་དངོས་མེད་གི་
གནས་སྐབས་མ་བཅད་བར་དངོས་པོར་འགྱུར་རམ། བཅད་ནས་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་
ན། དངོས་མེད་གི་གནས་སྐབས་མ་བཅད་བ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་ཇི་
ལྟར་ཡིན་ཏེ། འོན་བྱེད་རུས་མི་རུས་གི་གནས་སྐབས་གཉིས་འགའ་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་མེད་གི་གནས་སྐབས་བཅད་ཟིན་ཆེ་དངོས་མེད་མིན་ལ།
དངོས་པོར་གྱུར་ཟིན་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་འདྲ་མིན་པ་དེས་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་
རྒྱུའི་ཚོས་དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་སྤང་སུམ་པ་ཡང་གང་
ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་དངོས་མེད་གི་གནས་སྐབས་མ་བཅད་བར་དངོས་

པོར་འགྱུར་ན། དངོས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མེན་
པས་ན། དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱི་དུས་ན་
དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་
དངོས་པོར་འགྱུར་ན། དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་པར་ནི་དངོས་
མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་ནི་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
དང་ནི་མ་བྲལ་ན་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་དེ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
སྐབས་གཉིས་འགལ་བའི་སྲིད། དེར་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་འང་
དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་ཡིན་ན་གཞི་གཅིག་ཉིད་ལ་འང་སྲིད་དངོས་པོ་
དང་། སྲིད་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་སྣར་
བཤའ་བ་དེ་ལྟར་མཐར་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་སྐྱེ་འགག་ཅན་
ཀྱི་དངོས་པོ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །དེ་ཡི་སྲིད་འགོ་བ་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་དུས་ཉག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགག་པ་དང་།
གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྲིད་པའི་འགོ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རོ་
པོས་གྲུབ་པ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་གནས་པའི་སྲིད།
བཏགས་དོན་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཚུ་ཤིང་ལ་སྣྡོང་བོ་བཅའ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣྡོང་བོ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་པའི་སྲིད། དེར་མ་ཟད་སྲུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཐར་བ་དང་སྲུང་ན་ལས་མ་འདས་པ་འཁོར་བ་གཉིས་ཀའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་

ཅི་ལྟར་པར་མེད་དེ། སྲིད་ཞི་རང་བཞིན་མེད་མཉམ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའི་སྐོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་
ལ་གསུམ། ཚོས་རྣམས་མཉམ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བསྟན་ཏེ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་
འབད་པར་གདམས་པ། སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་སྟིང་རྗེ་ཚེན་
པོའི་དམིགས་པ་བསྟན་པ། ལྷག་བསམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོ་ནས་སྟིང་རྗེ་ཚེན་པོའི་
རྣམ་པའི་འཛིན་སྟགས་བསྟན་པའོ། །

དང་བོ་ནི། དེ་ལྟར་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་
ནས་གཞལ་ན་རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་མ་ཐོབ་པར་ཤོར་བ་ལའང་
མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་མ་ཐོབ་པར་ཤོར་བ་ལའང་མི་དགའ་བ་ཅི་ཡོད། གང་
ཟག་གང་གིས་བསྟོད་དེ་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པའམ། ལྷན་དེ་ཡོངས་
སུ་བརྟམས་པར་བྱེད་པ་ལའང་མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་དགའ་
བར་འགྱུར་བའམ་སྤྱག་བསྡུལ་བ་ལ་མི་དགའ་བར་བྱེད་པའང་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་
ཡིན། མི་སྟན་པས་མི་དགའ་བྱེད་པ་ཅི་ཡོད་སྟན་པས་དགའ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་
མེད་དོ། །གནས་ལུགས་སམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་
ཀྱིས་བཏགས་དོན་བཅའ་ཏེ་དབྱུང་བ་བྱས་ན། སྲིད་པ་པོ་གང་ཞིག་སྲིད་ཅིང་། ལུལ་
གང་ལ་སྲིད་དེ། སྲིད་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་རིགས་
ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་ན། གསོན་པའི་འཛིག་རྟེན་ཏེ་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱེས་སུ་འདི་
དང་། གང་ཟག་གང་ཞིག་འདིར་ནི་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་སུ་
དང་སྲིད་པ་སྲི་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱེས་སུ་དང་སྲིད་པ་སྲི་མ་བྱུང་

བར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུའང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཚེ་སྡེ་སྤྱིའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། སུན་འདོགས་པའི་གཉེན་དང་ཡིད་གཏུགས་པའི་
མཛེལ་བཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་འོ་པོས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། དེས་
ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་ནི་ཞི་བ་ལྷ་བདག་འདྲས་
ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱིས་ཤིག།

གཉིས་པ་ནི། ཚེ་འདིར་བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ནི་རེས་འགའ་
དབྱ་དང་ལྷན་ཅིག་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པ་དང་། རེས་འགའ་གཉེན་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱུ་གར་
སོགས་སྤོ་བའི་རྒྱ་དག་གིས་ཡིད་རབ་རྒྱ་འཇུགས་པ་དང་། དགའ་ཞིང་མགྲུ་བར་
བྱེད་པ་དང་། འདོད་ཐོག་རྒྱ་མ་ཁེལ་བས་བྱ་ངན་དང་། འདོད་པ་འོང་རྒྱ་རེ་བས་འབད་
རྩོལ་དང་། འདོད་པ་སྐྱབ་ཅིང་མི་འདོད་པ་དགག་སྤྱིར་རྩོད་པ་དང་། འདོད་པའི་དབང་
གིས་པན་རྩོད་ལུས་གཅོད་པ་དང་འབིགས་པས་གསོད་པ་དང་། སྤིག་སྐྱུག་ལ་མི་
འཛེལ་བ་དག་གིས་ནི་ཚེགས་ཚེན་པོས་འཚོ་དགོས་པས་ཚེ་འདིའི་སྤུན་ཚོགས་ལ་
ཚགས་བར་མི་བྱའོ། །སྤི་མར་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་མཛེལ་བ་སོགས་ཀྱི་བསོད་
ནམས་ལས་བདེ་འགྲོར་གྲོག་འགྲུ་ཅམ་ཤེར་ཡང་དང་ཡང་རྒྱ་ཡར་འོངས་ཏེ་འདོད་
པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་སེའི་སྤྱང་ཅི་ལྷ་བུ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས་དགོ་འགས་ཟང་ཚེ་ཤི་
ནས་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི་ཡུན་རིང་མི་བཟད་པ་སྤོང་བའི་གནས་རྣམས་སུ་
སྤྱང་བས་བདེ་འགྲོ་དང་རྒྱ་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་བར་བྱའོ། །སྤིད་པ་སྤྱིའི་
གནས་ན་ནི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་གསོག་མཁན་མང་བས་འགས་བུ་རྒྱ་སོང་གི་གཡང་
སའང་ཤིན་རྒྱུ་མང་ལ། སྤིད་པ་དེར་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་མིན་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་བཅིངས་པ་འདི་འདྲ་བའི་སྐབས་དེར་
ཡང་། བདག་འཛིན་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་མན་རྟེན་འགལ་བས་
ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་པ་འདི་ན་གཉེན་སོ་སྟོབས་ཆེན་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་འདི་འདྲ་བ་མེད་ལ། སྲིད་པ་དེར་ཡང་མཚུངས་པའི་དཔེ་
གཞན་མེད་པའི་མི་བཟད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཉམས་
སུ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །

སྲིད་པ་དེར་ནི་རེས་འགའ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱི་དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་
ལྟོའི་སྟོབས་རྒྱུད་ཞིང་། སྐབས་དེར་ནི་ཆེ་ཡང་ལུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱབ་ལོང་མེད་
པ་དང་། རྒྱུད་འཚོ་སྐབས་དེར་ཡང་ཉལ་འཛིན་གྱིས་ལོངས་སྤོང་གསོག་སྤང་སོགས་
གསོན་ཐབས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཉན་མེད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱན་བསྐྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པས་ཆེ་
འདའ་བ་དང་། བཀའ་སྤྱོད་པ་དང་། ངལ་བ་དང་། གཉིད་དང་། ལྷི་ནང་གི་ཉེ་བར་འཚོ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་རེས་འགའ་སྤྲིག་གསོགས་ཀྱི་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་དོན་
མེད་པའི་འབྲུལ་རྒྱུན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཡེངས་ཏེ་ཆེ་ནི་དོན་མེད་པར་སྐྱུར་དུ་འདའ་
བ་ཡི་སྐོན་པ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འིན་ཏུ་རྟེན་པར་
དཀའ་བས་ན་འཁོར་བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པའི་
སྐབས་དེར་ཡང་བདེན་འཛིན་དང་རྣམ་གཡེང་གཉིས་ཐོག་མེད་རྣམ་གཏོམས་པས་ན།
སྲིད་པའི་རྒྱུན་དང་ངན་གོམས་ཀྱི་བག་ཆགས་འབྲུལ་དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ནི་ག་ལ་
ཡོད་དེ། དེ་རྫོགས་པའི་མ་སྐྱེན་རྒྱུན་དཀོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་དེར་ཡང་ངན་སོང་
ཆེན་སོང་ནི་ལྟར་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྟོའི་བྱེད་པ་སོགས་པས་ནི་བཙོན་པར་བྱེད་

བས་ན་ཚོས་བསྐྱབ་བ་ལ་འགལ་རྒྱུན་མང་ཞིང་དེ་བརྒྱུག་དཀའ་བ་དང་། དེར་ནི་
 བ་ཤེས་གཉེན་ངན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལོག་པའི་ལས་མང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་
 ལས་དང་སྤང་ཡང་དེས་ཤེས་མི་སྐྱེས་བས་ཐེ་ཚོམ་ལས་ཡང་བཀལ་དཀའ་སྟེ།
 བཀལ་བའི་རྒྱ་ཚང་དཀའ་བའི་སྤྱིར་དང་། ད་ལྟོ་དོན་མེད་ཏུ་ལུས་ན་སྤར་ཡང་དལ་བ་
 རྙེད་དཀའ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་འདིག་ཉེན་ཏུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་འབྱོར་བ་རྙེད་པའང་
 ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ། དེ་རྙེད་ཡང་བསྟན་པའི་སྤྱིར་པོ་རྟོགས་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཉོན་
 མོངས་པའི་རྒྱ་བོ་བརྒྱུག་བ་དང་། སྲིད་ཅ་སྤང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་
 རྟོབས་ལྡན་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་མ་སྤངས་ན། ཨེ་མ་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 བར་མ་ཚད་ཏུ་བརྒྱད་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བྱིས་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ཡང་རང་གི་སྤྱ་བསྐྱལ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཏུ་མི་མཐོང་བའི་རྒྱན་པོ་གང་ཡིན་བ་
 སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་བོར་བྱིང་ཞིང་གནས་བ་འདི་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱི་ཏུད་ཅེས་
 སྤྱིང་རྗེའི་ཤྱགས་ཀྱིས་སྤྱ་ངན་བྱ་བར་འོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་རོལ་བ་འགའ་ཞིག་ཡང་
 ཡང་རྒྱས་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཡང་ཡང་མེར་འཇུག་བ་དེ་ལྟར་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་
 སྤྱག་བསྐྱལ་བར་གནས་ཡང་བརྒྱལ་ཞུགས་དེ་བདག་ཉིད་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པའི་
 རྒྱར་རྒྱུ་མ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱིས་བ་དག་ཀྱང་འཆི་བ་སོགས་ལས་མ་ཐར་ཡང་
 ཀྱ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་བ་བཞིན་ཏུ་བག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཅི་བདེར་གནས་བ་རྣམས་
 ལ། དང་པོ་ཉིད་ཏུ་སྤྱེ་འཆི་བ་འོང་སྟུང་མེད་པའི་སྐབས་འཆི་བདག་གིས་བསད་པར་
 བྱས་ནས་ངན་སོང་ཏུ་ ལྷུང་བ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་བཟང་བ་འོང་བར་དེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤར་བ་འདད་པ་དེ་ལྟར་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་མེས་གདུངས་

བའི་སེམས་ཅན་ལ། རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱིན་ཆེན་པོ་ལས་
 ལེགས་པར་བྱུང་བའི་ཟས་གོས་གནས་ལལ་སོགས་རང་གི་བདེ་བའི་ལོ་བྱད་དུ་མའི་
 ཚོགས་ཀྱི་ཆར་གྱིས་སྐྱབས་བཟུལ་གྱི་མེ་ཞི་བར་བྱས་ནས་མཚོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ལ་
 འགོད་པར་བྱེད་པར་བདག་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་གཞན་དོན་ཁྱུང་འཁྲེང་གྱི་
 སྤྱིང་རྗེ་སྐྱོམ་པ་དང་། ཡང་བདག་གིས་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཁོར་
 གསུམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུ་བ་དུ་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། གཞན་
 དོན་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་གྲུས་ཤིང་སྤོ་བ་དང་བཅས་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚོགས་དཔལ་ཉུ་མེད་པ་བསགས་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པས་བཅིངས་ཏེ་
 བྱང་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་
 ལས་འགོལ་བར་བྱེད་པའི་སྐོ་གཅིག་དུ་ཟབ་མོ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྱིན་ཆེན་པོ་ལོག་
 བར་སྤོན་པར་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་གཞན་དོན་ཁྱུང་འཁྲེང་གྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པར་
 བྱའོ། །

ལྷན་པ། ལྷོ་ལྷོ་སྐྱེ་བའི་གནས་ལ་མ་གོམས་པས། །ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོའི་
 རྒྱལ་ལྷན་གྱིས་འཛིགས་པ་བདག །རང་རིགས་རང་ལོང་ལལ་དུ་ངལ་གསོའི་
 སྤྱད། །ཉུང་བལྟས་དག་གི་རྗེད་དུ་འདི་བྱས་སོ། །སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་
 རོལ་མཚོ་ལས། །ཉིང་འཁྲུངས་དགོ་འདུན་རང་ལོ་འབྱམ་ཐུག་གིས། །ལྱང་རིགས་
 དབྱངས་སྐྱེན་སྤེལ་བའི་ཚོས་བྲ་ཆེ། །རོང་པོ་དགོན་ཆེན་ཞེས་བྱང་སྤྱང་འདི་
 བལྟམས། །

༡༡། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་
ས་བཅད་མདོར་བསྟན་འཇུག་སོ། །

༡༡། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འདི་འཆད་པ་ལ་
གཉིས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན། མཚན་དེ་ལྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་དངོས་ཀྱི་ཆ་ལས། །ཞར་བྱང་འགྲུར་ལྷན་གྲོགས་སངས་
ཆུས། །གཉིས་ས་མཚན་དེ་ལྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་
བཅོས་ཚུལ་ལ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ། བཅམས་པའི་བསྟན་བཅོས། མཇུག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚན་བར་བརྗོད་པའི་གཞུང་སོ། །ཚུལ་
བར་དམ་བཅའ་བའི་གཞུང་སོ། །ཁེངས་པ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཆད་ལོ། །སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་
པའོ་འཇུག་ལོ། །གཉིས་ས་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་ནི། བྱང་ཚུབ་
སེམས་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ། །མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་གྱུར་ཅིག །སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་
པར་ཡང། །ཤོང་ནས་ཤོང་བྱ་འཕེལ་བར་ཤོག །ཅེས་པའི་སྒྲོན་པ་ལ་ཀྱི་བསྟན་པ་དོན་
འདི་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་འཆད་པ་སྐྱ་མ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་པས་དེ་སྟར་
བཤད་པ་ལ།

ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གཉིས་པོ་
རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་ལེ་ཏུ་གསུམ། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་

བྱེད་པའི་ལེ་ལུ་གསུམ། དེའི་རྒྱན་གོང་ནས་གོང་དུ་འབེལ་བར་བྱེད་པའི་ལེ་ལུ་
གསུམ། དེ་ལྟར་སྐྱེལ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་བསྡོམ་དང་སྡོམ་ལས་བྱ་བའི་ལེ་ལུ་
གཅིག་སྟེ་ལེ་ལུ་བརྒྱ་པོ་ས་བཅད་བཞིའི་སྡོམ་ནས་འཚད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་ལའང་
གསུམ་སྟེ།

ཕན་ཡོན་གྱི་ལེ་ལུ། སྤྲིག་བཤགས་གྱི་ལེ་ལུ། བྱང་སེམས་ཡོངས་བཟུང་གི་
ལེ་ལུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེ་ལུའི་གཞུང་། ལེ་ལུའི་མཚན་ལོ། །བྱང་རྒྱལ་། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་རྟེན། བརྟེན་པ་ཕན་ཡོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ལུས་རྟེན་ཉེ་ལ་འཛོལ་། །སེམས་རྟེན་ལོ། །དེ་ལྟར་། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཕན་ཡོན་
དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིའི་ཕན་ཡོན། སྡོམ་འཇུག་སོ་སོའི་ཕན་
ཡོན། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བའོ། །ཕན་བཏགས་པ་། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། དགོ་བ་གཞན་ལས་ཁྱུང་པར་འཕགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཉེ་ལ་འཛོལ་། །མིང་དོན་
གནས་འགྲུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལྟར་། །ཕན་ཡོན་དཔེའི་སྡོམ་ནས་བསྟན་པའོ། །འདི་
ལ་དུག །གསེར་འགྲུང་གྱི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ཉེ་ལ་འཛོལ་། །
དེན་པོ་ཆེའི་དཔེས་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ཉེ་ལ་འཛོལ་། །འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་སྡོམ་གིང་
གི་དཔེས་དགོ་རྩ་མི་ཟད་ཅིང་འབེལ་བར་བསྟན་པ་ཉེ་ལ་འཛོལ་། །སྐྱེལ་མ་དཔལ་བོའི་
དཔེས་ངེས་པའི་སྤྲིག་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་ཉེ་ལ་འཛོལ་། །དུས་མཐའི་
མེའི་དཔེས་མ་ངེས་པའི་སྤྲིག་པ་བྱུངས་ནས་འབྲིན་པར་བསྟན་པ་ཉེ་ལ་འཛོལ་། །འདིར་མ་
བཤད་པ་གཞན་དུ་ཞལ་འཕང་བའོ། །དེ་ཡིས་། །

གཉིས་པ་སྡོམ་འཇུག་སོ་སོའི་ཕན་ཡོན་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་དོ་བོའི་ཁྱུང་

བར་ཉལ་ལྟུང་། བཀ་ཡོན་གྱི་ཁྱད་བར་ཉལ་ལྟུང་ཡ། བཀ་ཡོན་གྱི་ཁྱད་བར་ལུང་
རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལུང་གིས་སྐྱབ་བར་ལོ་ནི་ལོ། རིགས་
བས་སྐྱབ་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྒོ་ན་བའི་བཀ་ཡོན་རིགས་བས་སྐྱབ་བར་སེམས་
ཅན་ལོ། །འབྲུག་བའི་བཀ་ཡོན་རིགས་བས་སྐྱབ་བའོ་ལོ་ལོ། །

གཉིས་བ་སྐྱབ་བའོ། །ལུང་ལ་གཉིས། ལུང་ལུང་། ལུང་ལུང་མཚན་
ལོ་ལྟུང་། །དང་བོ་ལ་བཞི། མཚོད་བའི་ཡན་ལག་ལྷན་ལུང་ལུང་བའི་ཡན་ལག་ལྷན་
གསུམ་ལོ། །སྐྱབ་སུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ལྷན་ལྟུང་ལོ། །སྐྱབ་བ་བའོ། །ལུང་ལ་
ལག་ལོ། །དང་བོ་ལ་ལྷ། དངོས་འབྱོར་གྱི་མཚོད་ལ། ཡིད་སྐྱུལ་གྱི་མཚོད་ལ། སྒོ་
ལམ་སྒོ་བས་གྱི་མཚོད་ལ་ཉལ་ལོ། །ལྷན་མེད་བའི་མཚོད་ལ་ཉལ་ལོ། །བསྐྱོད་བ་
དབྱུངས་གྱི་མཚོད་ལོ་ལོ་ལོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་
བཟུང་བའི་མཚོད་ལ་ཉལ་ལོ། །བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་མཚོད་ལ་ཉལ་
ཉལ་ལོ། །ལུས་དབུལ་བའི་མཚོད་ལོ་ལྟུང་ལོ། །གཉིས་བ་ཡིད་སྐྱུལ་གྱི་མཚོད་བ་
ལ་གཉིས། ལུས་དང་སྐྱེ་སོགས་གྱི་མཚོད་ལ་ཉལ་ལོ། །ཉེར་སྐྱོད་གྱི་མཚོད་
བའོ་ལོ། །བཞི་བ་སྐྱབ་བའོ། །ལུང་ལ་གཉིས། ལུང་ལུང་ལོ། །བའོ་ལོ། །
ལུས་མཚོན་དུ་བྱ་བར་ལྷན་ལོ། །བའོ་ལོ། །དང་བོ་ལ་བཞི། །ལུང་ལུང་
སུ་འབྱོར་བའི་སྐྱོབ་སུ་ལོ། །ཉེར་གྱི་སྐྱོབ་སུ་ལོ། །གཉེན་པོ་ལུང་ལོ།
སྐྱོད་བའི་སྐྱོབ་སུ། ལོ་ལྟུང་བའི་སྐྱོབ་སུ་ལོ་ལོ། །གསུམ་བ་ལ་
གཉིས། །གཉེན་པོ་བཞེན་དགོས་བའི་རྒྱ་མཚན་ལོ། །གཉེན་པོ་བཞེན་པ་
དངོས་ལོ། །

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཡོངས་བརྒྱུད་གི་ལེའུ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཚན་འོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱོད་པ་སྐྱོན་འགྲོའི་ཚེས།
 དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བཤོ་རྒྱུ་ལ། །རྗེས་དགའ་བ་སྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཚོགས་བསགས་པ།
 དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སྐྱོད་སྐྱོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སེམས་ཅན་ལ། །
 ཚོས་འཁོར་བསྐྱོད་བར་སྐྱེལ་བཤོ་རྒྱུ་སྐྱོན་ཅན་ལ། །སྐྱེད་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་
 བཤོ་རྒྱུ་ལ་བཤོ་རྒྱུ་ལ། །དགོ་ཅ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་རྒྱུ་ལ། །
 དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སྐྱོད་སྐྱོང་བ་ལ་བཞི། རྒྱ་སྐྱོང་བ་དངོས་ཀྱི་སྐྱོད་ལ། །
 དགོད་པའི་སྐྱོད་ལ། །ལུས་བྱེ་བྱུག་ཏུ་གཏོང་བཤོ་རྒྱུ་ལ། །སྐྱོད་པའི་འབྲས་
 ཏུ་གཞན་དོན་དུ་སྐྱོན་ལམ་གདབ་པའོ་བཤོ་རྒྱུ་ལ་ལ། །

གསུམ་པ་རྗེས་དགའ་བ་སྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། རང་དགའ་བ་སྐྱོམ་པ་དང་ཤོ་རྒྱུ་ལ།
 །ལེའུ་ལ། །གཞན་དགའ་བ་སྐྱོམ་ཏུ་གཞུག་པའོ་བཤོ་རྒྱུ་ལ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་
 གསུམ། བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ། ལེས་བཞིན་ཀྱི་ལེའུ། བཟོད་པའི་ལེའུའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཚན་འོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་
 བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་ལ་བཤོ་རྒྱུ་ལ། །རྒྱས་པར་བཤོད་པ། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
 བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པའི་བསམ་སྐྱེ་བག་ཡོད་བྱ་བ། རྒྱུ་དལ་འབྱེད་ལ་བསམ་སྐྱེ་བག་
 ཡོད་བྱ་བ། སྐྱེད་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བསམ་སྐྱེ་བག་ཡོད་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པའི་བསམ་སྐྱེ་བའོ། །སྐྱོད་པ་བཟོན་

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མྱོད་གསུམ་སློད་པ་དག་པར་བྱ་བའི་ཞུལ་ལོ། །བསྐྱབ་པའམ་
སློད་པ་བསྐྱབ་པའོ། །མཚོ་ལོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཚོས་སྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་པ་
ལ་མི་སློབ་པའི་རྒྱ་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱབ་པར་བསྐྱབ་པའི་ཞུལ་ལོ། །དགེ་བ་སྐྱབ་
པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།
གཞན་དོན་སྐྱེད་ལེན་པའི་ཞུལ་ལོ། །ཟང་ཟིང་དང་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཞུལ་ལོ། །པ་
རོལ་གྱི་མ་དད་པ་བསྐྱབ་པའོ། །མཚོ་ལོ། །བཞི་བ་སྐྱབ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
ཡན་ལག་གཞན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་
དངོས་པོ་བྱེད་པའོ། །ཤེས་བཞིན་གྱི་རོ་པོ་དོས་བཟུང་ནས་ལེ་ལེ་དོན་བསྐྱབ་
པའོ། །ལྷན་དང་ལོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ལེ་ལེ་ལ་གཉིས། ལེ་ལེ་གཞུང་། ལེ་ལེ་
མཚོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁང་ཁྲོ་སྐྱབ་པའི་ཞུལ་ལོ། །བཟོད་པ་སློབ་ཚུལ།
སེམས་ཅན་མཁུ་བར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་ལུལ་དོས་བཟུང་
བའི་བདག་གཞན་ལོ། །བཟོད་པ་སློབ་པ་དངོས་པོ། །འདི་ལ་གཉིས། མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་
ལ་བཟོད་པ་སློབ་པ། འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
བདག་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སློབ་པ། བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པ་
བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སློབ་པའི་ཞུལ་ལོ། །བདག་གི་དགའ་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་
བཟོད་པ་སློབ་པའོ། །གཞན་གྱི་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ལ་སྐྱབ་པས་བསྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་

ལ་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པ། བདག་ལ་བརྟམ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྐྱོམ་
 བའོ། ཡིད་ནི་༤༩༽། །དང་བོ་ལ་གསུམ། ལྷུག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་༽ བའོ་
 བའི་༤༠༽། ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ ༽ མཁྱིས་པ་༥༩༽། གཞོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་སྐྱུ་
 བའི་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པ་འོ། བག་མེ་༤༩༽། །གཉིས་པ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་
 པ་སྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། དབྱ་བོའི་མི་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྐྱོམ་
 པ་༽ བག་ཉེ་༥༩༽། བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་
 པ་སྐྱོམ་པ་འོ། བརྟོད་དང་༤༩༽། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བསམ་སྟེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་༽ བྱིད་ལྷོ་༥༩༽། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པ་ལ་
 བསམ་སྟེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ ༽ བཞུན་ལང་༥༩༽། བན་གཞོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསམ་སྟེ་
 གྲུས་པར་བྱ་བའོ། དམེར་ནས་༥༩༽། །

གསུམ་པ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་
 གསུམ། བཙུན་འབྲས་ཀྱི་ལེའུ། བསམ་གཏན་ཀྱི་ལེའུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུའོ། དང་
 བོ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཚན་ལོ། བྱང་རྒྱུ་༽། །དང་བོ་ལ་གཉིས། བཙུན་
 འབྲས་ཚོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་༽ ལྷོ་༥༩༽། བཙུན་འབྲས་ཇི་ལྷོ་
 ཚོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། བཙུན་འབྲས་ཀྱི་རོ་བོ་ངོས་བཟུང་
 བ་༽ བཙུན་གཏུ་༽། བཙུན་འབྲས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤོགས་སྤོང་བ། དེའི་མཐུན་སྤོགས་སྤུབ་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་སྤོགས་ལེ་ལོ་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ངོས་
 བཟུང་བ་༽ ལྷོ་༥༩༽། དེ་ཇི་ལྷོ་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ།
 ལྷོ་ལས་འདོད་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྐྱོམ་ཚུལ་༽ ལྷོ་མངས་༤༤༽། བྱ་བ་རན་ཞེན་གྱི་

གཉེས་པ་རྣམ་རྟོག་དོར་བ་ལ་གཉེས། མདོར་བསྟན་པ། །འཛིག་རྟེན་ལ། རྒྱ་ས་
བར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། བང་བུད་མེད་ཀྱི་སྲིད་པ་སློང་བ། ལྷི་རྟེན་སོགས་
ཀྱི་སྲིད་པ་སློང་བ ། རྒྱ་ས་གསུམ་དང་ལ། ། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྲན་པའོ། །དེ་རྣམས་ལ། ། དང་
བོ་ལ་གསུམ། ལྷི་སྐྱབ་ དཀའ་བཤད་པའོ། ། རོ་བོ་མི་གཙང་། །གང་ཞིག་ལ། ། ལྷི་ས་
བུ་གཞོན་པ་མང་བའོ། །དེ་རྣམས་ལ། ། །

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་སློམ་པ་དངོས་ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་ཉེ་མདོར་
བསྟན་པའོ། ། བསམ་གཏན་སློམ་ཚུལ་རྒྱ་ས་བར་བཤད་པ། ཉེར་འཛིན་འབྲུབ་
པའི་ཐབས་ལ་གདམས་པའོ། །དེ་རྣམས་ལ། ། གཉེས་པ་ལ་གཉེས། བདག་གཞན་མཉམ་
པ་བསློམ་ཚུལ། བདག་གཞན་བཞེ་བ་སློམ་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། མདོར་
བསྟན་པའོ། ། རྒྱ་ས་བར་ བཤད་པ། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་རྣམས་ལ། ། གཉེས་པ་
ལ་གསུམ། མཉམ་པ་རྒྱ་ས་སློམ་ཚུལ་ལ། ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སློང་བའོ། །
རྒྱ་ས་ལ། ། དེ་རྣམས་བསློམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལོ། །དེ་རྣམས་ལ། ། །

གཉེས་པ་བདག་གཞན་བཞེ་བ་སློམ་པ་ལ་གཉེས། ལྷི་མཚན་བཞེད་པའི་སློ་
ནས་མདོར་བསྟན་པའོ། ། དེ་སློམ་ཚུལ་རྒྱ་ས་བར་བཤད་པའོ། །

འདི་ལ་གསུམ། བཞེ་ཚུལ་སྐྱིར་བསྟན་པ། གཉེན་པོའི་བྱེད་པར་བྱེ་བཤག་ཏུ་
སློམ་པ། བཞེས་ནས་རྒྱ་ས་སྐྱབ་པའོ། ། དང་བོ་ལ་བཞི། གཞན་དང་བྱེད་པར་བྱེ་བའོ། །
ལྷི་ས་ལ། ། བདག་གཙུག་འཛིན་དོར་བའོ། ། བདག་གཞན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་
སློན་ཡོན་ལ། ། དེས་ན་དེས་བར་བཞེ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། ། འཛིག་
རྟེན་ལ། ། གཉེས་པ་གཉེན་པོའི་བྱེད་པར་བྱེ་བཤག་ཏུ་སློམ་པ་ལ་གཉེས། མདོར་བསྟན་

བཞིན་མེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་དགག་པར་གཞུགས་སོགས་ལ། རང་བཞིན་
མེད་པ་ལ་ལྷང་གིས་གཞོན་པ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མི་རྟག་སོགས་སྟོན་པའི་
ལྷང་བྱང་དོན་ཡིན་པར་བརྟན་པར་འཛིག་རྟེན་ལ། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

འདི་ལ་ལྷ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བར་ཀུན་རྫོབ་ལ། ཚོགས་གསོག་པ་
མི་འཐད་པ་སྤང་བར་སྐྱེ་འབྲེལ་ལ། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་བར་གལ་ཉེ་ལ།
དགེ་སྤྲེག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པ་སྤང་བར་སྐྱེ་མཉེ་ལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་དེས་པ་མི་
འཐད་པ་སྤང་བའོ་གལ་ཉེ་ལ། གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་
པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་ཉེ་གང་ཚེ་ལ། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་བཞི། མགོ་
མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པར་གང་ཚེ་ལ། དེའི་ལན་དགག་པ། སེམས་ལས་སྐྱེ་
མ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དགག་པར་སེམས་ལས་ལ། བཏགས་ཡོད་
རྣམས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ་གལ་ཉེ་ལ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་མའི་ལན་དགག་པར་གལ་ཉེ་ལ། དེས་པའི་ལན་གྱི་རང་རིག་དགག་
པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ལྷང་གིས་དགག་པར་འཛིག་རྟེན་ལ། རིགས་པས་དགག་པ།
རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགག་པ། དོན་དགག་
པའོ་མར་མེད་ལ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། མར་མེད་དཔེ་དགག་པར་རྗེ་རྟེན་ལ། །ཤེས་ཀྱི་དཔེ་
དགག་པའོ་ཤེས་བཞིན་ལ། །གསུམ་པ་རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ།
རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་དཔེ་ཉེ་གལ་ཉེ་ལ། །རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་
དགག་པར་རྐྱེན་གཞན་ལ། །རང་རིག་མེད་ན་གཞན་རིག་མི་འཐད་པར་སྐྱབ་དགག་
པའོ་རྗེ་རྟེན་ལ། །གསུམ་པ་ལས་དབྱེ་མ་ལ་དགོས་ཀྱས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་

།གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གངས་ཅན་པས་བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་ཉེ་མོ། རྩེ་
བུག་པས་བདག་ཤེས་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། སེམས་མེད་པ། །གསུམ་པ་བདག་
བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་ན་ལས་འབྲས་མི་འབྲད་པར་ཐལ་
བ་སྤོང་བ་ཉེ་མོ། བདག་མེད་ན་སྤོང་རྗེ་སྤོང་པ་སོགས་མི་འབྲད་པར་ཐལ་བ་
སྤོང་བའོ། ཉེ་མོ། །

གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
གསུམ། དན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་སྤོང་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པ། བདེན་
གཉིས་མི་འབྲད་པའི་སྤོང་པ་སྤོང་བ། དགག་བྱ་འཕོག་གྲེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལུས་དན་པ་ཉེར་གཞག་སྤོང་པ་ཚོས་ཀྱི་ཚོར་བ་དན་པ་ཉེར་
གཞག་སྤོང་པ་ཚོས་ཀྱི་སེམས་དན་པ་ཉེར་གཞག་སྤོང་པ་ཚོས་ཀྱི་ཚོར་བ་དན་པ་ཉེར་གཞག་
སྤོང་པ་ཚོས་ཀྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆ་ཅན་ལུས་རང་བཞིན་མེད་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ཉེ་མོ། ཆ་ཤས་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ཉེ་མོ། ལུས་བདེན་པ་མེད་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་དང་ལུས་
ཅན་གྱང་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་མོ། །གཉིས་པ་ཚོར་བ་དན་པ་ཉེར་གཞག་
སྤོང་པ་ཚོས་ཀྱི་ཚོར་བ་དན་པ་ཉེར་གཞག་པ་ཉེ་མོ། ཚོར་བའི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ཉེ་མོ། ཚོར་བའི་
ལུས་ལུས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །ཉེ་མོ། །གསུམ་པ་
སེམས་དན་པ་ཉེར་གཞག་སྤོང་པ་ཚོས་ཀྱི་ལིང་གྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་དགག་པ་ཉེ་མོ། །དབང་ཤེས་ལྡན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་

དགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་པར་བསྟན་པ་ཉེ་ལོ། དེས་ན་སྲིད་ཞི་
མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ་ ཉེ་ལོ། །

གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའི་
སྟོན་པ་མཚུགས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཚོས་མཉམ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བསྟན་ཉེ་
རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་ཉེ་ལོ། སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་
སྟོན་པ་སྐྱེད་ཇི་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་བསྟན་པ་ཉེ་ལོ། ལྷག་བསམ་དང་
འབྲེལ་བའི་སྟོན་པ་སྐྱེད་ཇི་ཆེན་པོའི་ནམ་པའི་འཛིན་སྟངས་བསྟན་པའོ་ ཉེ་ལོ། །

ཡའདི་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་ཚོས་གྲགས་སམ་ཀུན་བཟང་བསོད་ནམས་ཀྱི་
སྐྱོད་འབྲེལ་ལས་བཞེད་པ་སྟེ་དུས་ན་བསྟོ་ལེར་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །

ཡང་ཡུང་སྒྲོན་ཚིག་

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱུང།
 ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཡུང་དུག་གསུམ་གྱི།
 དེ་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

 དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།
 ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བརྒ།
 གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
 དེས་ལེགས་ཉོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྒྲོན་རྣམ་འབྲེན་ཤུག་སེལ་ཤེའི་
 རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་ལོགས་འབྲལ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཚེད་དུ་དམིགས། བང་
 བསྐྱུན་གྱུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཇུག་གང་ལའང་སྐྱུར་
 ཚོག་པའི་དགོ་བསྐྱེའི་སྒོན་ཚིག་ཏུ་ཤུག་ཤེའི་དགོ་སྐྱོང་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་
 རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ།

ནམ་མཁའ་ལྷན་ལྷན་ལྷན། ལ་ཚིན་ལྷན་ལྷན་ལྷན། ལྷོ་ལྷན་ལྷན།